

لقمان علی مزوری

سییہرا خودے ل سہر تہردے

وہرگیپان

فریدہ عبداللطیف

په رتووك: سيبه را خودی ل سهر نه ردی

نقیسه ر: لقمان علی مزوری

وهرگیړان ژ زمانى عه ره بی: فریده عبداللطیف

پیداچوونا پښنقیسی: نه فراز عبدالکریم

دیزاینا بهرگی: مللت محمد

دیزاینا نافه روکی: شلیړ محمد حسن

ژمارا سپاردنې: ۲۰\۲۵۸۵\D-

ديارى :

بو ئهوان كهسان ئهقيىن پى چينه بى بكن ...

هيىن زانن مانى مهژيك زهحمهت پيڤهبربوو دگهل
مهزاختنا پارا ! ئهفجا داخازا لى بورينى دكهين ژ ههوه ...

ژيان كورته .. و ههر مرنه وهيلانه ..

وهك نامهك ژيك بو ههوه :

" چ جارا ل كهسى نهبورن مافى ههوه خار بيت ...

دونيايى نهشين چ بكهن ؟ ئاخيرهت يا ههى .. "

سلام .. تا ويى روژى.

براى ههوه لقمان على

ديارى بۆ:

ب سادەيى... و ھەرودەكى... و بى گومان، چاندن ژ وى، و
بەرھەم ژى دووچاركى بۆ وى... ئەفجا ژ وى و بۆ وى

بۆ.....

"د. احمد خيرى العمرى"

چىرۆكەك ..

۵ | سىيەرا خودى
ل سەر نەردى

چىرۆكەك ..

ھەردەم چىرۆكەك جايلاز يا ھەي، ھىندەك ژوان بژدايىكبوونا
قارەمانىن چىرۆكى ژدايك دىن و ھىندەك ژوان دقوونا غەكى ژ
قووناغىن ژيانا وان قارەمانان دا ژدايك دىن، و چىرۆك ھەنە پىشتى
مرنا قارەمانىن وئ دەستپىدكەن..

دبىت يا كەسايەتى دبىت و دبىت كارتىكر نەكا تاكەكەسى ل سەر
كەسەكى بىكەت چ ب ھەزژىكرنى يان ژى ب چاقپىنەراپوونى دبىت، يان
دبىت بابە تەكى تايەت دبىت و ببىتە ئەگەر ھىندەك كەس بىنە
كەسىن خراب يىن دىناف وئ چىرۆكى دا..

ھىندەك چىرۆك ھەنە ژتىكەلە يەك ژروح، بەخ تەومرى،
ھەزژىكرن، رزق، و دەولەمەندىيى پىك دىن و ب ھەمان تىكەلە ب
دووماھىك دىن كا چەوا دەستپىكرىنە..

و ھىندەك چىرۆك ھەنە پىدفىيە خەمگىنى، كەرب و كىن، قەلساتى
و خۆمەزىكرن، كوشتن و خوينىژىرتن تىدا ھەبن..

ھىندەك چىرۆك ھەنە.. گەلەك نامىن بەلى كارتىكر نا وان ب
دىژاھىيا مىژوويى دىمىنىت..

و ھىندەكىن دى ھەنە.. بىتنى بۆ دەمەكى كورت دىمىن..

و ھندەك چىرۆك ژى ھە نە تەمام نابن، بەرى ژ داىكبوونا خوۆ د
مرن و ژ ناف دچن..

و ل دوو ماھىيى ھ نەدەك چىرۆك ھە نە ناھىي نە ئشې سين! بەلى
ھەست ب كارتىكرنا وان دەھىتە كرن، پشتى زەحمەت و ئىشانىن مەزن،
كو مەزنىر ژ ئىشانا داىكەكى دەمى زارۆكى خوۆ دانىتن، ژ داىك دبن،
ژ دەستپىكا مېژوويى دەستپىدكەن و ب دووماھىك ناھىن ھەتا روھا
قارەمانىن وى دگەھىتە گەوريا وان و ل وى دەمى ئەو تەماشەى وى
كارتىكرنا مەزن يا وان پەيداكرى دكەن.. ئەف جۆرە چىرۆكە تا پۆژا
رەبوونى دمينن.. ئەو پۆژا ديار دەمى ھەمى مرۆف دچنە بەرامبەر
خودايى ھەردوو جىھانان.

ئەف چىرۆكە پىدفييە ئىك ژ قان بىت.. و ئەفە بزاڤە كە بۆ
نقىسنا وى..

دا بىر ھاتنىن قارە مانىن وى بمىنە د د لى ھەر كە سەكى وان
بنىاسىت.. و وان نەنىاسىت دا..

"ناگه هدارى"

پ یدقى نا کهت ب یژم چیرۆک را ستییه، و ئەو نافین هاتی نه ب کارئینان نافین دروست نین.. و هندهك روودان ژ خه یالا نفیسهرینه ژ بو خوشییا چیرۆکی..

و ئەم نابیزین ئەف چیرۆکه دی دیتنا ته بو جیهانی گو هوپیتن و دی ب شیوهیهکی جودا ته ماشه ی جیهانی که ی، هندهك جاران دی ب چافین زارۆ که کی ته ما شه ی جیهانی که ی و هندهك جاران زی ب چافین فیلبازه کی، و جاره کی ب چافین کچه کی، جاره کی ب چافین که نه که کی که فتییه د دافین وان چافان دا..

یا سهیر نابیت پستی تو فی چیرۆکی ب دووماهیک د ئینی تو جیهانی ب چافین خه لکی نه مسا ببینی هه رچه نه تو ل وه لا ته کی دی دژی.. و یا سهیر زی نه نه تو جیهانی ب چافین قوره ی شیا ببینی.. هه رچه نه تو یی ل سهیر دمه کی دی دژی..

دبیت رووبدهت و یا روودای زی .. تو هندهك روودانا د چیرۆکی دا ببینی، و تو هه زه ر به کی ته بهری نو که یین دیتن.. هندهك که سایه تییا ن ببینی تو هه زه ر به کی تو د نیا سی یان هه فال و کهس و کارین ته نه.. و دبیت تو خو زی د نافه ریزین چیرۆکی دا ببینی و دبیت تو بخو قاره مانای فی چیرۆکی بی..

روحاً وی بکوژده...

۹ | سپهر را خودی
ل سهر نهردی

روحا وی بکوژه

۲۰۱۷ پښتی رږڙا بوونا عیسا پیغه مبهري - سلافل سهر بن-

رږږهکي من گوته داپيرا خو من زهلامهک يي د خهونا خو دا ديتي
جلکين وي ههمي د سپي بوون و ديمي وي ژبه رږناهييهکا زيده ديار
نه دکر، و وهکي ههر جار بهري نه ز ناخفتنا خو ب دووماهيك بينم وي
گوته من: کوري من نهو پيغه مبهري ته ديتي و نهوا ته ديتي خهون
نه بوو بهلکو نهو ديتنهک بوو، و نه فقه راما نا هندي ددهت تو دي
که سهکي ديندار و ژ خودي نياس بي. وي دهمي ژيي من بتني نه ه
سال بوون، مه گرنگي ب گوته نين پيره ژنا جيرا نا مه نه ددا، نهوي
خهونا من رافه کر و د گوته نهو خهونهکه ژ دهف شهيتاني و نه جنا و
شهيتان يي ل سهر شيوي زهلامهکي سپي هاتييه د خهونا ته دا، وي
دهمي نه ز تينه دگه هشتم راما نا هندي چييه که سهک يي نيماندار و ژ
خودي نياس بيت و نه ز تينه دگه هشتم بو چي دي که سهک يي وه سا
بيت بتني چونکي وي زهلامهکي سپي يي د خهونهکا خو دا ديتي و
بو چي دي شهيتان خو نيخي ته سهر شيوي زهلامهکي سپي و چ
بي نه فيت تانو که زي پ شتي بوري نا ۱۵ سالان هي شتا نه ز يي
مهنده هوشم چهوا داپيرا من هنده يا پشتر استبوو نهو زهلامي سپي
پيغه مبهري! نهو پيره ژنه پښتي چهند سالان مر، نهو خيقرانک بوو ل

وی جھئی ئەم لى دژين (گوندهكى عەرەبىيە ل سەر سنوورپىن توونس -
 جەزائىرى)، وەكى دا پىرا من ئەوى سالۆخت دەدت و دبىژىت ئەو
 دەجالە، خەلک ژ گوندى مە و جھين دى د چوونە دەق وى پىرەژنى دا
 پا شەرپۇزا خو بزانن ب رپکا وان هيا لىن ل سەر دە ستين وان يان
 پاشماوين ل سەر لا يين فەجەنن وان يين قەهوى د مان يان ب رپکا
 ھندەك دويکىلا بيهنخوش و ئالىستە دەستى خىقرانكى! ئەوى ب رپکا
 ھندەك لقينين سەير و ب ھندەك پەيقين ئالۆز و مژەوى کو وى
 دگوت ئە قە ز مانى ئەجنايە ئەق کارە ئەنجا مددا، و يا سەير ئەو
 ھندەك ژ وان تىشتين وى دگوتن.. نە ھندەك، بەلکو زۆر بەيا تىشتين
 وى دگوتنە وان کەسپن داخووزا ديتنا پا شەرپۇزا خو ژى دکر دروست
 دەردکەفتن! ئەوى جارەكى گوتبوو جىرانا مە دەيکا سۆزانى کو دى ئەو
 کورەكى ئىنتە سەر دونيايى و ل وى دەمى ئەو يا ب دووگيان بوو و د
 ھەيڤا ھەفتى دا بوو و ب راستى ژى پىشتى دوو ھەيڤا ئەوى کورەك
 بوو.

داپىرا من و خىزانە مە ب شىوہىەكى گىشتى باوەر ژ ئەفان تىشتان
 نەدکر! بەلى پا خویشکا من يا جىمک و ھەڤالا وى جەنانى ھەمى
 دەرفەت بو خو بکاردىنان و داخواز ژ من دکر زىرەڤانى و سىخورىيى
 بو وان بکەم دەمى وان سەرەدانا وى پىرەژنا خىقرانک دکر ب راستى
 من ھەز ژ قى چەندى دکر، نە بتنى ژبەر وى چەندى بوو کو من

باوهر ژ خيځزانكې دكر، بهلكو چونكى من ههز ژ وى چه ندى ژى دكر
 كو بېمه سيخوړ وهكى د فلمان دا. چه ند رږژان بهرى مرنا وى كو تا
 نوكه ژى نهز هزرا خو دكه م بو چى وى نه دزاني كو دى نهو مريتن؟
 نهو ب ه ندهك پېنگافېن هيدى و ل سهرخو بهر هف مه فه هات و
 گوپالى وى يى كهفن ژى د دهستيدا بوو، نهو ل نيژيك نامانى مه يى
 نافي راوهستيا، مه نهو نامان تزي نافي دكر و گولين باخچى خو پى نافي
 ددان، نهو وى ته ماشه نافي وى نامانى كر و دهستپيكر ب دهنكه كى نرم
 و ب په يقين خو يين مژموى ناخفت وى دگهل خو د ناخفت يان د
 گهل خوداوه ندهكى يان دگهل تشتهكى وهكى نهو دبېژيت برايين وى
 نه، نهو وى گوپالى خو ل بنى وى نامانى ددا و هندهك پيل دروست
 دبوون و نهو وى فى جارى ب دهنكه كى بلند گوټ: نهى خهلكى فى مالى
 شهيتانى ده ست ب گه شتا خو كر، د فى حهفتيا بوړى دا هندهك
 گهنج هاتنه دهف من و هه مان خه ونا نه فى هه وه ديتى وان ژى ديتبوو
 و ناها نهفه نهز يا بو هه وه دبېژم نهو گه شتا شهيتانى ده ستپيكرى ژ
 دهف هه وه يا ده ستپيكرى، و بلا هوون ب ناخفتنا فى پيره زنى سهردا
 نهچن و نهو وى تبلا خو ل داپيرا من دريژكر، ل ده مى نهو وى گوټيه
 هه وه نهو پيغه مبه ره! چونكى نهو شهيتانه.. شهيتان.. شهيتان و نهف
 په يقه پتر ژ دهه جاران دوو باره كر و دهر كهفت هه روهكى نهو يا ب
 دروشميت خونيشان دانا ل نافي مه يدانا خونيشان داني گازى دكهت، وى
 دكره گازى: شهيتانى نه فرهت ليكرى. پشتى نهو مرى مه فه شارت و

دا پیرا من دا خواز ژ ههمیيان کر سورهتا فاتیحی ل سهر رو حا وی
 بخوینن بهلکی مفای بگههینیتته وی و خودی دلؤفانییی پی ببهت،
 وهکی داپیرا من دگؤت. تشتی ئیکا نه دهر بارهی وی پیرهژنی د میشکی
 من دا مای ئەو بوو ئەوی هیدی د گوهی من دا گؤتبوو "روحا شهیتانی
 بکوژه".

پشتی فان ههمی سالان و نوکه دروست ژیی من ۲۴ سالن، ئەم
 بهرهف نه مسافه چووین ل شوینا فرهنسا کو زۆربهیا ههفهولاتیین
 دگهل مه بهرهف فرهنسا چووبوون، ئەز ل زانکویا
 ئنسبرۆک Innsbruck یا پزیشکی دخوینم، ئەز گهلهک گرنگیی
 ددمه میژوویی ب تایبته میژوو یا ئیسلامی، من ههر ژ بچوو کاتی
 ههزژیدکر و ئەز ژ داپیرا خو فیڕ دبووم، ئەفه هندی ناگههینیت ئەز
 یی شارهمه د شهریعتی ئیسلامی دا، ئەز بتنی هند دزانم پینچ
 نقیژ فهرزن و ئەز بتنی چوار ژ وان دکهم، بهلی پا وهسا چیبوو ئەز د
 بیافی پزیشکی دا بخوینم، بهلی دهربارهی ههزژیکرنا من بو میژوو یا
 ئیسلامی ژ نهگهري وان ههفرکییان بوو یین ل سهردهمی موحهمهده
 پیغههمبهري د گهل بنهمالین قورهیشیان رووداین چهوا باوهریی
 شیا سهرکهفتنن مهزن ل سهر بی باوهري و دروستکرنا ههفشکان د
 گهل خودای ب دهستقه بینیتن، ههر چهنده پیغههمبهري هاتیه هنارتن
 کهسهکی بتنی بوو بهلی گوهورینهکا مهزن د نهفسان دا دروستکر

پاشى ھەفالىن ۋى ھاريكاريا ۋى كر. بەلى نابيت كەسەكى بتى ل سەر
 دىستەھلاتى بيت و ھەمى كاران ب رېقە ببەت پېدقېيە ھندەك ئەندام
 ھەبن ھاريكاريا ۋى بىكەن، دەستېك ژ ۋى دەستېكر پاشى ھەفالىن
 ۋى ب ئامادەبوون و ھەرماني ۋى بەردەوامى دايى، ئەو ھىز و
 ھىياربوون ل ۋى دەمى ل مەدىنى رووداى، روونەددا ئەگەر جەنشىن
 نەبان و پشتگرييا پېغەمبەرى نەكربا و ھەروەسا ئەوان پشتگرييا
 پېغەمبەرى نەدكر ئەگەر ھىز و خۇراگرى و بەردەوامىيا پېغەمبەرى
 ل سەر بانگەوازيى ل مەككەھى نەبا.

د ئەقى سالا خواندى دا و قوونا غا مە يا دوو ماھيى ل زانكۆيى
 بىرپار ئەو بوو ئەم پرۇژەيان بنقىسىن ۋەكى دووماھىك پېنگاڭ بۇ
 بەرھەقبوونا مە بۇ دەرچوونى و ۋەرگرتنا باۋەرناما زانكۆيى، ھەردەم
 ئەز بتى راپۇرتان د نقىسم و ھندەك جاران ھەقپۇلى من جون د گەل
 من بەشدار دبىت نە خۇمەزىنكر نە يان نە گرنگيدانا منە ب كارىن
 كۆم بەلى چونكى من خۇشى ژ دروستكرنا راپۇرت و ھەكۆلىنىن ژ مە
 دھاتنە خواستن دىر، د ئەقى سالى دا ھەمى تىشت ھاتنە گو ھۇرپىن و
 دكتورى بەرپىسپار ل سەر پرۇژەيان و لىژنى بىرپار دا كو ھەر پېنج
 قوتابى دى كار ل سەر ھەكۆلىنەكى كەن، ئەم ھاتىنە دابە شكرن بۇ
 گرۇپان، من گەلەك نەرازيبوونا خۇ دەربارەى گرۇپى خۇ دياركر و من

چهند جاران دمر باره ی فی چهندي گفټو گو د گهل ليژني کر و من
ديارکر نهو گهلهک ژ هزر و بوها و بيروباوهرين من د جياوازن!

روژ ک چهکا مه سيحي- پروټ ستانتييه، جون ژي مه سيحي -
کا سوليکيه، ما سيو ژي پروټ ستانتييه و نهز مو سلمانم سوننيمه، ب
راستي نه يا گرنگه، چ پينهفيت نهز دشيم د گهل وان بېورينم و نه م
دشين د گهل نيك بين و کس زيانې نهگههينيته يي دي، نهز وهک
موسلماننهک ب هزرا خو يا ناييني و يا رهوشي دشيم د گهل وان بم
ههروهکي ههقالين پيغه مبهري - سلافيين خودي ل سهر بن- ل
سهردهمي عومهرې کورې خهتابي نهجامداي ل دهمي قودس فهکري،
دهمي نفيزي بوو قهشهي گوته عومهرې: نهی عومهر ل فيري نفيزي
بکه ل کهنيسي، عومهر رازي نهبوو، نه ژ نهگهرې خومهزکرنې يان ژ
نهگهرهکي ناييني يان کيم رهوشي بهرامبهري قهشهي بهلکو عومهرې
گوټ: عومهر ل کهنيسا قيامه نفيزي ناکهت نهفجا پستي من هندهک
کس بهين و بيژن عومهرې ل في جهي نفيزي يا کري فيجا نهو رابن
مزگهفتهکي ل سهر کهنيسي ئافا بکهن! نهز وهک موسلماننهک دشيم ب
پشتهستن ب رهوشي پيغه مبهري و ههقالين وي د گهل وان ب ناشتي
بژيم، بهلي بابته ل فيري پکا هزرکرنې يه، نه م ژ نيك جودا هزر
دکهين چ پينهفيت نه م ب سهرناکهفين د نفيسين و کارکرنا ل سهر
فهکولينا دهرچووني دا.

مو سلمانەك، دوو مە سیحییین پرۆت ستانتی و ئی كی كا سولیک،
 ھ نەدەك جارەن جون دبیزتە رۆزی كو وان ھ نەدەك بیرو باوەرین
 سەرەکی یین مە سیحییەت یین ھەین و ئەو ل دووفا نا چن وە کی
 دەھ مەن پا قزییا مەر یەمی و وی شیان یین ھەین مە ھدەری بو
 کەسەکی بکەت چونکی ئەو دەیکا خودییە ل دە مەکی رۆزی گو مان یا
 ل سەر فی چەندی ھە و ئەو دبیزت ھەما د بنەرەت دا وی باوەری ب
 فی بیروباوەری نینە ئەوا کو جون دبیزت بیروباوەرە کا سەرەکیە، و
 ھەردەم ئەو تانان ل جونی ددەت و دبیزتی ئەو ژ نیشکەکیفە یی
 بوو یە مە سیحی، ئە فە ژ بو ھ ندی فەد گەریت چونکی جون نە ژ
 بنەمالەکا مە سیحییە، بەلی دە می وی ل سەر کە سایەتیا ئیمانویلی
 خواندی و ئەف نافە د پەیماناکەفن (العهد القديم) یا پەرتووکا پیروژ
 دا ھاتیە گوتن وەك نافەکی عیسا، و ئەو ئایەتین چیرۆکا مزگینیا
 ھاتنا عیسا تیدا ھاتی بەری ژدایکبوونا عیسا ھاتینە، ئەفجا پەیمان
 نوی (العهد الجديد) یا پەرتووکا پیروژ ھات و وەکی ھندەك شروفا
 د کەن کو ئەف روودا نە تیدا ھاتینە با سکر، ئەفجا ژ ئە گەری فی
 دەرئاسای "موعجیزی" جونی و خیزانا خو باوەری ب مە سیحییەت
 ئینا، بەلی دەربارە رۆزی ئەف چیرۆکە و نافی ئیمانویلی چ پەیوەندی
 ب عیسا فە نینە، بەلی درامایەکە ب دووفا عیسا فە کری بو ھ ندی
 دا نافی وی جوان بکەن! ھەروەکی ئەو دبیزت.

و یی پیندجی و یی ژ ههمییان سهیرتر - بی باوهره - نهوژی
 ریتشارده ههما ب ئیکجاری باوهری ب هزرین مه نینه، باوهری ئینان
 ب سروشتی و فهلسهفی و زانستی یان نزانم ئهری ئەم دشیین بیژین
 باوهری ئینان یان چ! نه خودا و نه ئافراندر چ خوداوهندی موسلمانان
 بیت یان عیسا بیت یان بو نموونه زیؤس یان ههر خوداوه ندهکی دی
 بیت! ئەو یار یان ب باوهری ئینانا ب پهرداغی پیروژ دگهت و ئەوی
 گه لهك جاران یا گوئی کو قوربانیدان ژ نه گهری شاشییی د ناف
 یههوودییان دا گه لهك یا بهر به لاف بوو بهری مه سیحیهتی، دیسان
 ژدایکبونا زارۆکهکی بیی باب ژی نه تشتهکی هنده سهیره، پاشایی
 بهری د پشتر است بوون کو د شیانین کچهکا نهشیکری دا ههیه زارۆکان
 بینته سهر دونیایی ئەگهر خوداوهند برپاری بدن ئەفجا ئەو زارۆکی
 ژدایک دبیت دی ژ خیزانا خوداوهندان بیت، ئانکو خوداوه ندین وه چ
 تشتن تایبته نین! د ههمان دهم دا ئایینی ئیسلامی ژی ژ ترانهیین
 ریتشاردی رزگار نه دبوو، ههما ئەو رازی نه دبوو بیژیت ئیسلام ئایینه!
 ئەو دبیزیت ئیسلام فهلشینهکا تیرۆستییه ژ هندهك گروپین توندپهرو
 پیکدهیت، کو تیهنییین خوینی نه، ئەو ب ریکا شیری یی به لاف بووی،
 ئارما نجا وی یا سههرکی کو شتن و ویرانکر نه، و بهل گه ژی د فی
 سههردهمی دا د رۆهنن! ئەف جیاوازییه ههمی و زیدهتر زی د ناف
 روونشتنین و وانهیین مه دا هه بوون، ئەم نه بتنی ژ لایی ئایینی فه د
 جیاواز بووین بهلکو ژلایی فهلسهفی فه و هندهك بابهتین میژوووی

يېن ھە ستيار ژى وەك سۆتتا يەھوودىيان و سرۆ شتئ ڤەل سەڤئ و
 دروستبونا گەردوونى و دەربارەى تيؤرا پەرە سەندنئ ژى مە ھزريئ
 جياواز ھەبوون، ئەڤجا چەوا؟ چەوا دئ شيم د گەل ڤان كە سان
 ڤەكۆلينئ دروست كەم؟ دئ چەوا پيگڤە كار كەين؟!

فراڤينا دووماهيي!

ئەز بەرەڤ زانكۆيى د چووم و ئەو نافونيشانى من بۆ ڤهكۆليني
هەلبژارتى د دەستى من دا بوو، بې يارە ئەڤرۆ ئەم كۆمبىن بۆ
دەنگدانى ل سەر نافونيشانى ڤهكۆليني و جەهەكى بۆ كاركرنى ب
هەلبژيرىن، من هەستىيكر سەڤايى زانكۆيى يى گرتيە، هەروەكى
جيهان يا راوەستىاي، چ جاران بەرى نوکە من هەست ب ڤى چەندى
نەكرىه، ئەز چوومه د زانكۆيى ڤه و من هەڤالى خۆ ماسيۆ ديت يى د
گەل رۆژى د ئاخڤيت ل سەر بابەتەكى بەلى دەمى وان ئەز ديتيم
دياربوو وان بابەت گوهاړت، راستى بۆ من يا گرنگ نەبوو چونكى
هەردەم ئەو ڤى رەڤتارى ئەنجام ددەن، پشتى هەمى گەشتين من ئەو
پار چەلاپەرى من نافونيشان ل سەر نڤيىسين دانا سەر ميژى، و ب
هەمان شيۆه جون و ريتشارد و رۆز و ماسيۆ ڤى هەر ئيىكى لاپەرى
خۆ دانا سەر ميژى و مە گۆت ئەم دى دەنگدانى ل سەر ڤان پيىنج
نافونيشانان كەين.

نافونيشانى رۆژى هەلبژارتى نيژىكى وى نافونيشانى بوو يى من
هەلبژارتى! نزانم وى چاڤديرييا من دكر يان ئەگەرەكى دى هەبوو
چونكى ل دووڤ پيژانينىن من وى حەز ژ ڤان جوړە بابەتان نەدكر!

"رەۋشا دەروونی یا بریندارین جەنگی"

جوونی ژى ھەمان نافونى شان ھەل بژارت، ئەرئى ئەفۇت شتە ژ نیشکەکیفە بوو؟ (ھەروەکی ئەفۇ جارە باوەریا وە یا بوویە ئیک) ریتشاردی ئەفە بو ترا نه گۆت، چ پینەفییت ئەوی باوەری ھەبوو بابەت بتنى ژ نیشکەکیفە ھوسا یی چیبووی نه زیدەتر، روژی ئەو راوەستاند و گۆتە من:

- دى بو تە دیار کەم، ھەرچەندە ئەز مەسیحی مە بەلى ئەز ھەز ژ تە دکەم و ژبیر نەکە ئەفە وئ ناگەھینیت من دەست یی ژ باوەریا خو بەردای، و تا نوکە ژى من باوەری یا ھەى کو عیسا خودئ یە و رزگار کەرە و من باوەری ب ژیا نا بئ دوو ماھى ھە یە، من ئەفۇ نافونى شانە ھەلنەبژارتغیە چونکی من باوەری پئ ھە یە بەلى ژ ئەگەرئ ھەز ژیکرنا من بو تە یە، ھەتا نوکە ژى ئەز یا بزاڤى دکەم رېگريیی ل نەفسا خو بکەم و گرنگیی نەدەمە فان ھەستان بەلى ئەز نەشیام و من نوکە ب ئامادەبوونا فان ھەمى ھەفالان دانپیدان بو تە کر، ئەز دئ تا دووماھیی رېگريیی ل نەفسا خو کەم دا بەمینم ژنەکا باوەردارا پروتستانی و باوەری ب رزگار بوونا ھەتا ھەتایی یا ئەز ژ گونەھى پاراستیم ھەبیت.

ریتشاردی فیتک فەدان، جونی دەست قوتان و گۆت:

- من چ په یوه ندی ب نه فینا ته بهرام بهر وی نینه، بهلی نه ز دی
 بیژمه ته رتکرنا ته بو هندک بو هایین مه وهک مه سیحی باوهریا
 ته ب رزگار کهری مه زن یا کیم کری و ئاها نه فه تو یا ئیکه م پینگاف
 بهره ف خه له تیئی فه د هافئژ، بهلی دهر باره ی من کا بو چی من نه ف
 نافونیشانه هه لېزارت بتی نه گهره ک یی هه ی نه و ژ ی هه فالی من
 حه ز ژ فی فه کولینی دکه ت و نه و ی پیزانینین باش یین ل سه ر فی
 بابه تی هه یین نه فجا نه م گه له ک پیقه ما ندی نابین، و ژ نو که تو دی
 ده ست ب سه رکیشیا گرؤپی فه کولینی که ی و نه م دی بینه نه ندام د
 گه ل ته.

دېسان رۆز و جونی ده ست ب گهنگه شا خو دهر باره ی ئایینی و
 جیاوازا بیرو باوهران کر و نه م هه می دزانین ستوینیت سه ره کی یین
 هه ردو و ری بازار و ده کی ئیکن و جیاوازی نینه هه رو ده کی سونه و
 شیعیه یان بو نمو نه نه ز و که سه کی شیعی لسه ر ئیکینیا خودی و
 نامه یا تاکپه ریسیی و راستیا وی چه ندی موحه ممه د پیغه مبه ره و ژ
 ده ف خودی یی هاتیه هنارتن و قورئان یا بو هاتییه خواری گهنگه شی
 ناکه یین چونکی مه هه ردو وکان باوهری یا ب فی بو چوونی هه ی بهلی
 چ زیان نابن نه گهر نه م ل دوو ف ناموژ گارییین عومه ری کوړی خه تاب
 بچین یان عه لییی کوړی نه بوتالبی یان هه ر جه نشینه کی راشدین،
 ستوینین سه ره کی ناهینه گوهرین، خودا یی ئیکانه یه و موحه ممه د

دووماهيك پيغهمبهره و قورئا نا پيروژ يا بو هاتييه خوارى! و نهفا
مايى بتنى هندك رپبازن، بهلى رپبازن د ئاييى دا نه جياوازي يا
ستوينين سهرهكييه بهلكو جياوازييه د كارين نه سهركى دا وهكى
لقينهكا بچووك يا نقيژى يا جياوازه د نافبهرا ده ستنقيژ شوو شتنا
سوننه و شيعهيان دا، هندك لقين دهينه گو هوپين و نهفه هندك
كارين سادنه بهلى ل دوو ماهيى همى دزانن نقيژ نيكه و نهو
فهرمانهكه ژ دهف خودى بو پيغهمبهرى و نهو فهرمانه يا د قورئا نا
پيروژ دا هاتى، نه بتنى نهفه بهلكو بابتهكى سهركى يى ههى كو
نهم موسلمان و مهسيحى ل سهر د ههفراينه، مه ههر دووكان باوهرى يا
ههى كو چيكرهكى بتنى يى ههى و خودايهكى بتنى! نهفجا خالهك و
ب دووماهيك هات.

نهم گه لهك ل سهر با بهتى نافونيه شانان نه راوه ستياين ل
دووماهيكى همى ل سهر نافونيشانين من ههلبزارتين رازيبوون - ب
ههزكرنا خودى - ! بهلى جهى كو لى كار بكهين و پيزانيان بو
فهكولين خو كوم بكهين ژ ههلبزارتنا ماسيوى بوو، نهوى ب پهروشى
گوته مه:

- من ديت، دى دوو چيچكا ب بهركى كوژين، جهك من يى ديتى
دى لى كار كهين زى و دى فهكولين خو زى ب دووماهيك ئينين!

- ل كيژ جهى؟ و چهوا؟

- ئەو نەخۇشخانەكا مەيدانىيە، يا ھاتىيە دانان ژ بۇ قورتالكرنا
بريندارين سووپايى ھەقپشك يى شەرى دژى تيرۆرستان ل عىراقى.

رؤز

نهری ته جاره کی تاقیکریه ب بییه خیانه تکار...؟

ههردهم خرابی بهرام بهری مه دهی ته کرن و ئەم خرابیی ناکهین..! ههردهم ئەم د بیئاگههین ژ ئەوال دهورو بهری مه دهی ته ئەنجامدان و تهفنی تهفنیپرکا ل دوور مه دهی ته ئالاندن یان خهفک بو مه دهینه کۆلان دا کو بکهفینه د ناف کووراتیا وی دا و مه چ هیز و شیان نه مینن ژی دهر ب کهفین.. ههردهم په یف بو مه دهی نه ئاراسته کرن "بوچی تو هنده یا دلپا قژی" و مه چ جاران گوهل فی چهندی نابیت "بوچی تو هنده یی خرابی.. یان بوچی دلی ته هنده یی ره شه". نهری ئەم ههردهم تووشی شکه ستنی د بین چونکی ئەم ژ وان دل نازکترین؟ نهری ئەم تووشی شکه ستنی د بین چونکی ئەم هاریکاری یا وان د کهین ل ده می دا خوازا هاریکاریی د کهن بهلی د بهرام بهر دا ئەو فی چهندی ناکهن؟ نهری پوژه کی ته هه ست ب فالاتییه کی کریه و ته بزاف کریه ب ههر تشته کی بیت تژی بکهی، ب ههر تشته کی بیت.. نهری ته بزاف کریه دلی کهسه کی بشکینی و وی ژ ژيانا وی په شیمان بکهی؟

تو نرانی ئەز باسی چ دکەم.. ئەز دزانم نوکە میسکی تە یی ئالۆز
 بووی و تو نەشیی پیکشە گریڤدانهکی بیخیە دناقبەرا پەقیین من دا و
 رستەکا ب رامان ژێ دروست بکە، ئەز ژێ د فێ چەندی دا وەکی تە
 مە ئیدی ب راستی من رستین ب رامان نەماینە..

ژ وێ پوژا جوونی ئەز هیلایم...

وەکی وی د گووت وی تا سەر هەستی حەز ژ من دکر، ب درێژاھیی
 چەندین سالان، بەلێ چەوا وی زانی ئەز نە ل سەر رێبازا وی یا
 ئایینی مە وی ئەز هیلام و دەست ژ من بەردان!

ھوسا ب ساناھێ و وی چ ئە گەرین دی نەبوون "رۆز ئەم نە شیین
 بەردەوامییی ب دەینە پەیوەندییا خو" و ب دووماھیک ھات...

ئەفە بو کولەک د دلی من دا، نەخیر بەلکو دوو کول.. یا ئیکێ
 ژبەر ژیکشەبوونا مە بوو، و یا دووی ژبەر ئە گەری ژیکشەبوونا مە
 بوو.. ب راستی ئەز یا مەندەھۆشم، ئەوی حەز ژ من دکر..

مە پیکشە د ئاخرت.. د خوار.. فەدخوار.. د خواند، مە پیکشە
 تەماشە ی تەلەفزیوئی دکر مە یاریین فیدیۆگەیمان دکر.. مە ھەمی
 تشت پیکشە دکر، ھەمی تشت، تا وی رادە ی جارەکی بزاف کر د
 گەل من بەی تە د دەست شووین ئافرە تان فە ل ئیک ژ خارنگەھین
 نەمسا لی کارمەندان ریگری لی کر.

وی ئەز ماجی کرم .. ماچەکا گەرم ب پړکا وی ما چي من هه ست
ب مهزنييا ههز ژيکړنا د دلي وی دا بهرامبەر خو کر.. ئەز چ جارن
ئیکەم ماچا خو ژبیر ناکەم.. ئەو ماچەکا راستی بوو، یا تژی هه ست و
ههز ژيکړن بوو.

ئەز باوهز ناکەم.. ئەز نه شيم تيبگههم ئەو چه ند ها ته گو هوړين
دهمی وی زانی ئەز ل سەر پړبازا وی یا ئايینی نينم، من هزر نه دکر
دی ريگرهك ههبيت بهرامبەر ئەفينا مه، من هزر نه دکر پړبازا ئايینی
ببيته ريگر بهرامبەر ههفرينييا مه..

بوچی..؟

هيشتا ئەو پهيف د گوھين من دا يی دهنگقه ددهن.. هيشتا دهستين
من يی پرسيارا دهستين وی دکهن.. داقين پرچا من يی پرسيارا تبليين
وی دکهن ل دهمی وی ب ئارامی یاری ب پرچا من دکر.. تا نوکه ژي
خانين لهشی من يی داخوازا خانين لهشی وی دکهن.. ليقيين من يين
هشك بووين ژ خهريبييا ليقيين وی..

ههز تشتهك د لهشی من دا يی پرسيار دکهن.. ئەز قهردارا وانا مه
ب بهرسفهکی بو وان شروقه بکهت "بوچی" بوچی ئیدی جون نهی
ئامادهیه.

ته جارهكی تاقیکریه تو یی بتنی بی؟ یی مه ندههوش بی؟ نه ته ههفال بیت.. نه خویشك یان برا، نه ده يك یان باب.. ته كهس نه بیت.. سه ری خو بدانی سهر سینگ وی و بکهیه گری دا کو دلّی ته ساخ ببیت و ههمی ئیش و ژانین ته یین دلّی ته تهنگ کرین بیزیه دهر..؟

من یا تاقیکری..

ئهم ههردهم خو وهسان دیار دکهین کو ئهم ب هیژین، ههردهم ئهم دبیزین ئهم د باشین و ئهم دشین ههمی ئاریشهیان چارهسهر بکهین، ئهم دشین بتنی د بهردهوام بین، و بیی وان بژین، ئهم پیدفی ب کهسی نینین.. بلا بچنه دۆزهخی..

بهلی د پراستی دا ئهم درهوان د کهین.. ههردهم درهوان ل خو د کهین، دبیت ئهم دزاینی ئهم یی درهوال خو د کهین بهلی پشتگوهدهافیژین و خو ژ پرووبروووون و هزرکرنا د فی راستییی دا د دهینه پاش.. بۆچی ئهم چ جارن دانپیدانی ناکهین ئهم د بیهیزین.. یان ئهم ب ساناهی دهینه شکاندن.. و ئهم ههردهم پیدفی واناینه!

من بریار دا ئهز دربهکی ل وی بدهم، من بریار دا کهریپ وی ب ههر تشتهکی بیت فهکهم.. وهبکهم ئهو وهکی دینا توره بیت، من بتنی ئهف ریکه دیت و من گوته ههفالی وی ئهز ههز ژ ته دکهم!

ئەنجام دېڭەن بوون و وەكى من د ښايى وى دەستپېكر با بهتې
 ئايىنى ښهكر، بزاځ كر بابەتى ب گوهوړپيت يان وەسان ديار بېكەت ئەو
 گرنگيې نادهته وې چەندا من گوتيه هەڤالې مە، ئەو بزاځې دكەت بو
 من ديار بېكەت ئەو گرنگيې نادهته وې ځەزځېكرنا من.. بهلې پا ب
 پشترې ستې ښه ئەو سەرڼهكەفت و ئەو چ جارن سەرناكەښت د
 ښهشارتېنا دوودلې و هەستېن ځو دا، ب راسې وى شكه ستن ئېنا، وى
 ئەز ژ دەستدام ل وې ښهڤا برپارا ژېكښه بوونې دای..

ژ لايهكى ښه ئەز سەرځهښتم بهلې ژ لايهكې دېښه ئەز شكه ستم، د
 شېرې د گەل نەڤسا ځو دا، و ئەو ڤالاتييا هاتيه د ژيانا من دا پشې
 ژېكښه بوونا مە، من هزر نەدكر ئەز ښنده يا بېهېزم، تا وى رادهى
 ځەزځېكرنهكا ژ ښهستا بېنمه د ژيانا ځو دا بېتنې بو ښندې وې ڤالاتييا
 جونې د ناځې من دا دروست كړى، تژې بېكەم، بهلې ئە ښه نه يا
 گرنگه.. يا گرنگ ئەوه جون هەردەم من د گەل وى بېينيت، ئەو
 بسوژيت ژ كەربان دا و پەشيمان بېيت..

و پەشيمان بېيت.

عراق - ههولیر...

۲۹ | سیهرا خودی
ل سهر نوردی

عراق - ههولیر

هه می تشت د بهر ههفن و ئەم د ئامادهینه بۆ ئەفّ گەشتی، بابەتی
فّ گەشتی گەلەك ب لەز روودا، ماسیوی پێشنیاركر و مه په سه‌ندكر
و نوكه ئەم ییّن ل فروگخانی!

- ئەز هه‌تا نوكه تیناگه‌هم چه‌وا هوسا ب سانا‌هی فّ زه‌لا می ئەم
رازی کرین، ئەم ییّن دین بووین ئەم ب پێییّن خو یی به‌ره‌ف مرنی فّه
دچین.

- هند مه‌زن نه‌كه ریتشارد ئەم ناچین به‌شداری شه‌ری ببین، ئەو
جهی ئەم دّی لّی کار کهین یی ئارامه‌.

پیدفیبوو من پرسیارا ماسیوی کربا ئەف نه‌خوشخانه یا کێیه، ئەز
چه‌ند یی ژ خو تۆره مه‌ هوسا ب سانا‌هی ئەز رازی بوویم، ریتشارد یی
مافداره بابەت یی مه‌ترسیداره به‌لی هه‌ر چه‌وا بیت ئەفّه سه‌رکێشیا
چوار زه‌لامان و ئافره‌ته‌کی یه‌ بۆ جیهانا مرییان! من ب شیوه‌یه‌کی
خشیمانه‌ هزر دکر کو دّی شه‌یتانا بینم! هه‌روه‌کی ئەم دّی چینه
جیهانا دۆزه‌خی، ئەز دّی بۆ هه‌وه نه‌ینیه‌کا سه‌یر و ب که‌نی بیژم (ل
وی ده‌می بیرا من ل وی پیره‌ژنی هات ده‌می گۆتی رو‌حا شه‌یتانی
بکوزه!) من هه‌ستیدکر وی په‌یوه‌ندی یا ب فّ گەشتا مه‌ فّه هه‌ی.

ئەفە وەلا تە ل سەر دە مۆ عو سمانی و ئە مەوی و عەبا سییان د فی
 سەر و بەری دا نەبوون ل وی دە مۆ ئەو ل گوپی تەکا پێشکەفتنا خو یا
 شارستانی بوون، بەلێ پا ئەو پلانێن ل سالا ۱۹۱۶ی هاتینە دانان و ئەو
 خیا نەتین نافخۆیی یین ل وی دە می هاتینە کرن بو نە ئە گەری ژ
 نافچوون و وێران بوونا دەفەرئ هەمییی نە بتنی عیراقی، و ل سالی
 ۲۰۰۵- ۲۰۰۷ دەفەر کەفتە بن مەترسیا گرۆپین تیرۆستی و خرابکاران
 و ل دوو ما هییی دەر کەفتنا گرۆ پێ تیرۆستی ئەوئ خو ب دەو لەتا
 ئیسلامی ل عیراق و شامی (داعش) نافکری، و هەردەم ریتشارد ئا مازە
 دکەت کو داعش نیشانەکە ژ نیشانی ئیسلامی، و داعش نینەراتییا
 ئیسلامی دکەت، چ پێنەفیت چ دەو لەتین مەزن و زلھیز زی د هەمان
 بارو دوخ دا دەر باز ببان دا گەھنە هەمان پەوشا خراب و بیھیز یا نوکە
 یا عیراقی.

بتنی ئەو تشتی ئەز ئارام دکرم ئەو بوو کو ماسیۆ گە لەک یی ب
 پەرۆش بوو، من چ نیشانی ترسی ل سەر دی می وی نەددیتن. من
 قەھوا خو یا مایی قەخوار و ئەز نف ستم هەتا دکەھینە جەیی
 مەبە ست، درو سترنا ئا قاهییی نەخۆ شخانی ب دوو ماھیک هاتبوو.
 نەخۆ شخانە پێک هاتبوو ژ خێ قەتان و گە لەک ژۆران و پروو بەری وی
 گە لەک یی بەرفرەھ بوو، هیژین پاراستنی ل هەمی جەھان هەبوون
 (گرۆ پێ بەرزا) سەرکردی وان جەنەرا لەکی ئەمریکی یی

خانه نشینکری بوو، لهشې وی یې مه زن بوو و یې پیر بوو، ده مې نه و
 دچوو د ناڅا خېشه ته کې څه هه مې تشت ژ تر سین وی دا د لهرزین، ب
 راستې نه و یې ب ترس بوو بهلې د هه مان دهم دا نه وی یاری د گهل
 زاروکان ب پفدانگان دکرن دا وان ئارام بکته و برینیت وان ژ بیرا وان
 بېهت، دیسان گروپه کې پزیشکی یې ته مام هه بوو سهرؤکی نوشداران و
 هاری کارپن وی و پهر ستار و نو شدارپن نه شته گهریپان، گرو په کې
 وهرگیرپن زیرهک و شارهزا، سې نه ندازیار، و دیسان دوو تیشتلینه ریڼ
 زیرهک د گهل گروپین وان، نیکی ل ده مې روژی کار دکر و نیکی ل
 ده مې شه قې، و هوسا نه خو شخانا مه یدانی یا ته نگافیا یا نه مریکی
 EFH ل بهرتلا - مووسل هاتبوو دامه زرانندن و نه څه چهندين هه یڅه
 کار ل نه قې نه خو شخانی دهیت ته کرن، بهلې دیسان زی نه خو شخانه
 پیدفې پترې بوو چونکی مه یدانا شهړی هه ردهم یا گهرم بوو و
 به ردهوام ژماره کا زور یا برینداران د هاتنه هنارتن بو نه خو شخانی و
 نه و که سې بهرپررس ژ دامه زرانندن کارمه ندان ناسپاره کې ماسپووی بوو
 و ب رپکا وی مه نه څه کاره په یدا کر، چافپیکه فتنا مه ل هه ولیړی
 بوو - باژیره که ل باکووری عراقی- نه م گه هشتینه نه سماني عراقی
 نه و ب چ شیوه یان وده کی نه سماني نه مسا نه بوو ب تایبته ده مې فروکا
 مه دادای من گه لهک دیمه نیڼ ستوینیت دویکی لی دیتن هه روهکی

تشتهکی سرۆشتی بیت و من چ ئافاهییین ئەندازیاری وەکو یین نەمسا نەدیتن! ئەری ژ راستی زوها هەدید خەلکا عیراقی بوو؟^(۱) تا وی رادەیی چ باخچە نەبوون گولەك د ناڤدا شین ببیت ئەو ناوچە هەمی هاتبوو سۆتن، ئەز نزانم بۆچی فروکا مە ل بەغدا یا پایتەخت دادا چونکی ل و یری ئەم سواری فروکا کەکا دی بوو بووین کو مە ژ بە غدا ببە تە هەولیری کو ل وی جەیی ئەنجلینا ل هیشیا مە بوو، ئەوی پێشوازییا مە کر و داخواز ژ کەسەکی کر کو مە ببە تە خانیەکی ژ خانیین ل کومەلگەها "ئەتکونز" ل دەڤهرا عەنکاوه خانیی B۱۲ ئەز وی شەڤی نەنفستم، من هزرا پوژا دووڤدا دکر ل نەخۆشخانی دی چ روودەت؟ دی بارودۆخ ب چ شیۆه بن، ئەری ب راستی ئەو جە یی ئارامە وەکی ماسیوی گوئی یان نە؟ ئەری ئەم دی تیرۆرستان ب ریکی ڤه بینین؟ ئەری دی ژ وان رزگار بین؟ دی گروپەکی پاراستنی د گەل مە بیت مە ب پارێزیت؟ گەلەك پرسیار د سەری من دا بوون، ئەو دەمی دی من د خەوچوووی روژی گازی من کر: تو هیشتا یی هشیاری؟ نەترسە چ تشت روونادەن، نوکە بنڤه.

^۱ - زوها هەدید ئەندازیارەکا بیناسازی یا عیراقی یه، پشتی (منصه الترحلق) ل چیا یی بیرگیزل ل نەمسا ل سالا ۱۹۹۹ی دڕوست کری خەلاتی جیهانی وەرگرت، کاراکتەری هزر دکر دی گەلەك ئافاهییین ب ڤی شیۆە ل عیراقی بینیت چونکی زوها خەلکا ڤی وەلاتی یه.... وەرگێر.

ریتشارد

هەر ژ ده ستپیکې ده يك و بابین من ده ست ژ من بهردان، نهو
 باوهردارین ژ نیشكهكې څه نه، نهز یې پشتراستم بتنې باب و باپیرین
 وان یا گوټیه وان ئیما نا وان راستیه و ب راستی عیسا خودی یه،
 نه څجا ئیکسمر نهوان څه ستا که نیسه یان کر و روحا عیسا تی که لی
 روحا وان بوو به لی من باوهری ب څی چهندي نینه، نهز باوهرنا که م
 زه لا مهك یې چوویه نهسمانان و یې هاتیه سهر نهردی و ژ بو
 رزگار بوو نا مه یې خو کریه قور بانی، رزگار بوو نا مه ژ چ؟! ژ
 خه له تی یه کی، خه له تییا چ.. نه څه ریډ کا به رزه بوونی یه و نهز یې
 پشتراستم دهك و بابین من نزانن چهوا ژ څی ریځی دهر بکهفن.

ل ده ستپیکې دهکا من بابهت زانی وی کره ههوار و ب پشتراستی
 څه گوټ: عیسا ل ته نابوریت ته ریځ یا دایه رو حین خراب تی که لی
 نه فسا ته ببن.

نهو ئ نارامی ب خو څه نه دیت ههتا کو ب دهنکه کی نزم گوټیه
 بابی من پشی نهو ژ وی کو مپانییی زفری یا کو وهکو میرات ژ باپیری
 من بو مای دروست کا چهوا نهف بیرو باوهره ژ ی ژ لایې باپیری من څه
 بو ماینه: کورې ته یې بیباوهر بووی!

پشتی من بابیٰ خو پشتر است کړی ئەوا دهیکا من دبیزیت پراستییه
و ئیدی من باوهری ب رزگار بوو نا بى دوو ماهی نینه، ئەوی بیی
دوودلی ئەز ژ مال و کۆمپانییی دهریخستم.

شەفا ئیکى دوور ژ مال گە لەکا نەخۆش بوو، بۆ ئیکەم جار من
هەست ب تنیوونى کر هەر چەندە ئیکسەر ئەز چوومه دەف هەفالى
خۆ یی نيز يك ئەوی کو ئە گەری گوهورپنا هزريت من بوو، ئەوی
شوقەکا بچووک هەبوو چونکی ئەو زی ژ مال هاتبوو دهریخستن، وی
گۆتە من دەستپیک دى یا نەخۆش بیت بەلى دووفدا دى وەکی وی بمە
خودان شوقە و دى ب نازادی ژیم، ئەف چەندە روونەدا و ئەز بۆ ماوی
سى سال و نیفا د گەل وی ژيام د قى ماوہی دا مە پیکفە هەر تشتەکی
گریدای بیباوهریى د خواند و تەماشە د کر، ئەز بیی دوود لی بوو مە
کەسەکی بیباوهر و پیفە هاتمە گریدان و من چ گومان نەمان خو ئیک
ژ سەدی ژى کو خودایەك یی هەى.. د ئەفی ماوہی دا و پشتی ئەو
هەمی فەکۆلین و لیگەپرانین من بۆ دووپاتکرنا هەبوونا خودایەکی
بەر ئافى دا چووین، نوکە ئەز بیباوهرم.

نە بتنى ئەفە، بەلکو هەر شەف کچک د گەل مەى و گەلەك جوړین
دی یین فەخوارنان دها تە شوقا مە، ئەز باوهرم من پترى هەمی
مروڤين ل سەر ئەردى فەخوارنن فەدەغەکری ژلايى ھندەك نايينان

فه يېن فهخوارين بهلکي وه کي تولشه کر نهکا دهر وو نی بیت بو وی
ر هوشا نهز تیدا.

بیرا من ل نیکه م شها من دهیت د گهل فی ده ستوداری، هه قالئ
من ب تله فوئی د ناخفت من گو هلیبوو دگوټ: دی شهفه کا خوش بیت
و تزی بیت ژ فودکا و سه مایی و نفسته کا خوش.

دهمی تله فوئ دانای من پرسیار ژئ کر مهرما وی چ بوو، وی چ
به رسف نه دان بتنی وی سه ری خو هه ژاند و ب شیوی ترا نه کرنئ
گرنژی، ناماژه دا من کو نهز بخو دی بینم و دی زانم. پشتی بوری نا
چه ند ده مژمیرمه کان تاریاتییا شهفی ب سهر ئه ردی دا گرت وه کی
همی شهفین دی دیسان تاریاتییی یا ب سهر ناخی من زی دا گرتی
رؤناهییا رپوژی زی ناگه هیتی. که سه کی ل دهر گه هی دا هه قالئ من ب
که یف و خو شی دهر گه ه فه کر و دوو ک چک ب ژور که فتن. نهو
روو دشته خوار و هه قالئ من چوو د لینانگه هی فه دا فه خوارنان
بینیت، وه کی وی سوژ دا یه کچان، نهز ل دوو ف وی را چووم و من ب
دهنگه کی نرم گوټی: نهفه چیه ل فی ری روو ددهت. به رسقا من دا: تو
یی ب چافین خو دبینی پیدفی ناکهت خو نهزان بکه ی، نه بیژه من ته
ب دریژاهییا ژیا نا خو چ جاران خخ نیژیکی چ کچان نه کریه.. من
سه ری خو ژ شهرمان دا چه ماند و هزرین خو کرن.. وی ل سهر

ئاخفتنا خو زېدهگر: هېشتا تو زاروکی ته دهستی خو نهکریه
چ ئافرماتان بتنى سينگى دهیکا ته نهبيت ل دهمى شیر دایه ته.

نهم دی سان چووینه د ژورا روون شتنى فه و نهو کچ ل سهر
قهنه پهی د روون شتى بوون پیکفه د کر نه کهنی، پاشی ئیک ژ وان
رابوو ژ پیرفه و دهستى خو کره لیقا قهمیسى من و گوټ: ئهړى ئه فه
نهو کورى شرینه یی دى شهفا خو د گهل بۆرینم؟ وى سهکره من و
لیقا خو یا بنی گفاشت و چافى خو ل من نقاند و گوته من: شهرم
نهکه خوشتقیى من دى شهفهکا خوش بۆرینین.

من چ نهکر ههتا سپیدى و نهو کچک ب تۆرهییقه دهر کهفت و
گوته ههفالى من: جارا بهیت کهسهکى دى بینیت کو شهرم نه کهت و
دروست ئهف رسته گوټ "من زهلامهکى توند دفت".

ههفالى من دهرگه گرت و ل من زفرى و گوټ: کور و من یا جوانتر
بو ته هیلا، ما وى کارتیکن ل ته نهکر.. نهوی ئاخفتنا خو ب
دووماهیك نهئینا، من ب دهستى خو دهفى وى گرت و گوټى: ههشش.
ئهز چوومه بالکونى دا هندهک ههوايى پاقر ههلبکیشم، بو ده مهکى
من بو خو گوټ: من ئهف دهرفته ژ خو کر، ههفالى من راست دبیزیت
ئهز زاروکم من تا نوکه دهستى خو نهکریه چ کچکا.

ئەو ھاتە دەق مەن و كۆپەك قەھوئ پېشكېشى مەن كە و چ نەگۆت،
ئەو فرەك ل قەھو خۆ دا و تەماشەى جادى كە. و پاشى تەماشەى
مەن كە و گۆت: قەخو. ھەرۈەكى يى دېئىتە مەن گەلەك ھەز د بابەتى
دا نەكە دى فېرىبى.

ب راستى ژى ئەز فېرىبووم.. ئەز نزانم چەند جارەن ل دەق چەند
كەچەن نەستىمە، ھەمى شەفان.. ئەو شەف نەبەن دە مى مەن بۆ
ئەزموونەكى د خەند، تا كە وان شەفان ژى مە تەماشەى ھەندەك
فېدېۋېئىن كرىت كە و مە پى دكە كەنى.

مەن گەلەك قومار كە ل ھۆلېن ژ دەرفە، مەن گەلەك پارە قازانچ د
كە و پىر ژدەستەدا. ئەز ل سەرفى دەستودارى بووم..

مەن دەك و بابېن خۆ ھېلان، بەرى وان مەن باومىرىيا خۆ ھېلا و ل
دووق زانستى و بېباومىرىي گەپىام و پاشى كەچەن و خۆشېيى و قازانچ
و ژدەستەندى و خۆشېيەكە زېدەتر و زېدەتر.. مەن ھېدى ھېدى ژيانا
خۆ يا كەفن ھېلا و بىتەن تەشتى مەيە د گەل مەن خەندەن مەن يا
پىزىشكى بوو.

جارەكە دى ئەز مامە بى جە پەشتى ھەفالى مەن ئەز ژ شوقا خۆ
دەرىخستىم چۈنكى وى داخەز ژ مەن كە د گەل وى بىنقىم!

ئەز يى بېباوهرم.. و ئەز د گەل گەلەك كچا يى نەستيم، و ھەندەك باوهردار ژى قى چەندى د كەن، ئەز مەى قەدخوم وە كى گە لەك باوهردار قەدخون ب بەھانەيا رۆژبوونان يان جەژنان، نەستى د گەل كەسەكى خىزانى ل دەمىن سەشتى يا قەدەغەيە، بەلى ل ھەلەكەفتان دەيتە ئەنجا مدان.. چەند يا ب ئىشە. ئەز كارەكى ھوسا يى كرىت ئەنجام نادەم ب بەھانەيا تافىكرى يان چونكى ئەو يى ژ كچان تىر بووى!! چ پىنەفىت ئەز رازى نابم. ئەز ژ مالا خو دەريخستەم و ژ بەر خاترا ھەقالىنىيا مە ھەندەك پارە دانە من و دەم دا من تا سپىدى شوقى بچە بەيلىم، و ب راستى ژى من بچە ھىلا. بەلى بو من گەلەك يا گرنگ نەبوو چونكى من بو خو جەھەكى دى دىتەبوو.. نەخوشخانەيا ئەمريكى ئەوا ماسىوى بو مە پىشنيار كرى ژ بو قەكۆلىنى، بو ماوى پىنچ ھەيقان دى ل وىرى نىستەجى بم و دووقدا دى بو خو جەھەكى دى بىنەم و وەكى دىژن "ھەر خەمەك بو دەمى وى".

من تەماشەى مالا مە كر بەرى بەرەق فروكخانەيى قە بچەم دا كو بچىنە عىراقى، من د دلى خو دا دگوتە دەيك و بابىن خو: ئەرى رەوشا ئەز نوكة تىدا ب دلى ھەوھىە..؟

خهون

ئيمان هاته بيرا من. من هېلا پهيوهنديي ژى نينه، ماسيوى گوت ته مه دى بؤ مه هيلين پهيوهنديي يين تايهت ب فى وهلاتى فه كريت، نهز يى ژ وى خهريپ بوويم ئهري نوكه نهو چ دكهت، نهو نه دشييا روزه كى ههدارى بكې شيت و من نهينيت. گولا من جواني يا وى چافپينه رابوونا وى يه! سپيدى ئيكه م پهيوه ندى من ب وى هېلا پهيوهنديي يا ماسيوى بؤ مه ئيناي كرى، بؤ وى بوو و ههروهكو وى نهز د گهل روزه يى ديتيم و وهكو هه ر جار تورهبوونا خو ب سهر من دا ريت، نهز چهند خوشيى ب فى چهندي دبه م، من چهند دقيت گوھ ل دهنكي وى بېم دهمى نهو خو ژ من تورې دكهت، چهند حهز ژ پهيفين وى يين ساده دكه م دهمى وهكى پيلان ژ گهوريا وى دمرد كهفن پيل ل دويش پيلى بهريكانى دكه ن كى دستپكي بگههيته گوھين من كو نهو جهى وان يى هه تا هه تايى يه بهلى هندك گهه وان پيلان گيرو دكه ن و هندك ناهيلن ژ پهردا گوھى من دهر باز بين ههروهكى نهو زيره فانن، و نه فه ما فى وانا يه چ خوشى ژ خوشييا د گهل وان پيلان خوشتر نينن، ميھقان ژ وان ب بهاتر نينن ما چهوا ههبن و نهو هيژى ددهته ههمى دهمارين لهشى من، چ پهيف ژ پهيفين وى نازكتر نينن و چ شهر ژ شهرين وى د داد پهروهتر روونه داينه و روو نادهن

ژی، و ما نهو کیژ نهرده ب داگیر کرنی رازی ببیت نهو نهردی بى
خودان و بى دهیک و باب نهبیت دا کو نهو جهین هاتینه ژ بیر کرن ب
گوهوریت بو باخچین گولان، و پاشی پیلهک ژ پیلین دهنگی وی دی ل
سهر کورسیکا سهرؤکاتییی روونیه خوار و شارستانیهکی ئافا کهت
وهکی شارستانیهتین فارس و روما و یونان.

- دوهی من تو دیتی پستی تو بهره فرؤکخانهیی فه چووی کچهکا دی
د گهل ته بوو، نهري تو ژ من بېزار بووی؟ پرچا وی یا زهر چافین ته
تاری کرن؟ نهري چونکی نهز کهره ستین جوانکارییی ب کار نائینم؟
با بهت نهفه یه، ته گو ته من نه فه گه شته که بو نهخو شخانهیی دا
فهکولینى بنفیسى و نزا ج.. گه شته که بو هه یفا هنگمینی! گه لهک سال
دهر باز بوون ل سهر وان پوژین دا پیر و نهو پیرهژن ژ مه هاتینه
ستاندن، چهوا تو دشیی هو سا ب سانا هی خیا نه تی ل چهژۆیکرنا مه
بکهی؟ چهوا؟ ب راستی ژى نهز باوهر ژ چافین خو ناکهم.

نهوی تلهفون گرت وهکی ههرجار، نهو ب لهز د ناخفیت و هه می
بهیفین خو ب ئیکجار دهر دنئخیت، نهز چهژۆی پرپیژیا وی دکهم.
نهو دی تلهفونى دووباره کهته فه.

- ب ناخفه نهفه دهرهتا ته یا ئیکانه یه.

- بهلی خوشتفیا من ..

- نه بیژنه من خوشتفیا من، نهفه ژ کهنگی وهره تو د گهل وی کچا
 پرچ زهر دهره کهفی؟ نه ری نهو ژی ل هه مان زانکو یه؟ نه ری چ
 پی نه فی ت هه ر ژ دیتنا دهستی کی یا که تیه دل ت، نو که ته بو خو
 گو تیه: نی مان کییه بهرام بهر فی کچا پرچ زهر و جوان، ما نه وه یه؟
 دی بهر سقا من بده تو بوچی بی دهنگ بووی نه ری ما پشیکی نه زمان
 ته خوارییه؟!

- ما نه ز چهوا ب ناخقم و ته با بهت هه می یی د می شکی خو دا
 دروست کری؟ ل دهستی کی ری کی بده من ب ناخقم. ته خیره بتنی نهو
 کچه که.

- به لی بتنی کچه که د گهل وی په یاسه یان ل بهر هه تافی د که ی ل
 نی شه کا باژی ری و د نا فا بازاری دا هه روه کی هه فزینا ته، و پاشی هوون
 بهر ده فرو کخانه یی فه چوون دا وده کی ته گو تی بهر ده عیراقی فه بجن،
 و خودی دزانی ت نهو کی ژ عیراقه!

- نهو مه سیحیه نی مان تو بوچی هنده یا سه ر دهی و چیر وکان ژ
 ده ف خو دروست دکه ی! نهو د گهل من دهر که فت چونکی مه باس ل
 فه کو لینا خو دکر، و مه گه نگه شا خو ژ دهر فه ب دووماهیک نی نا، و
 نه گه ر تو یا بهر ده وامبای ل سه ر چا فدی ری کرنا مه دا زانی نهو بتنی
 هنده ک خو له کی ن کی م بوون نه ز مایمه د گهل وی و نه م ل ناف باژی ری
 و ل بهر هه تافا وی نه گه ریای نه، و دهر باره ی هاتنا وی د گهل من بو

فرۆكخانهيى، چونكى ئەو يا د گەل گرۆپى من يى فەكۆلىنى و ئاھا ئەفە ئەم يىن ل عىراقى و نە بتنى ئەو د گەل من بەلكو ماسیۆ و ریتشارد و جون زى يىن د گەل من، خو پىچەك ئارام بکە، دقیت ئەز بچم مە چافپەكەفتن يا د گەل ئەنجلىنايى هەى.

ئىمانى چافپەنەرابوونەكا زیدە يا هەى، سوپاس بو خودى ئەو گەلەك تىستان ژ ئايىنى نزانیت ئە گەر دا زانیت زەلا مەكى مو سلمان د شیت هە فزینیى د گەل كچەكا مە سیجى پىك بىزیت و ئەو دا بەشدارى فەكۆلىنى بیت د گەل من ل شوینا روژى. جونى گازى من كر:

- لەزى بکە كور، تە خوشتفيا خو گەلەك يا نازدار كرى، دى گىرو بىن ل ژفانى چافپەكەفتنى.

ئەنجلىنا ژ نەكا با شە سەرەراى توندى و پزديا وى د گەل مە، ئەوى د گەل ئەف سەرى پارا ستنى مىشكى مە تری كر ژ پىزانينا هەرودەكى ئەو ئامىرى كى شاننا پىزانينا يە و يىن ب پەرتووكى فە گریداین و وان پىزانينا هەميا د ریزنە د مىشكى مە دا، راهینان پىك د هاتن ژ چەوانىيا خو پارا ستنى د مال فە، ئامىرەكى ب چووك يى فەمراندنا ئاگرى، ئامىرى لاسكى و ئامىرەكى دى وەكى لاسكى بوو من نەزانى چ ئامىرە يە و دى سان مە وا نەيىن كورت دەر بارەى مە نا وەرد گرتن، ویدە و جوړین وان بو مە ددا نە نیا سین و چەوانىيا

خۇپاراستن ژ ھەر جۆرەكى بۇ مە ديار كر، حەفت دە مژمير بۇ راھينانين پاراستن و سى دە مژمير بۇ تاقىكرنين پزىشكى، پۇژە كا دريژ و ب زەحمەت بوو ئەو پۇژە ژى ب پەيوەندىيەكى د گەل ئيمانى ب دووماھىك ھات ئەو يا تۆرە بوو چونكى من فى دە مى ھەمىي پرسیارا رەوشا وئ نەكریە.

خەونەكا سەیر بوو، ل دەستپيكي من نەدزانى خەونە چونكى من ئا گەھ ژ خۇ نەبوو و ژ نیشكەكىفە ژ بەر ماندىبوو نەكا زۆر ئەز نقتىبووم، من د خەونى دا ئيمان دیت دەمى يا بچووك د گەل ھەفالا خۇ جەنانى و خویشكا من يارى دكرن، و ژ لا يەكى دى دەيكا من و دا پیرا من يى تىشتەكى د دروین، و د فان دەلي فان دا پیرەژ نەكى گۇپالەك د دەستیدا بوو و ھیدی ھیدی دەھاتە د مالى فە ئەو مالا ب چ شیودیان وەكى مالا مە نەبوو، سەرى خۇ بلند كر و مە دیمى وئ ل بن وی كولاقي سەیر دیت، ئەو خيقرانكا گوندی مە بوو ئەوا پاشەپۇژ د خواند، دەمى ئەز دیتیم گرنژی، وئ بتنى دوو ددانیت ل دەستپيكي ھەبوون و پاشى ئەو گرنژینە بۇ كەنى، كەنیهكا ب ترس و پاشى ھیدی ھیدی دەربرینیت دیمى وئ ھاتنە گوھوپین و وئ بر یا خۇ خواركر و ئەو يا ب ترس بوو، پاشى داپیرا من گۆت: تو بۇچى جارەكا دى ھاتیهفە؟ ئەو ل داپیرا من نەزفرى و وئ بەردەوام تەماشەى دیمى من دكر و ژ نیشكەكىفە ھەردوو دەستین خۇ بلند كر و گوپالى وئ یى كەفن د دە ستى چەپى دا بوو و گۆت: ئەو شەیتانە شەیتانى

نهفردتی! و ب ئهفئ ههوارئ من ژى كره ههوار و ئىكسهر هشار
بووم.

- تويئ ب سلامهتي؟ ته خهونهكا نهخوش ديت!

- بهلئ جون، چنینه نه تشتهكئ مهزن بوو، ببوره من تو هشار
كرى.

- چ نینه ههفالئ من. ئهو كارتىكرنا وه ستيانا له شى و دهروونيه
لسهر ته.

من گهلهك گرنگى نه دا خهونا خو و من بو خو گوئ: بهلئ وهكى
جونى گوئى ئهفه بتنى كارتىكرنا وه ستيانا رۆژئ بوو ل سهر دهروونئ
من كرى.

راهيئانهكا دى، ئهف راهيئانه يا سهير بوو، دبیت ههما ناهيئه
نافكرن ب راهيئان، ئهم چووينه هولهكا مهزن يا وئ باژيرى و ل نيشا
وئ هولى چوارگوشهكا بچووك ههبوو و خاجا مهسيحييان ل سهر بوو،
"ب نافئ باب و كورئ و روحا پاقر ب نافئ عيساى" من گوھ ل فان
پهيفان بوو، ئهو دهنگ بو من يئ بيانى نهبوو، ئهز زفریم من ديت
ماسيؤ ژيئدرى فى دهنگيه و پاشى من تهماشهى دهوروبهريئ خو كر
من ديت ههمى كهس يئ فان پهيفان دووباره دكهن، و پاشى ههميان
پيئكهه ب ئيك دهنگ گوئ "ئامين".

باشه ما چ ناریشه ههیه، من ئەف چەندە بۆ خو گوټ و هەرودەکی
ماسیوی گوھ ل من بووی.

- هەفال ئە فە ریکخواوە کا مە سیحییە و نەخۆ شخانە ب نافۆ
عیسای یا هاتیە دانان، بەلێ گە لەک گرنگییی نەدە فۆ چەندی ئەم
یئێ ل فیری دا فەکولینا خو بنقیسین مە چ پەيوە ندی ب ئایینان فە
نینە ما نە وەسایە؟

- بەلێ ماسیۆ، من چ نە گوټیە.

ب پراستی! ب دروستی ئەزدی د گەل کۆ کار کەم؟ هەر ل
دەستپێکی ئەز نە د گەل گرۆپی خو بووم چونکی ئەو نە.. ئە فە
چیە روودەت، ئەری ئەز رازی نەبووم د گەل فۆ گرۆپی کار بکەم و
من نەرازیبوونا خو ل دەف لیژنی د یارکر چونکی هزروبیرین وان نە
وە کی یئێ منن یان چونکی ئەو ژ ئایینەکی دی نە! ئە فە چ
بەرزەبوونە ئەز تیدا دژیم؟ هەفرکیی د ناخی من دا دەستپێکر، ئەز
ل کیفەمە؟ ئەز یی ل عیراقی و بۆچی ئەز ل فیری مە، ژ بۆ فەکولینا
خو ئەز نە ل نیویۆرکەم یان کالیفورنیا یان باشووری ئەفریقا، ئەم
یئێ ل جەهەکی د نافا کۆمەکا تیرۆرستان دا و ئەز د گەل کۆ مە! من
هزر دکر نە گرنگە ئەز د گەل هەندەک کە سان بەم ژ ئایینەکی دی یان
ریبازە کا دی یان نەتەووە یەکا دی بن و نو کە ئەز یی ل وەلا تەکی
عەرەبی د نافا نەتەووەیا خو دا بەلێ پا ئەز نزانم تەشەک د ناخی من

دا هه‌بوو د گۆته من: ب زځړه جهی خو څه و څه‌کولینا خو ل نیک ژ
 نه‌خو‌شانین نه‌مسا بنځیسه، دوودلییا من ب دووماهیك هات نه‌و
 دهمی من وینه‌ك ب دیواری ژورا نه‌نجلینای څه دیتی و من ده‌ستیریا
 چوونا ژور ژی ودرگرت دا ژ نیژیک ببینم، نه‌و وینی زارو‌که‌کی بوو د
 ناڅا ده‌ستین ده‌یکا وی دا و وی پی‌یه‌کی خو ژده‌ستدابوو و وی دکره
 هه‌وار و دی وی بو زارو‌کی وی د سوت نه‌وی کو بریار دای به‌ره‌څ
 نه‌سمانان څه بچیت ل شوونا کو ب مینته د ناڅ جه‌هنه‌می دا! من
 پرسیار ژ نه‌نجلینای کر چیرو‌کا فی وینه‌ی جییه، نه‌و نه‌شیا به‌ر سقا
 من بدمت و وی کره‌گری، و پستی پی‌چه‌ك نارام بووی وی ده‌ست ب
 څه‌گیرا چیرو‌کی بو من کر:

- سامی ب ده‌ستین خو نه‌ف وینه‌ی کی‌شای، نه‌و نیک ژ وان په‌رستاران
 بوو یی به‌شدار د رزگار کرنا حه‌فت که‌سان ژ مرنی کری پستی
 ترومبیل‌ه‌کا مینرپژگری ب وانه‌فه په‌قی ل ناڅ بازاری، مه‌گو‌ه ل دهنگی
 بوو و نه‌م نی‌سکه‌ر ب ترومبیلین هه‌واره‌انتی به‌ره‌څ وی جهی څه
 چووین، نه‌م نه‌شیاین هه‌میان رزگار بکه‌ین، پار چین له‌شین مرو‌څان
 ل هه‌می جهان به‌لاف ببوون، دهنگی گری و هه‌وارا تی‌که‌لی دوی‌کی‌لی و
 ناگری ب دوکانان څه ببوو، ب راستی دیمه‌نه‌کی گه‌له‌ك دل‌نیش بوو، ل
 ده‌ستپیک‌ی من هوسا هزرکر، نه‌و نی‌که‌م و دووماهیك کاری مه‌بوو ژ
 دهرڅه‌ی نه‌خو‌شخانی، به‌لی پاشی بو من دیاربوو نه‌ف دیمه‌نه‌گه‌له‌ك

دلۇفانترە ژ وان ديمەنن مە دوو فدا ديتين. ويىنى ژ نەكى كو زارۇكى
 وى ل بەر سينگى ويىيە و يا دكە تە گرى و ھەوار ما د ناف مىشكى
 سامى دا، سامى گۆت: ئەوى ژنى بۆ ژ دەستدانا پيىي خۆ نەدكره گرى
 بەلكو وى بۆ زارۇكى خۆ دكره گرى! تە گوھ ل چىرۇكى ببیت تشتەكە
 و تو چىرۇكى بخوينى تشتەكى ديبە بەلى پا ئەگەر تو بخۆ ئەو چىرۇك
 بى ئەفە تشتەكى گەلەك جودايە، ئەز و سامى ھەتا نو كە ژى نقيژان
 بۆ وان دكەين، بۆ وى دا د لى وى چارە سەر ببیت و ژ نا فا تاريىي
 دەر بكةفیت، و بۆ وى پشتى ئەو مرى، و گەھشتيە خودى.

شيوازى وى يى فەگيرانا چىرۇكى وەكى شيوازى من نينه دەمى ئەز
 بۆ ھەو ھەدگيرم! ھەر پەيشەكا وى دگۆتى ب شيوەيەكى ژ شيوەيان
 كارتىكرن ل ناخى من دكر من نەزانى ئەو كارتىكرن چ بوو و تا نو كە
 ژى ئەز نزانم، وى دكره گرى! ژ نيشكەكىفە من بر يار دا د گەل
 ما سيوى و ھەقالين دى يى بەردەوام بەم، من گە لەك دقيا كەيشەكا
 بچووك ل سەر ديمى دەيكەكى ببينم دەمى ئەز ھەمى شيانیت خۆ ب
 كاردننيم و وان رزگار بكەم، ئەو بر يارە كا گریدای ھەستان بوو، من
 ھزر د ئەنجامان و كارتىكرنن لاوەكى ييىن فى دەرمانى دا نەكر ئەوى
 ئەز نە فەخوم بەلكو دى دەمە وى يى پيدفى دبیتی!

مووسل - نەخۇشخانا ئەمىرىكى...

ۋىنە ژگۇشارا نەلەردى ۲۰۱۶

سىيەرا خودى | ۴۹
ل سەر نەردى

مووسل - نهخوشخانا نه مريكى

۲۳/نيسان/۲۰۱۷ پشنى رۇزبونا عيساى -سلاڤ ل سەر بن-

ئەو رۇزا مە يا ئىككى بوول نهخوشخانى، پشنى مە سى زالگەھىن
پاراستنى يىن سووپايى عىراقى دەر بازكرين ئەم گەھشتىنە ھىزىن
پاراستنى، د شىداي بوون چىدبىت فىجا ئىدى ھەمى تىگەھشتىن كو
پىدقىيە تىرۇر ب ئىكجارى بەيتە دەرىخستىن و چ دەرفەتىن بچووك بۇ
زفرا ندنا وى نهھىلن، ئەم ب پىكەقتىن و ئەم سوارى پاسەكى بووين،
ھەمى ئەو كە سىن سواربووين كارمە ندىن نهخوشخانى بوون -
پەر ستار، ئە نىدازيار، كارمە ندىن ھەوارھاتنى، نۇ شدار، پاقر كەر و
رېقە بەر- ژ نه تەوہ و ئايىن و رى بازىن جودا جودا بوون، خەلكى
ئەوروپا و ئەمريكا وەسان ھىز دكەن كول دەفەرېن عەرەبى ب گشتى
كەسەك دشىت كەسەكى دى ب كوژىت و سەرژىكەت بتنى چونكى نه
ل سەر ھەمان بىروباوہرن يان نه ھەمان نەتەوہ نہ، بەلى پا ئەوا مە د
نافا پاسى دا دىتى تىشتەكى جودا ديار دكر، ھەمى ئەو كەسىن ل فېرى
وەكى براينى ئىكن و زىدەتر ژى! خالا ئىكى من ل سەر تىنقىسا خو
نقىسى، كو من بۇ نقىسىنا ھندەك تىبىنىيان بۇ فەكۈلىنى د گەل خو
ئىنابوو، ئەفە بوو: "كازم شىعەيە و كەربىن وى ژ ھندرىنى سوننى
فەنابن، ھندرىن كوردە و كەربىن وى ژ كازمى عەرەب فەنابن" گەلەك

دهنگ یی د ناڤا پاسی دا بهلاف بووین و نهوا من گوه لی دبیت نهز د
 ههمیی ناگههم، راسته نهز عهرههم بهلی زاروکینییا من و تا نوکه
 زی ل نه مسا بوو، و ههر دیسا زاراف زی ریگرهک بوو کو نهز د وان
 نهگههم، چونکی نهو ب زارافهکی د ئاخرتن یی جودا بوو ژ عهرهبییا
 پهتی، نهخوشخانه وهکی بو مه هاتیه گوئن یا مهزن بوو، پرو بهر د
 نافبهرا خیفهتان دا گهله که، دوو دهر گهه یین ههین دهر گه ههک یی
 کارمهندان و دهر گه ههک یی نهخوشانه، ل بهر ههر دوو دهر گههان
 ه ییزین پارا ستنی هه بوون و ههمی چانته ب هویری دهات نه
 پشکنینکر، نهخوشترین تشت بو من د پشکنینی دا سهین پارا ستنی
 بوون، دبیت هوون مه ندهووش ببن چونکی نهز ل وهلا تهکی بیانی
 دژیم و سه یی د ناف ههمی مالان دا ههین ههر وهکی تا کهک بیت ژ
 خیزانی، بهلی د ناڤا مالا من دا چ جار ان سه نه بوون، چونکی نهز زی
 د ترسیام، و ل دووماهییی نهو چووینه د نهخوشخانی فه، ههر وهکی
 نهو گوندهکی تزییه ژ مالان و خانی نیژیکی ئیکن جیران ههمی ههز
 ژ ئیکودوو دکهن و ههمی یی د گرنژن و د که نه کهنی! من ههردهم
 دگوت و تا نوکه زی دبیزم: وی جهی بتنی پهز یی کیم بوو! نهف جهه
 گهلهک یی مهزنه ههرچهنده زوربهیا جار ان ههمی جه ل دهستیکی
 د مهزنن و هییدی هییدی بچووک دبن نه بتنی جه بهلکو مروف زی دی
 ل دهستیکی وان پیروژ بینیت، و پاشی دی دیمی راستی یی شهیتانی
 بینی. نهردی وی هندهک بهرین هویر بوون، عومه د گهل مه هات دا

كو نهخوښخانه يې نيشا مه بدهت من ل دهسټپيكي هزر كر پښه بهري
 جيبه جيكاري عهده بي يې نهخوښخاني يه بهلي پاشي بو من دياربوو
 نهو ژميړ ياره و نهو پيشوازييا كارمه ندين نوي يېن نهخوښخاني
 دكهت. ههرودهكي نهو بيا بانه كا تزي گوله، ههرودهكي ئاسما نهكي شينه
 يې رو ناهي يې دبارينيت ههرودهكي ب پاستي زي نهو رزگار كهره، ل
 جهه كي د نافبه را ژور و چادريڼ كارمندان و ژور و چادريڼ نهخوښان
 دا په يقا (هيقي - Hope) ب تپيڼ مهن هاتبوو نفيسيڼ، ههمي
 په رستار و كارمهنه د رژد و چالاك بوون د كاري خو دا و گرنزين ل
 سهر ديمي وان به رزه نه دبوو، ههمي كه سان هاريكاري يا هه فدوو دكر،
 ههمي ب نهخوښان فه د مژوول بوون و گرنكي پيدا.

- خالد دا خوازي ژ كارمه ندين ههوارهاتني بكه دا في نهخوښي
 ببه نه ژورا نهخوښان.

- ههر نوكه.

ژ ژورا ههوارهاتني بو ژورا نشته گهرييا بو ژورا نهخوښان جهين
 تايبته هه بوون بو ژنان، بو زهلا مان، بو زاروكان، بو سهر بازان و بو
 تيرورستان! بهلي ژورين تايبته ژ بو بريندارين تونده پرو و سهر بازين
 ددوله تا ئيسلامی هه بوون، چ پينه فيت تشته كي نهخوښ بوو، تشته ك
 د دلي مه دا هه بوو د گوته مه كو نهو چاره سهر يا وان نه كهين، نه
 ددرمان و نه چاره سهر ي ژ بو وان نينه يېن بووينه نه گهري في ههمي

کافلا کاریبی، دئی چهوا چاره سهرییا که سهکی کهم نهوئه گهرئ برینداربوونا کهسئ ژورال پشت خو بوو؟ ههمی نهوا ئهزل سهر فی بابته لی فی جهی فیبربوویم نهفه بوو، تیرور ههر چ بیت، نهوین تو ندره و بکوژ و خرابکار، ههمی د نهخوشن، ژالی می شکلی فه د نهخوشن، ژالی هزرئ فه د نهخوشن، ژالی مانا وانل سهر بوچوونین وان یین خهلهت د نهخوشن، تیرور نهخوشیهکا دهروونیه و هندهک ده مارین می شکلی یین تایهت ب هزرکر نی و برپاردا نا دروستقه تووش دبن، نهو پار چین بهرپر سیار بابته تین ئایینی و ئیمانی فه تووشی فی نهخوشیی دبن! د گهل توو شبوون ب فی نهخوشیی پروگرامی فی پارچی هیدی هیدی ههمی تیک دجیت، گرنگترین نیشانی فی نهخوشیی ژ رهفتارین که سئ توو شبووی دیار دبن، ئیکه نیشان زی کهسئ توو شبووی ب هزرهکا دیارکری فه دهیته گریدان و دهستان ژئ بهرنادهت، ژ خرابیین فی نیشانی نهوه هزرین کهسئ توو شبووی ههمی د نهزینینه و زیانی دگههیننه له شی کهسئ توو شبووی، وهکی تهب دهینه کهسئ توو شبووی، و کهسئ توو شبووی زیانی دگههیننه وان که سین دژی هزراوی، نهخوشی ناهیه ته فهگوها ستن، دوژ من دهیه نه فهگوها ستن! چاره سهرییا نهخوشین دهروونی ب سئ رپکان دهیته کرن نهوژی ب رپکا: ناخفتن، دهرمان، و کارهبی، نهخوشی سخانا مه ههر سئ جورین چاره سهرییا د گهل نهخوشین توو شبووی ب نهخوشیا تیرور ب کاردنیان، قه شهیین

مەسىچى د گەل وان د ئاخىقتن، و ئەم گروپپى پزىشكى مە ب رېكا
 دووى چارەسەرىيا وان دكر ب رېكا دەرمانان، بەلى رېكا سىيى پىشتى
 نەخۇش ژ ھەردوو قووناغىن بۆرى دەر باز د بوون مە د ھنارتنە دەق
 ھىزىن پاراستى يىن تايبەت.

ھەر جۆرەكى نەخۇشان ژۆرە كا تايبەت ھەبوو، و ھەر ژۆرەكى
 زىرەفان ژ تىما (بەرزا) ھەبوون و ھەر د ئاقبەرا چەند دە مژمىرا
 سەرۆكى وان "گارگر" جەنەرالەكى خانەنشىن كرى يى مەزن بوو،
 دھات و تەماشەى رەوشا وان دكر، و د ھەر ژۆرەكى قە دوو پەرستار
 ژى ھەبوون ئىك ژ وان پەرستارەكى بىيانى بوو ئىك ژى عەرەب بوو
 "خەلكى عىراقى يان سوورىى بوون"، نۆشدار ل دە مژمىر حەفتى
 سىپىدى و حەفتى ئىقارى دھاتن و تەماشەى رەوشا نەخۇشان دكر و
 رىنمايىن نوى دەر بارەى نەخۇشان ددانە پەرستاران، ئەم بۇ ماوى
 پىنج ھەيقان ل نەخۇشانى ماين و ئەو ھندەك رۆژىن گرنگ بوون،
 و ھندەك روودانىن نەچاقەپىكرى روودان و من ھندەك دىمەن دىتن
 من چ جارەن ھزر نەدكر دى د ژيانا خۇ دا بىنم.

حه ز ژ دوژمینیځ خو بکهن...

۱۰۰ | سپیڅلې خودۍ
ل سهر نه رځی

حه ز ژ دوژمینین خو بکهن

-عیسا دبیزیت: هه ز ژ دوژمینین خو بکهن، بهرکههتا خو پیشکیشی وان بکهن نهوین نهفرهتان ل ههوه دکهن، باشیی د گهل وان بکهن نهوین ئاخفتنین کریت دبیز نه ههوه و نفیزان بو وان بکهن نهوین خرابی د گهل ههوه کری و هوون دهریخستین.

ئهفه چ پهیشن من گوھ لی بووین؟ ئهفه هندهك پهیشن باشن! بیرا من ل ههروودهکا بوخاری هات دهمی عهبدوللایی کورئ سهلولی مری کورئ وی عهبدوللایی کورئ عهبدوللای هاته دهف پیغه مبهری - سلافین خودی ل سهر بن - و داخواز ژئ کر جلاکهکی خو بده تهف وی دا کو بابی خو پی کفن بکهت، پیغه مبهری ژی جلاکهکی خو داف وی، پاشی عهبدوللای داخواز ژئ کر کو نفیزئ ل سهر جهنازی بابی وی بکهت نهو ژی رابوو عومهری ژی دههمهنا جلاکین وی گرت و گوئی: ئه ی پیغه مبهری خودی تو دی رابی نفیزئ ل سهر جهنازی وی که ی ل دهمهکی خودی یا ل سهر ته قهده غهکری؟ پیغه مبهری خودی گوئی خودی ههلبزارتن یا دایه من و یا گوئی: تو ئه ی موحه ممه د داخوازا ژیرنا گونه هان بو دووړوویان بکهی، یان نه کهی، خودی گونه هان بو وان ژینابهت، ئه گهر تو چهند داخوازا ژیرنا گونه هان دوو باره بکهی ژی. ههروهکی موحه ممه د پیغه مبهری یی هاتی دا ئهوا عیسایی کورئ

مهريه مې پې هاتي ته مام بکته، من گوھې خو دا وی زه لا مې خودانې
 رپه یېن ته نک و سمبیلین در یژ و خودان له شه کي رېکوپېک مروفي
 دزانی خودانې في له شي چاقدیریا خو یا تهن دروستی دکته. وی د
 گهل برینداره کی د ناخشت کو پې خو ژده ستدابوو د گوټي: تو چ
 دبیزې بو ژ ده ستدانا پې خو؟

زه لا مې بریندار بهر سفا وی دا: نه و یې خودی بوو و تشتی وی
 دفتیت دی بهت و یې دفتیت دی دمت، و نه گهر وی فیابا دا من هه میی
 د فی روودانې دا بهت نه بتن پې من.

پر سیارکهری بهر سفا وی دا: را سته وه سایه، تو چ دبیزې بو
 خودایه کی تو هیلايه بی پې؟

نه ز گه لهک مه نده هوش بووم ژ پر سیارا وی، چهوا نه و فان
 پر سیاران ژ نه فی که سی دکته و نه و یې توو شی فان هه می
 نه خوشیان بووی و باری وی یې دهر وونی گه لهک یې خرابه، نوکه وی
 پې نینه، و دزانی د ژیا نا خو یا مایی هه میی هوسا بۆرینیت!

نه و که سی بریندار بهر سف دا: نه م بهنده یین خودیینه، خودی نه م
 یین ئافرا ندین دا مه تاقی بکته و نه گهر تاقیرن نه بیت نه م
 باوهر ناما سهر که فتنی یان شکه ستنی ب ده سته نانیین د فی ژ یانی دا،

ئەفجا چەوا خودى مروڧان دروست بىكەت و پىشتا خو بدەتى دا بەرەللا
بىن وچ پىلانان بو نەدانىت؟

ب راستى كەيفا مەن ب بەرسقا وى ھات، ئەف زەلامى پىر دى بو
ھەفالى مە يى پرسىاركەر ئارىشەكى دروست كەت، بەلى پا خولەكەكى
ئەفە كىيە؟ و بوچى ئەو گەنگەشى ل دوور فان بابەتان دكەت؟!

پرسىاركەرى گۆت: دروستە ئەفە پىلانا خودىيە، بەلى پىدفييە
تېبگەھى، بوچى پلان ئەو بوو پى خو ژ دەست بدەى و نەك ژيانا خو
ھەمىيى؟ چ پىنەففىت مانا تە د ژيانى دا نامەيەكە بو تە كو كارەك يى
ماى پىدفييە تو د ژيانا خو يا ماى دا ئەنجام بدەى، ئەو ژى نيا سىنا
خودىيە و پىلانا وى داناي بو مروڧان ژ بو زانىنا راستىيى و ژيانا بى
دووماھى يا چافەرپىكرى، و ئەفە يا د دەستى عىساي دا.

ئەز ھىشتا تىنا گەھم ئەفە چىيە رووددەت، دە ستى پەر ستارا
ئەمىركى ل سەر سىنگى وى بوو و چافىن خو گرتەبوون، پىرەمىرى
بەرسف دا: ئەفە تو چ دىيژى؟ عىسا سلافل سەر بن پىغەمبەر بوو و
بەرى وى ژى پىغەمبەر ھەبوونە و دى عىسا جارەكا دى فەگەرپتە فە،
و نا مەيا دووماھى سى يا دوو ماھى پىغەمبەر راستى سەكا رە ھا و
بىگۆمانە، و دەربارەى پى مەن، مەن گۆتە تە ئەو ژ دەف خودايى مەز نە
چ تىشتى وى دىففىت دى دەت و يى وى بىففىت دى بەت و ئەگەر وى بىففىت
دى مە ھەمىيان بەت و مللەتەكى دى ئافرىنىت.

ههروهکی پر سیارکه‌ری چ ت شت د پارزینکځی خو دا نه‌ما یه و
 شکه‌ستنا وی یا نی‌زیک بووی، ئەفهه چەند پیرەمی‌ره‌کځی ب هی‌زه! من د
 می‌شکځی خو دا ئەفهه د گوټ به‌لی دیسا پر سیارکه‌ری بابە ته‌کځی دوور ژ
 فی بابە تی فه‌کر و گوټ: موچه مەه‌د زه‌لا مه‌کځی سرۆ شتییه، ما کی
 باش‌تره ئەم دوو‌ف‌چوونا وی بکه‌ین پی‌غه‌مبه‌ری وه ده‌یک و باب هه‌بوون
 و من ژی ده‌یک و باب یی‌ن هه‌ین و ئەفه‌ کەسځی گو‌هځی خو دده‌ته مه‌ ژ
 ده‌یک و باب یی‌ن هه‌ین، و وی ته‌ماشه‌ی من کر و گوټ: ما نه وه سایه؟
 هاا به‌لی به‌لی وه‌کی ته‌ گوټی. مه‌رما من ئەو بوو کو ده‌یک و باب‌ین
 من د ساخن. فی‌جا وی به‌رده‌وامی دا ئاخفتنا خو و گوټ: ئەری ما یا
 دروسته ئەم دوو‌ف‌چوونا زه‌لا مه‌کځی وه‌کی خو بکه‌ین، و مه‌ عیسا یی
 هه‌ی ب دهرنا سایه‌کځی (مو‌ع‌ج‌یزه‌ یه‌کځی) ژ ده‌یکه‌کځی بتنی یی ژدا یک
 بووی بی‌باب؟

من د د لی خو دا سه‌رکه‌فتنا فی زه‌لا می راگه‌ها ند، ئە گهر ئەفه
 پیرەمی‌ره چەند یی شاره‌زا و تی‌گه‌هشتی ژی بیت نه‌ شیت سه‌رکه‌فتنی
 ل سه‌ر فی زه‌لامی بینیت پشتی فی پرسیاری، ئەری بو‌چی گه‌نگه‌شه‌کا
 ب فی شیوه‌ی د ناقبه‌را برینداران و فی زه‌لامی دا یی ئەز نزانم کی‌یه
 ل نه‌خوش‌خانا مه‌یدانی روودده‌ت؟ بو من ئەفه‌ تشته یی نه‌خوش بوو،
 من گوټه‌ وی زه‌لامی: راسته‌ بوونا عیسا‌ی دهرنا‌سا بوو و بی باب یی ژ
 دایک‌بووی، به‌لی یا دروست نینه ئەم پی‌غه‌مبه‌ره‌کی ژ ئیکځی دی با‌ش‌تر

بدانين ژ بهر دهرئاسايهكې، چهوا ئهم عيساي - سلافل سهر بن- با شتر
 ب دانين و ئهو بى باب يى ژ دايكبووى، و ئهم ئادمى - سلافل سهر
 بن- بهيلين و خودى يا گوټى هندى ئافراندا عيسايه بى باب ل دهف
 خودى وهكى مهته لا ئافراندا ئادميه بى دهيك و باب، چونكى ئهو ژ
 ئا خا ئهردى ئافرا ند و ئه گهر ئهم ب دهرئا سايا ژ دايك بوونى
 پيغه مبهركى ژ ئيكي دى با شتر ب دانين، دى ئادم ژ همميان با شتر
 بيت چونكى ئهو بى دهيك و باب يى ژ دايكبووى.

ده مى من بهر سف داي پيرهم ير گر نرى و سهرى خو هه ژا ند
 ههروهكى يى دبيرته من: ئهم د راستين كورې من، ئهم د راستين،
 ده ستيت ته د خوش بن. بهلى خوله كهكى، ئهرى ما ئهم د ناف
 هه فركيه كى دايه يان گهنگه شه يا ئايينان يان چ؟ ب راستى ئه ز نزانم
 ئه فه چيه رووددت، بتن من خو ديت ئه ز يى به شدارى
 گهنگه شه كى بوويم چ په يوهندى ب كارى من و فه كولين من فه نينه،
 پاشى من گوته خو ئه ف پيرهم ير وهخته دى ژ ناف چيت ژ ئه گهرى
 رهوشا خو يا دموونى، ژ لايهكى فه ئهو يى پيره و ژ لايهكى دى فه
 ئهوى زاروك و نهفى يين هين و يا دياره ئهو بهر پر سه ژ خودانكرنا
 وان، و ژ لايهكى دى فه ئهوى پى خو يى ژ ده ستداى ژ ئه گهرى
 په قينه كا ههرمه كى! فيجا چهوا ئه ز بهيلم با بهت هوسا ببوريت و
 ئه ز روونمه خوار و چافه رپى دووماه يى بيم؟

وی زهلامی پر سیارکەر بهر سف دا: باشه چهوا ئادهم بی ده یک و
باب نه هی ته ئافرا ندن و نهو بابی مروفایه تییه؟ نهو بابی
مروفایه تییه له ورا ب فی شیوهی یی هاتیه ئافراندن. من گوت: ئاها
ئه ری ههروهکی وه سایه.

من نه د قییا بابتهی د گهل در یژ بکه م نهو بتنئ چه ند پوژ بوون
ئه ز ل ئه فی کاری هاتیمه وەرگرتن، و ئه گهر ئه ز هاتمه دهر یخستن و
ئه ز نزانم ئه گهر چیه دروست ههروهکی ئه ز نزانم کا ئه فه چیه ل
ئه فی گوره پانی رووددهت د نافه را شه پرکه رهکی درنده و شه پرکه رهکی
هه زار دا ژ بهنده یین قورەشییان! چ پینه قییت دی ریتشارد سه ری من
گیژ کهت ده می بزانیته ئه گه ری دهر یخستنا من گهنگه شه کا ئایینی
بوو. ئه ز زفریمه ژورا خو، من خو ل سه ر جهین خو در یژکر، پستی
فی پوژا ب زه حمهت، روژ ها ته ژور فه و ژور ین زهلام و ئافره تان د
جودا بوون، ههروهکی ئه فه نه ریته که ل دهف وان یان بابه ته کی
رهوشتیه یان تشته کی هوسا.

- ئه گهر کارمه نده کی عه ره ب تو ل فی ری دیتی دی مه نده ووش بیت
ب هه بوونا ته ل فی ری.

- ئەزگە لەك نامىنم، من بۇ تە ھىندەك شىناھىيى يېن ئىناين
 ھەفالا من يا نوى ھىندى ب دەستىن خۇ يېن دروستكرىن، و ئە ھە
 ھىندەك لاپەرن من رەوشا دەروونى يا ھىندەك نەخۇشىن ئافرەت يېن
 نقىسىن.

من بابەتتى ھەكۈلىنى ب ئىكجارى يى ژبىر كرى، ئەو روودانا من
 ئەفرۇ دىتى ھەمى تىشت ژبىرا من برن، رۆزى ھىندەك رەوشىن باش
 توماركرن وەكى رەوشا ھىندەك ئافرەتان كو مىشكى خۇ يى ژدەستداى
 يان ھىزروبىرېن خۇ يېن ژ دەستداين يان پار چەكا لە شى خۇ يان
 زارۆكەكى خۇ يان كەسەكى نىزىكى خۇ يى ژ دەستداى ئە ھە ھەمى ژ
 ئەگەرى پەقىنا بومبەكى يان گوللە يەكى، نە بتنى ئە ھە بەلكو ئەف
 پەقىنە يان گوللە دبىتە ئەگەرى ب دووماھىكھاتنا ژىي زارۆكەكى كو
 دبىت د پا شەرۆزى دا ببا نۆشدار. پىشتى رۆز دەر كەفتى ئەز ژى ل
 دوىقرا دەر كەفتەم، ل نىزىك پەيىفا "ھىقى" جەھەكى روونىشتى ھەبوو
 وەكى قەھوەخا نەكا بچووك بوو! گرۇپى سىپىدەھىيان ل وى جەھى د
 روونىشتىن و پىككە د ئاخفتىن و پىتر خۇ بۇ ئىكودوو د دانە نىاسىن،
 كە سىن بىانى باس ل وەلا تىن خۇ و داب و نەرىتېن خۇ د كرن،
 ھەروە سان يېن ەھەرب ژى، و ھىندەك جاران يارى ژى د كرن وەكى
 يارىەكى دبىرنى "uno" ئەز زوو فىرى فى يارىى بووم، نۆشدار
 ھالاى ئەز فىركرم، ئەو ئىك ژ زىرەكتىن نۆشداران بوو يېن ل فى

نهخوشخانې کار دکرڼ ل بهشې نافرده تان، وی پوژي ههمیې جارهکې
 بتنی ژي من سهرکهفتن د یاریې دا نهئینا، بهلکو نهو پینج ههیف
 ههمی بۆرین بیرا من ناهیت نهز بۆ جارهکې ژي سهرکهفتیم، نهف
 یار یه گر یدای بهختیه نه ز یدهتر، یار یهکا دی ههبوو نافې وی
 "مافیا- Mafia" بوو، پهر ستارا ژورا نهخو شان ماریا نا سهروکاتییا
 نهفی یاریې دکر، یار یهکا خوش بوو، دا به شداربوو بۆ دوو گروپان
 هینه دابهشکرڼ، مروفتین باش و مروفتین خراب و ماریا نا دا بۆ مه
 چیروکی بیژیت نیك ژ وان چیروکل سهر بانکهکې بوو کو ریقه بهری
 وی ژ بۆ کارهکې پستی دهواما ههرمی یی مایه د ناف بانکې دا، فیجا
 کهسهک هاته د ژورقه و ب رپکا واییرین نهلکتریکی ریقه بهر کوشت،
 رول ب گورده هندهک کارتان د نافبهرا ههمی به شداربووین دا دهاتنه
 دابهشکرڼ کهسهک دا رولی کوژهکی گیریت نیك یی نو شداری و نیکی
 دی یی نه نذازیاری و نهفتین د مینن دا ب رولی کارمه ندان رابن، بهلی
 پا ریقه بهر دهیته کوشتن ژلای یی به شداربووین فه و هوسا نه دال
 بکوژی و کوشتی گهرین تا کو مزار ب گرتنا بکوژی ب دووماهیك
 دهات، جوانترین تشت د فی یاریې دا نهو بوو کو که سی گومانلیکری
 دشییا بهره فانییې ژ خو بکهت و مزاری ههمیې ب گوهورپیت و دبیت
 ل دووماهیيې نهو بکوژی راسته قینه بیت، جارهکې گمان کهفته سهر
 موحه مه دی، وی گوټ: یاسر نه نذازیاره و نهو د کارو بارین نهلکتریکی
 دا یی شههره زاتره، بۆچی گمان بکهفنه سهر من و نیکی دی هه بیت

پتر به لگه ل سهر وی ههبن؟ نه فجا تبلا گومانی به رهف ناراستی یاسری
 نه ندازیار فه ها ته در یژکرن، بهلی ل دووماهی یا یاری د یاربوو
 موحه مهه د تاوانبار بوو!

ل چه ند پوژین دوو فدا من هه می نیاسین، ب راستی نهو گه لهک
 بوون، بهلی هه ردهم وه سایه د ناف بهرا کو مهکا مرو فان دا هندهک
 مرو فین تایبته هه نه هه می چاف دچنه سهر وان، بو من د یاربوو نهو
 زهلا می پر سیارین دهر باره ی نایینان ژ وی پیره میری د کرن نیسحاق
 بوو، دهر مانساز بوو و نه رکی وی ل نه خو سخانی زهلا می نایینی بوو،
 خال دی ل ژورا نشته گهرییان کار د کر نه رکی وی وهر گپران بوو، مه
 گه لهک جاران گو ه ل دهنگی وی د بوو د لاسلکی دا: تریاج تریاج، نه ز
 خالدم هوون دشین بو مه تیما هه وار هاتنی فری بکه ن دا نه خوشی
 فه گو هیزینه ژورا وی. تریاج، ژورا ریقه برنییه ل نیقه کا چادران دا و
 کور سی و ته ختین فه گوها ستنا نه خو شان ل و یری هه نه. موری
 سه روکی تیما پهر ستاریه، نهو زی پهر ستاره و یی تایبته مه نده ب
 ئافا کرنا نه خوشخانین مهیدانی، مه بو ماوی شهش روژان ل سهر دیک
 د گهل وی راهی نان د کرن، هه فزینا وی زی سه رپهر شتا ژورا
 هه وار هاتنی بوو، و گه لهک کار مه ندین دی هه بوون و هه می د تایبته
 بوون، ههر که سه کی سیفه ته کی تایبته ب خو فه هه بوو، مه سعودی
 هه می ده می خو یی فالاب خواندنی فه د بوړاند، شهفه کی نه ز و

ریتشارد و رۆز ل دهف وی روونشتین و پاشی ههفالین دی ژی به شدار بوون، ئهوی پهرتووکهکا ب رهنگی رهش و سپی د خواند یا دیاربوو یا هاتیه کۆپیکرن، دبیت چ دانه ل مووسل ب ده ست نه کهفن ب تایبته پشتی فی شهر ی ما پهرتووکهکا نه دی ل کیفه ههبن! و ئهو حمز ژ خواندنا ل سهر شاشین ئه لکترونی ژی ناکهت ههروهکی وی بهر سقا رۆژی دای دهمی پرسیار ژی کری: ئهز حمز ناکه م پهرتووکهکا مهزن و ب بهال سهر شاشهکا بی بها بخوینم! من پرسیار ژی کر: تو چ د خوینی؟ وی بهرسف دا: ئهو پۆما نا منه ئهز یی دوو باره د خوینم دا شاشیان راستفه بکه م.

من گۆتی: راسته چونکی یا ته یه لهورا ل دهف ته یا ب بهایه، هه ر تشتی مه بیت ئه م حمز ژی دکهین و بهای ددهینی، وه کی ئیمانی! من د دلی خو دا گۆت وه کی ئیمانی بهلی پا رۆژی ب دهنکه کی بلند گۆتی: وه کی ته! و ده ستی خو ل دۆر گهرده نا من ئالاند و کره کهنی و مه سعودی ژی کره کهنی لهوما من پیچهک شهرم کر.

مه سعودی بهرسف دا: راسته تو یی دروستی ئهو تشتین مه ههین ههرده م ته شته کی جیاواز یی دلی خو دا بو هه ی ئاها ئه فه دهیکه جهگه را خو ناهیلایت ئه گهر ئه گهری مرنا وی ژی بیت، و ئهو جوتیاره یی ب وه ستیان فه کار دکهت تا کو بهر هه می وی شین دبیت ئهو بهر هه مه ل بهر دلی وی ب بهاترین تشته و ل دهمی ئهو د فروشیت و

کرییا خو و مردگريت نهو پاره مهزنترين تشته ل بهر دلی وی تا وی رادهی مهزنتره ژ بهر ههمی وی بخو، بهلی پشستی فی ههمیی نهو خوارنا نهف جوتیاره بو زاروک و مالا خو پهیدا دکهت ب وان پارین وی ب کهدا خو و دهمی خو و خواها نهنیا خو پهیداگری چ بها نینه ل بهر دلی وی بهرامبه زاروکین وی. برای من خالد بهردهوام فهکولینین زانستی د نفیسیت و گوهدارا ب پرپیژیا خو گیز دکهت ل ده می باس ل فان بابهتان دکهت، نهفه خوشتقیترین تشتن ل بهر دلی وی بهلی پا نهز بهروفاژی وی چ گرنگیی نا ده مه فان با بهتان، بهلی پا نهف رومانه نه یا ب بهایه چونکی یا منه بهلکو چونکی نهو باس ل هندک تشتن ب بهاتر دکهت کو ژ ههمی تشتن د دلی من دا ب بهاتره.

ریتشاردی گوته وی: باشه ههفال جوتیار خو ماندی دکهت و خواها نهنیا خو در پیژیت و چاندنی دکهت و خودی هاریکاریا وی ناکهت بوچی هوون دبیزن خودی هاریکاریا وی دکهت! نانکو مهرما من نهوه نهو خوداوه ندی نهو د پهری سیت دی بهر ههمی ژ وی تشتن جوتیاری بخو چاندی پیشکیشی وی کهت، باشه پا بوچی دی فهنجیا خوداوهندی بیت نه یا جوتیاری چونکی جوتیاری کار یی کری! و پشتی نهفی بیژره مه ته چ هه یه رومانا ته سهرنجا مه راکیشا، یا خوشه مروف دهمی خو یی فالاب گوهدانا که سین وه کی ته خودان ههست و سوز فه ب بۆرینیتن!

رۆزى گۆتى: ريتشارد پيچەك يى ب رەشت بە، تو بۇ جى ھوسا د
گەل زەلامى د ئاخقى، تە ئەو ژ ئەگەرئى ھزروبىرئىن وى كىم كر و ژ
ئەگەرئى ئەوا وى نقيساي د رۇمانا خو دا.

- ئەو راست دىبىزىت ريتشارد، ئىمانا تە ب زانستى چاقىن تە يىن
كۆرە كرىن ل سەر يا سايىن رەو شتى دبىت سەرەدانا نەخوشى و
فەدرگرتنا مېھشانى و ھارىكارىيا پىرەمپىردكى كول سەر جادى دەر باز
بىت ب دىتنا زانستى و فەلسەفا تە كارەكئى بى مفا بىت، يان كارەكئى
زىدە بىت و چ گرنگىيا خو نەبىت، ھەمى كەس دىشئ ئاقى فەخون
بى كو كە سەك ھارىكارىيا وى ب كەت، و ئەو زەلامى پىر بووى يى
گەشتى قووناغا دوو ماھىيى و دى ھەر مرىت چونكى دى سىرۇشت
ئىكى ژ وى ب ھىزتر ل سەر وى ھەلبىزىت! مان ل وى دەمى بو يى
ساخلەم و ب ھىزترە! يان دبىت كەيف ژ ئەگەرئى ھۆرمۇنەكى بىت يان
ژ ئەگەرئى كارلىكەكا كىمىيى د ئاڧا مېشكى دا بىت، و دبىت ئەسمانى
ماددەيەكئى تارى ھەبىت و دبىت ستىر و ئەو رۇناھىيا ددەت و ئەم
دبىنن نوکە د مرى بن، ئەفان ھەمىيان دىتنا تە بۇ جىھانا دى يا
گوھارتى، پا تو چ دىبىزى بو ريتشارد فاينمانى و ئەو ژ زانايانە و وى
ئەو زانست يى دياركرى يى تو د خوينى و تو چ جاران نە شىي خو د
گەل وى بەراورد ب كەى، تول كى شە و ئەو ل كى شە؟ و وى د
چاقپىكەفتنەكا خو دا گۆتبوو: ھەڧالى من يى ھونەرمەند گۆتە من

ئەم ھونەرمنەند دىيىن جوانيا گولان بىيىن بەلى ھوون زانا ئەوئ
 گولئ ژيىك شە د كەن و پىچ د كەن ب شيوەيەكى جوانيا وئ د گەل
 زانستى ژ ناف دچىت، من گوته وى ئەفە كارەكى دىناتىيە ئەز وەكى تە
 ھونەرمنەند نىنم دا تەماشەى جوانيا گولئ بكام، بەلى ئەز وەكى زانا
 د شىم گە لەك كارليكىن ئالوز د نا فدا و پىكا كاركر نا خا نەيىن وئ
 بىيىنم و خوشيىي پى ببەم، و وەكى ھەر مروفەكى سروشتى ژى دشىم
 جوانيا وئ ژى بىيىنم. ل قىرى ريتشاردى زانا پىكا سروشتى و سادە يا
 ژ يانى ژ ناف نەبر، بەلكو ئەو زانستى خواندى و د ياركى ل سەر
 زىدەكر. بەلى تو يى وان ھەمى تىشتان ژ ناف د بەى و بتنى زانستى
 دھىلى، و بو من يا نەخوشە نافئ تەزى ريتشارد.

- باشە ئەز داخوازا لىبۆرىنى دكەم، چ دىيژن؟ ببۆرە؟

- ئاھ تو ناھىيە سەر چ پىكا، دا تەماشە ب كەين مە سعود ژ
 دە ستورىيا تە بىت بو مە بىژە ئەوان لا پەران چ د نا فا خو دا
 ھەلگرتىيە؟ و نافونىشان چ نە؟

- چ نىنە ريتشارد تو يى بۆرى و با بەتى ژ بىر بكام، دەر بارەى
 نافونى شانان ھى شتا من چ نافونى شان دەستنى شان نەكرى نە، بەلى
 دەر بارەى نا فەرۆكى نا فەرۆك دەر بارەى با شرتىنى مروففا يەتییى
 موخەمەد پىغەمبەرە - سلافىن خودئ لسەر بن -.

ئەزى پىشپاشىم ئەگەر وى دەمى مە رىتشارد بىدەنگ نەكربا دا
 بىژىت بۇچى ھوون دبىژنە پىغەمبەرى خۇ باشتىنى مۇقايەتتىي! و
 ئەرى ئەفە ئەگەرە كو ئەف رۇمانە يا ب بەھايە؟! ھەر چەوا بىت ئەو
 ھەدارى ناكىشىت و دى ھەر پرسىار كەت، بەلى بەرى ئەو چ تىستان
 بىژىت من گۆت: ئەرى تو دىيى بۇ مە پىرل سەر رۇمانا خۇب
 ئاخقى؟ چ پىنەفىت رىتشارد دى تۆرە بىت بەلى ھەر چ نەبىت ئەز
 رىكى نادە مە وى ئەو وەكى ھەرچار پرسىارىن خۇ يىن بى رومان
 بىكەت.

- دروستە ئەگەر ب دلى گوھداران بىت ئەز دىم ھندەكى ژ بەشى
 ئىكى ژ رۇمانا خۇ بۇ ھەوۋە بخوینم بەلى من ب لەز يا نقىسى و
 پىدقىيە دووبارە بخوینمەفە، نافی فى بەشى "ئارمانچ چىيە؟" يە.

- ھىقى دكەم، تو دى شىي بۇ مە ل سەر ئاخقى؟

ئارمانچ چييه؟

ل وئ بيا بانا دوور و د شەفەكا بيا باني يا سار دا ئەوى ھەف ساري
 حيشترەكى گرتبوو، تشتين وي و ھەفژينا وي و زارۆكى وي ي ساڧا ل
 سەر پشتا وي حيشترى بوون بەرھە گەشتەكا نە ديارفە د چوون، نە چ
 پيلانيڧ پيشوخت و نە چ نەخشە د گەل نەبوون جەي مەبە ست بو
 دەستنيشان بكتە، بەلى پا باوڧرييا وي ب نە بەرزەبوونا وي دى وي
 گەھين تە جەي مەبە ست. گە شتەكا ب زە حمەت و گە لەكا در يژرە
 گە شتەكە ميژوو يەكا نوى تو مار دكتە و لا پەرەكى نوى، نەخير د
 راستيدا پەرتووكتەكا نوى بو جيا نەكا نوى و ھەلاتنەكا نوى فەكر،
 ھەفژينا خو و زارۆكى خو ي ساڧا ھيلا نە ل دەشتەكا ھشك، نە ئاف،
 نە خوارن، نە جەھەكى ژيانى، نە مروڧ و نە گيا نەوڧر و تا كو چ
 رووكت ژى ل و يري نە دھاتنە ديتن، بيا ب نەكا ھشكە نە زيڧدەتر،
 نەالەكە ب كيچ تشتان ناھيت و نە يا گونجايە بو ژيانى، ئەو نەالە
 مە نڧدەھوش بوو ب ديت نا مروڧان ل سەر پشتا وي، ئەو گە لەك
 خەريبييا مروڧان دكتە ھەر چەندە وي ھزر نەدكر دى كە سەك
 سەرھانا وي كەت، دەمەكى دريژ يى بوري ل سەر دووماھيك كە سى
 پى خو دانايە سەر ئاخا قى نەالى.

- ھوون دى ل فيري مينن.

- و تو؟ و تو دى كيشه چى؟ دى مه هيليه ل فيري؟ و بتنى؟

نهرى ما ئهفا تو دكهى يا بهرئاقله؟

ئەز يى ھاجەرئ دئىنمە بەر چافىن خۆ دە مى ئىبراھىمى ھەمى
تشت دانان و ئەو چووى، ئەو يا د دويشرا د بەزيت و ھىفيا ژى دكەت
و د بىژىتى دى چەوا من ھىلى؟ ژيانەكا تارى و سار و بەستىگرتى،
چەوا؟ چەوا دلئ تە د گريت ئىسماعىلى بەھلى؟ ئەو زارۆكەكى سافايە
وى ھىشتا چ ژيانى نەدیتى، ئەز وئ دئىنمە بەر چافىن خۆ، ئەو يا
ل پشت وى و ب دەستىن خۆ لەشى وى د گريت و سەرى خۆ د دانیتە
سەر پشتا وى و روندكىن گەرم يىن ژ چافىن وئ دكەفنه سەر خيزى
بيابانى و ئىسماعيل بەردەوام يى دكەتە گرى.

- ئەرى خودای ئەف فەرمانە ل تە كرىه؟

- بەلى ھاجەر.

ئەو يا روندكىن خۆ پاقر دكەت و جاكىن وى دروست دكەت و
دبىژیتە وى:

- خودى مه بهرزە ناكەت، ھەرە و ئەوا فەرمان ل تە ھاتىە كرن
ئەنجام بدە.

ھەرەكى ئەو ھىزەكا ئىمانى بوو، ھىزەكە ژ جەھكى پە یدابوو،
باوەرى ئى نان كو خودى وان بەرزە ناكەت و وان ژ بیرنا كەت و

ئارمانجەك يا ب فى تىشتى ھەي، ھەروەكى چەوا ھەبوونا گەردوونى و
 مروفان ئارمانجەكا تايبەت ھەيە لەورا يا پىدفيە ھەر تىشتەكى
 رووبەت د ئەفى گەردوونىدا ئارمانجەك و ئەگەرەك بۆ ھەبىت. و دا
 كو ئەم بزائىن وى ئەف گەردوونە دروست نەكرىە بىتنى بۆ ھەندى
 نەبىت ئەم فېر بىين، بېي ھەبوونا خوداوەندەكى و بېي ھەبوونا
 كەتەلوكا فېركرنا بكارھىنەرى يا تايبەت ب فى گەردوونىفە دى ھەمى
 تىشت د بەرەلا بن وەكى وى ئامانى ھەر تىشتەك بۆ خۆ تىدا و ھەر
 تىشتەك بۆ خۆ دچىت، لەورا ئەگەر ھەر تىشتەكى ئەگەرى خۆ ھەبىت
 و ھەر روودا نەكا دەي تە رپكا مە ئە گەرەك و ئارمانجەك ھەبىت
 پىدفيە ئەگەرەك ژ بۆ ھەبوونا فى گەردوونى ژى ھەبىت، ديسان ئەم
 ل دە ستىپىكا روودا نان نزانين و تينا گەھين كو ئە فە تىشتەك ژ دەف
 خودى ئەم، درەنگ تىدگەھين ل وى دەمى ھەستەكى سروشتى د ناخى
 مروفي دا كار دكەت كو مروف خۆ بەيلىتە ب ھىفيا خودى فە يان ئەو
 تىشتى مروفي باوەرى پى ھەي، خۆرەدە سىكرنا بەرھەمەي نەرى
 گەردوونى ب ھىز و باوەرىيەكا مەزن وەك يا ھا جەرى دى مروف
 زانیت ئەو ھەمى نەخوشى و خەمىن ئەو د ناقدادەمى بازبووى بىتنى
 دەستىپىكا پىلانا خودى يە بۆ پاشەرپۆژەكا گەش، وى بىكە يا خودى
 فەرمان ل تە كرى، خودى مە بەرزە ناكەت، ئەو دچىت و ھەمى
 تىشتان ل پشت خۆ دەيلىت دى چىتە وەلاتەكى دى دا كو ئەركەكى دى
 بچە بىزىت و نزانىت دى ساخ يان مرى زفريت و دبىت ھەما

نه زفرېت! سپېدهيه و ههوايى بيا بانى رېژه يه كا زور يا خيزى د گهل
 خو دئينيتن ئهوين دچنه د چافين ها جهرى دا ل ده مهكى ئه و يا ب
 ههمى شيانين خو بزافى دكهت ل ئافى بگه رېت بهرى ئه و ئافا د گهل
 وى ب دووماهيك بهيت، دبېت ل فېرى ببېزيت، دبېت ل ويرا هه
 ببېت ل بن ئهفى بهرى، نهخير، نهخير چ مفا تېدا نينه ئه و
 نابېنيت؟ ل بيا بانى نه ل رورژ ئافاى و نه ل رورژ هلاتى و نه ل باكوورى
 نه ل باشوورى چ تشت نين خيز نه بېت و گرېن خيزى، چ تشت ل
 فېرى نين.

چهند ميتره كان بو لايى راستى ژ بو ليگه ريانى دچيت و ب لهز
 دزفرېت و ته ماشه زارو كى خو دكهت، بو لايى دى دچيت و ب
 دهستين قالا و بهيقي د زفرېت، چ پېنه فېت ئاف نه ديت، بهلى دووباره
 و سېباره و بهردهوام دهيت و دچيت و ب باوهرى يه كا مهزن ل
 هيقي يه كا بچووك دگه رېت و دزانيت ئه فه تشته كه ژ دهف خودي يه و
 خودى وى ناهيلى ته بتنى، و ل دوو ماهيى بو جارا حهفتى ئه و ب
 ده ستين قالا د زفرېت ته دهف زارو كى خو بهلى ئه و دبېزيت كو
 ئيسماعيلى زارو كى وى يى سافا ئاف پهيدا كرا وى ديت كانيهك ل بن
 وى پهقييه! دبېت خوداوهندى هندك ئاف وه كو دلوفانى بو زارو كى
 وى هنارتييه و دبېت ئه گهر ئاف د نافى كانى دا بهردهوام بيت بتنى
 وهك بهرسفهك بيت بو هيقي و باوهرى يا وى ب خودى، ب راستى ژى

خودى رو حەك ژ بانداهییان ه نارت دا كو ژ یانی ژ ناف كووراتی یا
 نەردی پەیدا بکەت، ئافەکا بەردەوام، ئەو بزافى دكەت زۆرتەین بەران
 كۆم بکەت دا كو برکەكى دروست بکەت بۆ ئەقى كانیى، ما كى دزانی
 ئەو دلۇفانییا خودى بۆ هاجەرى و كورى وى ه نارتى دى یا بەردەوام
 بیت ب ملیۆنان سالان.

پشتى چەند سال و هەیفان و ل هەمان جە بزافى دكەت چادرا خو
 دروست بکەت، پشتى هەوایی بیا بانى زیان گەها نیدیى دەستى خو
 دگەهینیته هەردوو لایىن چادری دا كو ب درویت و بگریت، لایەكى
 چادری ژ دەستان دكەفیت ئیبراهیم دگریت و هاریکارییا وى دكەت دا
 وى پارچا چادری ب دروین، ئیبراهیم دووبارە زفرى پشتى بۆرینا وى
 دەمى درىژ ئیبراهیم هەر چەندەكى سەردەانا وان دكر و دزفرى فە
 بەلى ئەف سەردەانه گە لەك یا جیاوازه ژ هەمى سەردەانىن دى، ئەف
 سەردەانه نە بۆ زانینا رهوشا وانە یان نەهیلانا خەریبیى بەلكو بۆ
 تشتەكى مەزنتەر بوو، بۆ کارەكى كو دەمىن بهیت دى هەمى كەس
 زانن، تا كو ئەو نهالا مەندەهۆش بووى ب هەبوونا هەندەك مرو فان ل
 سەر پشتا وى دى زانیت ئەف سەردەانه یا تایبە تە، هەروەكو ژیا نەکا
 نوى ژ كووراتییا نەردى بۆ دانا ئافى بتنى نەهاتیە، بەلكو بۆ تشتەكى
 گەلەك ژ فى چەندى مەزنتەر، تشتەك ژ ئافى مەزنتەر.

- دى ئىكەم مالا خودى ل فىرى ئا فا كەين، دى قاره مانى من
ئىسماعىل ھارىكارىيا من كەت بو فى چەندى.

- و ما كى دى ژ مە پىفەتر ل فىرىيە، چەوا خەلك دى زانن؟

- ھاجەر ئەفە ھەرمانەكە ژ دەف خودى، يا ل سەر من پىدفى ئەوہ
ئەز ئا فا بکەم و گازى بکەم خودى ب شىوہىەكى ژ شىوان دى دەنگى
من گەھىنیت.

ژ يارا ھا جەرى وى دە مى ل سەر وەرگرتنا كرى بوو ژ ئويجا خا
جورھوم، ئەو ھۆزەكا ھەرەبىنە ژ ئە گەرى ژ ئا فچوونا بە ندا فا وان يا
ئافى كۆچ كر و ل ئافى د گەريان، پىشتى ئەوان ئا ف ل نك ھا جەرى دىتى
ئەوان داخواز ژ ھا جەرى كر كو ل ئەفى جەى ئاكنجى بىن و كرىيەكى
بەرەمبەر مانا خو بدە نە وى. روودا نا دوو ماھىيى و يا گرنگ يا ل
فىرى، خودى دىسان ھەرمانەكا نوى ل ئىراھىمى كر، فەكوشتنا كورى
وى ئىسماعىلى! ل شەفەكى ئىراھىم خەونەكى دىبىنیت و ھەرمان لى
دەھىتە كرن ئەو كورى خو يى ئىكا نە فەكوژىت، پىدفىيە ل سەر وى
ئەو ھا جەرى ئاگە ھدار بکەت، چ پىنەفیت گە لەكا گران بوو ل سەر
د لى وى بەلى جارە كا دى ئىمان پۆ لى خو دىبىنیت، ھىزا ئىمانى
كونترۆلكرنى ل سەر ھەمى تىستان د كەت، ل دە مى با بەت خو ب
دە ستفەبەردانا خودى بىت و باوہرى ب ئىمانى ب سەر تر سى و
دوودلىيى دكەفیت. ل فىرى دەمى كىرك راكرى و دانايە سەر گەردەنا

ئى سماعىلى خودى ژ بل نداهييان بهرا نهك ه نارت دا كو د گهل
ئى سماعىلى بهيت ته گو هوڤرين، و با بهت هو سا ب دووماهيك دهيت ل
شوونا قوربانيدانا ب ئى سماعىلى قوربانى ب بهرانان دا.

راستى نه فه زهلا مهكى ژيره، ئاخفتنا وى يا ب تامه، راسته نهز
نهفى چيروكى دزانم بهلى نه ب نهفى تامى و ب نهفى شيوهيى
فهگيرانى يى جوان، من چهز ژ وى چهنديى كر يا وى د گوت ب
تاييهت ل دهمى دهر بارهه ههستى وى نهالى د ئاخفت ده مى ئاف ژ ناف
دهر كهفتى و ئافاكرنا مالهكى كو په رستنا خودى تيدا بهيت ته كرن يا
جياوازه ژ هه ستين وى ل فى سهردهمى! بهلى ريت شارده نده دى
بومبهكى په قينيت ب وان په يقيى چ پينه فيت بو خو ئاماده كرين.

نهز دى بتنى تيبينيهكى ل سهر بابتهكى بتنى بيژم و نهز كه لهك
نا ئاخقم دا هوون نه بيژن هوون كه سين بي باوهر دژى ئايي نهكى
ديار كرينه، نه م د وسان نينين، ههر چنه بيت نهز يى وسان نينم،
نهز دژى ئىسلامى نينم، نهز دژى هه بوونا چيكه رهكى مه و هه بوونا
خودا وهندان، نه رى بوچييه مروقى ئارمانجهك د نهفى ژيانيدا هه بيت

ئارمانجا چ ھەفال؟ ئەم ھەمى دى ژناف چىن و ئەگەر تو بېژىھ من
 ژيانەكا دى پىشتى مرنى يا ھەى ئەز نەشىم باوەريى ب فى تىشتى
 بىنم چونكى مېشك د مريت و نەشىت ئەركىن خو جىبەجى بىكەت
 پىشتى د نافا گوڤرى دا ھەلدودەشيت، ئەز تا نوکە زى باوەر ناکەم تا
 نوکە زى ھندەك يىن ھەين د رژدن ل سەر بابەتەكى ھوسا يى گىرنگ
 ئەو چ ژيانە دى ل پىشتى مرنى ھەبىت؟ فىرەھونان لە شى مريىن خو
 مۇميا دکر و د سەر ھندى را چ ژيان نىن...

د نافا تۇرا کومەلايەتى يا فەيسبۆكى دا دەيتە بەلافكرن کو وەلاتى
 چىنى يان ھەر وەلاتەكى دى بيت يا بزاقى د كەت زەلامەكى بکە نە د
 نافا رېژەكا زۆر يا بەستىيى دا بو ماوى چەندىن سالا و چ ل وى
 زەلامى نەھىت د نافا وى بەستىيى دا، چەوا و ئەم يى بەرەف نەمانى
 دچىن نە پتر؟ ھەمى بزاقان دكەن ھندى د شىان دا بيت بىمىنە ساخ و
 ل نەمريى دگەرن، يان ھەر چنەبىت ژيانەكا دريژتر. بەلى د سەر
 ھندى را ئەز تە نەچار ناکەم تو بەرسقا من بەدى، ھەمى تىشتى من
 نوکە دقيت بزانم ئەفەيە:

چەوا؟ بتنى ژ ئەگەرى خەونەكى ئەو دا كورى خو فەكوژىت؟

چەوا ھەفژىنا وى ل سەر ئەفى چەندى رازى بوو؟

دهيك! ل فان هه می سالان نهو یی ل بهر گهرما بیا بانئ ب خودان
 کری، ب نهوئ وهستییان و ماندیبوونا وئ دیتی بو لیگه ریانان ئافئ! وئ
 بکه یا خودئ فهران ل ته کری؟ نهوئ یا بهرئاقله؟! باشه، دئ بیژم
 بو ئیکهم جار دئ بیژم باشه نه گهر ژ راستی خوداوه ندهك هه بیت و
 هاته د خهونا ئیبراهیمی دا یان تشتهك هنارت وهکی بابتهئ ئافئ نهز
 نزانم چهوا بهلئ ب رپکهکئ نهف فهرانه گهها ندئ چونکی وهکی
 هوون دبیزن هیزه کا بئ سنوور یا هه، باشه چهوا نهو ب هه می
 دلوفانیا خو یان دادپهروه ریا خو دشیت رپکئ بده ته تشتهکئ ب
 نهفی شیودی، ما نهفه نه تشتهکئ خرابه نهو فهرانئ پی دکته؟
 فهکوشتنا گهنهکی؟ و ل سهر دهستی کئ؟ بابئ وئ! چهوا بابک دئ
 شیت کوړئ خو فهکوژیت؟ تا کو نهگهر بابتهئ ئیمانئ زی بیت و یئ
 گههشتیه وی رادهی نهو رازی ببیت کوړئ خو ژ نه گهرئ خهونهکئ
 فهکوژیت، بهلئ چ پینهفیت هه ستین وی رپکئ ناده نه وی بو نهفی
 کاری، چ پینهفیت نهو زی مروفه و سروشتین مرو فان یین ل دهف
 ههین، من گوھ ل ههوارین ههفژینا خو د بوو ل پشت دهر گههئ ژورا
 نشته گهریی ل دهمئ ئیکهم زاروکی خو ئینایه سهر دونیایئ، نهز هرز
 دکهم و یا بیگومانه نهو دئ زاروکی خو ژ ههر نهخوشیهکئ پاریزیت
 بتنی ژ نه گهرئ وئ ئیشانی پا توچ دبیزئ بو وئ هه می زه حمهتا
 ده یک ب در یژاهیا ژ یانی د گهل زاروکی خو د بهت، و پشتی نهفی
 ههمیی خودئ بهرانهکی د هنیریت بو رزگار بوونا ئیسماعیلی؟ نهوئ

بۇ چى ھەمال دە ستېيىكى بەران نە دە نارت؟ با شە .. پە ند ژ
فەكوشتنى چىيە؟

من ل وى دە مى بۇ خو گۆت پىر سيارا ريتشاردى يا سرۆشتىيە
چونكى وى ئيمان نىنە، بەلى دەر بارەى من ئەز دەك مو سلمانەك
بيگو مان دزانم ئىراھىم گەھ شتېوو پلە يەكا ئيمانى كو د شىيا بى
دوودلى كورپى خو فەكوژىت و گوھدارىيا فەرمانا خودى بىكەت، بەلى
رۆز و جون مە ندەھۆش بوون و چاقىن وان د برى سقىن، ئەز
باوهردكەم وان حەز ژ وى تىشتى مە سعودى نقيسى نەكر بەلى ھاتە
بىرا وان كو خودى كورپى خو كرە قوربانى بۇ رزگار بوونا مە! و ماسيۆ
باوهردارە ھەرچەوا بىت، دبىت چىرۇكا فەكوشتنى د پەرتووكا وان يا
پىرۆز دا نەبىت، بەلى سەرەپراى قى چەندى ئىراھىم ل دەف وان ژ
زەلامىن مەزنە زەلامەكى روحى يان نموونا ھەرە مەزن يا ئىمانىيە،
بەلى ئەو كە سى ھەردەم گومانان ژ ھەمى تىشتان د بەت ريتشاردە،
بەرسقا مەسعودى ل سەر پىرسيارا وى يا رازىكەر بوو و ئەگەر ئەز ل
جەئى وى بام من نەدشىيا بەرسقەكا دەسا بدەم.

- دە مى ئەم تەماشەى وى سەردەمى دكەين يى ئەف سەرھاتىيە
تىدا ھاتىە روودان و ئەم مېژوويى بخوينىن و د ناف كووراتىيى وى دا
بچىن دى بينىن ھندەك شارستانىيەت ھەبوون ھەمان تىشت ئەنجا مددا،
فەكوشتنا كورپى نەخرى دەكو قوربانى بۇ خوداوە ندا لەورا چىرۇك و

هنارتنا بهرانهكی ل جهی قوربانیدانی ب کورپی گه لهك ب سانههیتزه،
ل فیړی خودی نه یی خرابه بهلكو بهروفاژی نهوی ده ستهردان ژ
کورپی و قوربان یدانا وی قهده غهکر و گو هارپ ب قوربان یدانی ب
بهرانهکی، و نه گهر ئیبراهیمی رهتکر با دا د وی گههین و دا هیته
نیشانندان کهسهکی ترسنوک، بهلی رازیبونا وی و خو بدهستقه بهردانا
وی تا دهمی خودی هاتیه ناڤا بابتهی و قوربانیدانا ب مروقی گوهارپ
بو قوربانیدانا ب گیانه وهران، و ئاها نهفه بخو سهرکردایه تییا مروقان
ل سهر ههمی چیکرییښ دی دوو پات د کهت ل ده مهکی هوون دبیژن
نهو چ ژ مه د جودا نینن بتنی نهو نهشیښ ب ئاخخن یان تشتهکی ب
فی رهنکی.

- چیروکا ئیبراهیمی د پهرتووکا پیروژ دا هاتیه باسکرن، نه د گهل
کورپی وی ئی سماعیلی بهلكو د گهل ئی سحاقی، ئی سماعیل کورپی
هاجره ږیه و ها جهر د یاری بوو بو ئیبراهیمی بهلی کورپی وی یی
دروست ئیسحاقه، نهف روودانه تافیکرنهك بوو بو ئیبراهیمی، خودی
ئیمان و وهفادارییا ئیبراهیمی دیت فیجا وی تافیکرن ب دووماهیک
ئینا ب هنارتنا بهرانهکی.

- بهلی راست دبیژی، روژ نهف چیروکه یا د پهرتووکا پیروژ دا
هاتیه باسکرن، نهز د فی بابتهیدا د گهل ته یی ههقبوچوونم.

ریتشاردی د بن لیفان فه ئۆف ئۆفهك كر و گۆت: ئەز نزانم بۆ چی
خوداوهندهك ههبيت.

مهردما وی ههمی خوداوه ند بوون ئەوین مروڤ باوهرییی پئ
دئینن.

مهسعودی بهرسف دا و گۆت: چونکی ههبوونا پتر ژ خودایهکی دئ
گهردوونی ژ ناف بهت، ههر وه کی دبێژن "خوار نا ب دهستین پتر ژ
کابانیهکی یان یا سویره یان یا بی خوی یه".

و د ئەفان ده مان دا مورش بهرهڤ مه فه هات و گۆته من و
ریتشاردی ئەم دئ سباهی د گهل گرۆپی شەفی بین، ئەو پهیهو نیدیین
بۆ گارگرنی دهاتن دیار دکرن کو رهوش نه یا ئارامه و دبیت ئەم ل
شهفین بهیّت دا پیشوازییا گهلهك برینداران بکهین، چ پینههفیت ئەم
رازی بووین و رۆژا دووڤ ویدا ئەو ئیکهم رۆژا مه بوو ئەم د بیکار
بین، ئەز ژبهردهنگی موزیکهکا ئارام و خوڤ هشیاریبووم و هندهك
پهیفین جوان د گهل د هاتنه گۆتن کو داخوازا لیبۆرینی و ههزژیكرن
و فیان و ناشتییی دهاته کرن، ئەز پیچهك مه ندههۆش بووم ئەفه
ئیکهم جاره من گوهل تشتهکی هوسا دبیت، ئەز ل دووڤ دهنگی چووم
دهنگ ژ چادرهکی د هات ل بهردهر گههی وی چادری ریتشاردی
راوهستیای بوو و وهکی سیخوران گوهی خو ددا وان، من گۆته وی:

-چ ل وپړی هه یه هه فال، تو گوهدارییا چ دکه ی د چادرئ فه، و
ئهفه چ دهنکه ژ وپړی دهیت؟

-چ نینه، وهره و تو بخو ببینه و دی زانی بو چی ئهز دزی وان
نایینانم یین مرو فان دروست کرین، و وان هزرین خوداوه ندی یین
هوون دبیزن ئه و ژ دروستکرنا نایینانه.

دهمئ من ته ماشه ی ژورفه دکر ژلا یه کئ فه دهنکئ وان و په یف و
موزیکا وان و ژلا یه کئ دی فه دهنکئ ریت شاردی د گوھین من دا
دهنگفه دا، ئه و یی نفیژئ دکن من نه دزانی چادره ک یا هه ی وه کی
که نیسه کا بچو وکه به لئ چ په راویز و په یکه ریڼ مهر یه مئ د نا فدا
نه بوون، وی دهمی بیرا من ل هه فیه یقینا روژ و جونی هات ل ده مئ
باس ل مهریه مئ دکن هندک ری باز گرنگی یی ناده نه وی، وی بتنئ
روحه ک یا بووی، به لکو یا گرنگ ئه وه وی چ روح ئینایه سهر دونیایئ
و دبیت ئه ف بچوونه یا د جهئ خو دا بیت، ماریانا موزیکئ د ژهنیت
و ئه ویڼ دی په یقین سترانا ((The heart of worship د گوئن.

I am coming back to the heart of worship and

it is all about you, it is all about you,

Jesus I am sorry

Lord for the thing I have made it

When it is all about you, it is all about you, Jesus

په‌رستاره‌کۆ ئاماژه دانه من بچمه د ژورقه نه گهر من بشیت، نه ز
 بو وی گرنژیم و چوومه د ژورقه فیجا ریتشاردی ده ستین خو دانا نه
 سه‌رنیك و سه‌ری خو هه‌ژاند و هممه‌ك كر و گۆت: وه‌کی په‌رستارا
 سوری ل ژورا هه‌واره‌تانی گۆتی: "هه‌ر قازانه‌کۆ قه‌پاغکا خو یا هه‌ی"
 ئەه‌ف په‌نده ل ناف خه‌لکۆ سوریا ده‌یته گۆتن بو دوو که سان هه‌مان
 ره‌وشت و ره‌فتار هه‌بن، د به‌رام به‌ر دا ئەه‌ف گۆته یا هه‌ی "هه‌ر
 مۆرکه‌کۆ به‌ندکۆ خو یی هه‌ی" ئانکو هه‌ر نیك ژ وان یی دی ته‌مام
 دکه‌ت و هه‌فکویض، ریتشارد چ پی‌نه‌فیت یی ئاماژی دده‌ته با به‌تی
 ئایی‌نان، ل ده‌ف وی هه‌می ئایی‌ن وه‌کی نیکن و چ جوداهی نین،
 چونکی زۆربه‌یا وان باوه‌ری یا ب هه‌بوونا داهێنه‌ره‌کی هه‌ی، ل ده‌می
 دا چمه ناف چادری دا نه‌وی ب ئەه‌ف مه‌ره‌می وه‌ گۆت، دیتا وی
 گومانه‌کا پشت‌راست د نافدا هه‌بوو کو چ خودی نین ب هه‌را وی، به‌لی
 من هه‌ز ژ بابته‌ی کو نیك ژمه‌ یی دی ته‌مام دکه‌ت کر، راسته‌ هه‌را
 مه‌ل سه‌ر شیوازی خودی یی جیاوازه، هه‌تا ده‌رباره‌ی فی چهن‌دی ژ
 د په‌رتووکا پیروژ دا ده‌یته گۆتن عیسا په‌یقا خودییه، و هه‌ر چه‌وا
 بیت ئەم وه‌کو موسلمان د گهل نه‌وان د فی بابته‌یدا د هه‌قبو چوونین،
 و هنده‌ك بابته‌تین سه‌ره‌کی یین مه‌زن هه‌نه ئەم هه‌ردوو ئایی‌ن ل سه‌ر
 د هه‌فراینه، له‌ورا دبیت ئەم بشی‌ین ب شیوه‌یه‌کی ژ شیوه‌یان نی‌کودوو
 ته‌مام بکه‌ین، نه‌ك ب فی شیوه‌ی کو ئەم پیک به‌ی‌ین رۆژه‌کۆ ئەم
 خوداوه‌ندی وان بپه‌ریسین و رۆژه‌کۆ ئەو خوداوه‌ندی مه‌ بپه‌ریسن!

چ پینه‌فیت نه ب فی شیوهی، هه‌بوونا دهه وه‌سیه‌تین مووسای - سلاف
ل سهر بن- د په‌رتووکا پیروژ دا، هزارا تاکپه‌ری‌سییی، دروستنه‌کرنا چ
شیوه و هیامیان و په‌راویزان بو وی، سووند نه‌خوارنا ژ دره‌و، پوژده‌کا
تایبه‌ت ژ بو بیرئینانا خودی، گوهدارییا ده‌یک و بابان و دلوفانی پی
برن، خو دوورکرن ژ ده‌مه‌نپییسی و کارین خراب و دزی و کوشتنی،
خو پاراستن ژ چاڤینه‌پابوون و ئیره‌یی و دلچوونا تشتین که سین
دی، هیلانا دیده‌فانییا سه‌خته، عیسا- سلاف ل سهر بن - و مله‌تیی وی
ل دووڤ فان خالان د چن و نه‌گهر که سه‌کی سه‌ری‌چیاا ئیک ژ فان
خالان کر ئه‌و دی هی‌ته هه‌ژمارتن که سه‌کی شاش، دی‌سان ل ده‌ف
موسلمانان ژى ئه‌ف خاله ژ خالین گرنه‌گ و سه‌ره‌کینه و وه‌کی ستوونین
به‌یزن سه‌ری‌چیکرنا فان خالان دبیه‌ته نه‌گهری به‌زاندا سنوورین
خودی، و ده‌ینه هه‌ژمارتن ژ گو نه‌هین مه‌زن ههر که سی نه‌ف سه‌ک
کوشته هه‌روه‌کی وی مروڤ هه‌می کوشتین و ههر که سی ری‌بایی بخوت
دی پوژا قیامه‌تی شه‌ری خودی و پیغه‌مه‌به‌ری وی که‌ت و دیده‌فانییا
سه‌خته کو دبیت ببیه‌ته نه‌گهری کوشتنا که سه‌کی هه‌روه سا هه‌ف‌شک
دروستی‌کرن زو‌رداریه‌کا مه‌زنه ل ده‌ف خودایی مه‌زن، ئه‌م د ئه‌فان ههر
دهه وه‌سیه‌تان دا ب راستی ژى ته‌مام‌که‌رین هه‌ف‌دووینه، ههر چه‌نده
جیاوازی ل ده‌ف مه‌سیحیان هه‌بیت ب دانانا په‌یکه‌ران بو خودی یان
پوژا پیروژکرنا نافی خودی یا جیاوازی بیت، چ جیاوازی نینه هه‌می
پوژ پوژین خودینه، و مروڤ دشیت د هه‌می پوژان دا بیرا خو ل نافی

خودی بیزیت، دبیت ئەو ئایەت و پار چپن د تەوراتی دا هاتین
 دەر بارەدی دروستکرنا پەیکەرەن بتنی ب شیوەیهکی مەجازی هاتبن،
 هەروەکی د هەندەک ئایەتین قورئانا پیرۆز دا هاتیه کو خودی هەندەک
 سالوختەین ماددی یین هەین وه کی گوھلی بوون و دیتنی بەلی د
 بەرامبەر دا و د گەل ئەوا هاتیه گۆتن د تەوراتی دا هەندەک ئایەت
 ئەوان پاشقە لیددەن و دبیزیت "چ تشت وەکی وی نین"، ئەقە رامانا
 هەندی ددەت ئەقە سالوختە و چ سالوختەین دی بن نە وەک وان
 سالوختەتانه یین ل دەقە مروقان هەین بەلکو ب شیوەیهکینە کو هیژای
 وی بن، و هەما ب راستی ئەو د بنەرەت دا ناھیتە سالوختەن چونکی
 خودی نە وەک چ ژوان تەشتایە یین وی ئافرا ندین، بەلی هەندەک
 مەسیحیان بۆ چوونین جودا جودا هەبوون دەر بارەدی وان ئایەتین
 باس ل دروستکرنا شیوەیان دکەت لەورا وان هەندەک پەیکەر و کەفال
 بۆ عیسای و دەیکا وی یا دەهەمەن پافژ مەریەمی دروستکرن، مەسیحی
 ن یزیکترین ئایەت نە بۆ مو سەلمانان و ل دووقە هەر دەه وە سیەتان ب
 تەمامی دچن، دبیت ئەقە بن ئەوین د ناڤا چادری دا، ئەز چ پەیکەر و
 کەفالان نابینم و ئەو پەرستنا خودایەکی بتنی دکەن و ب دریزاھیا
 وی ماوھیی من د گەل وان بۆراندی من گوھ ل چ روودا نین دزیی یان
 دیدەفانییا سەختە دەر بارەدی پەرستارین عەرەب نەبووینە، من نەدبیت
 کەسەکی سەریچیا فەن وەسیەتان کربیت، و هەروەکو د قورئانی دا
 هاتی ن یزیکترین ئایین بۆ ئیسلامی مەسیحییەتە، کەواتە کی ژ مە

مۆركه؟ ئەم يان ئەو؟ نقيژ ب دووماهيك هات ب پهيفا "نامين" نيك ژ وان كه سين روونشتي رابوو فه، ئەوى جلكين دى ل بهر بوون نه جلكين تايبەت يين نهخوشخانى وهكى جلكين مه يين شين و كه سك، لهورا يا دياربوو يان ئەو فهرمانبهرهكى نوييه يان دى زقريته وهلا تى خو فه، يا دووى بوو چونكى وى دەست ب ئاخفتنى كر و باس ل خو كر و دەستپيكا هاتنا خو بو نهخوشخانى و چهوا چيروكى د گەل وى دەستپيكر، هەركەسەكى ل فيري چيروكهكا تايبەت يا هەى يا جياوازه ژ كه سين دى، را سته هەمان نهخو سخانهيه بهلى چيروك دهيه نه گوهورين، من گوھ ل نافى زاروكهكى ببوو نافى وى "عه بدوللا" بوو، دبيژن ئەوى زاروكى كارتپكرن ل هەمى ئامادهبوويان كربوو، هەروەكى وى زاروكى د نافا وى كهفالى دا ئەوى ب ديوارى بنگهه سەرەكى يى ريكرخراوى فه ل هەوليئى، وى د نافا ئاخفتنا خو دا باس ل وى ژى كر:

- ئەفه ژ سالا ٢٠٠٤ ئ هەتا نوكه ئەز د نافا ئەفى ريكرخراوى دا كار دكەم ئەف ريكرخراوه گرنگيى ددەته پيشكي شكرنا هاريكارپيىن رو حى و تەندروستى ل هەمى جيهانى. ريكرخراوا (Samaritan's Purse) رابوويه ب دابينكرنا پيدفييىن وان كه سين بووينه قوربانپيىن شەپران و هەزارپيى و كارساتين سروشتى و نهخوشييان ب ئارمانجا بهلافكرنا فيا نا خودى ب رپكا كورئ وى عيساى. ريكرخراو خز مەتا كەني سى دكەت ل هەمى جيهانى بو بهيزكرنا فيا نا خودايى مه عيساى د دلان

دا. ب ئەففى پىكى من بە شدارى د چەندىن گە شتان دا كرىه ژ وان
گەشتا زى بۇ نايجىريا، كىنيا، كۆنگۆ.

ل سالا ۲۰۱۵ ئى ئەم بەرهف نىپال فە چووين ئەرد ھەژەك ل وئىرى
روودا بوو ب ھىزا ۷,۸ پ لە ب پى شەرى رىخ تەرى، و ل ۲۰۱۶ ئى بەرهف
ئوكوادور چووين ديسان ئەرد ھەژەك ب ھىزا ۷,۸ پ لە پى رىخ تەرى و
ئەو بۇ ئىكەم جار بوو ئەم نەخوشخانە يەكا مە يدانى دابمەزىنىن بۇ
رەو شىن ب لەز كو ب شىن ن شتە گەرىپىن ب لەز ئەنجام بدەين بۇ
قوربانىيىن كارەساتان، ئەزى ب بەخت بووم و ژ كە سىن دەستپىكى
بووم و من ھارىكارىيا وان كر د دامەزاندنا نەخوشخانە دا. ل پايزا
سالا ۲۰۱۶ ئى پەيوەندى يەك ژ دەف رىك خراوى بۇ من ھات دا خوازا
ھارىكارىيى دكر، بەلى ئەف جارە بۇ عىراقى بوو بۇ بەر سقدانا ھىزىن
ھەفەيمەن بۇ ژنافىرنا داعش و و رزگار كرنا مووسلى. داعشى ل سالا
۲۰۱۴ ئى دەست ب سەر باژىرى و بە شەكى مەزن ژ باكوورى پۇژنا فايى
عىراقى دا گرت بوو، ئەو گە لەك د خراب بوون و ژمارە كا زور يا
كەسىن بىگۈنەھ كوشتبوون و ژ ئەگەرى قى جوئى كارى ل سەر مە يا
پ ىدفىبوو راھى نانن پارا ستنى ئەنجام بدەين كو پىك ھاتبوون ژ
راھى نانن ل سەر مەنان ژلا يى نە تەوئى ئىگرتى فە و راھى نانن
خۇپاراستنى ژلا يى تىمىن سەربازى فە، مە چەند پۇژ ل ھەولئىرى
بۆراندن، ئەو باژىرە كە ل كورد ستانى بە شەكە ژ عىراقى دە مژمىر و

نیفان ب ترومبیللی ژ مووسلی دووره، ئیکهم زارۆکی من نشته گهری بۆ
 کری عهبدوللا بوو و زۆربهیا ئامادهبوو یان ئەوی د نیا سن زارۆکهکی
 ب هیژ و خۆراگر بوو ل دهستیکی من هزر کر ئەو ترس و دوودلی یا
 د چافین وی دا د یار د کهت دی د چافین ههر زارۆکهکی دا بیت یی
 کهفتیه بهر شهرهکی هوسا یی بی دلۆفانی، ئەو چیرۆکا ل دهستیکی
 کههشتیه من دهرباره وی ئەفه بوو، ئەو ل سهر کهناری دهریا یی
 بوو ژ ئە گهری بهرمایکین بوم بهکا نیزیکی وی پهقی یی بریندار
 بووی، بهلی وهکو هوون دزانن ئەفه نه ههمی چیرۆکه، پاشی دیاربوو
 ئەو یی ب گوللهکا تیرۆرستان بریندار بووی، خویشکا وی ژی توو شی
 وان گوللهیان ببوو و ژ ئە گهری برینین وی ییپ دژوار گیانی خۆ ژ
 ده ستدابوو، بۆ من دیاربوو ئەوا د چافین وی دا د یار د کهت
 خههگینییهکا کووره بۆ ژدهستدانا خویشکا خۆ یا ههژار، ئەو هیشتا د
 بوهارا کهنجینیا خۆ دا بوو، بهژن و بالهکا باند و پرچهکا رهش و
 جوان و دوو چافین رهش و دفنهکا بچووک و جوان ههبوون، کهچهکا
 جوان بوو خهونا کهلهک کهنجان بوو، دبیت ئەو ل پاشهپۆژی ببانه
 نۆ شدار. من سی نشته گهری د ماوی دوو ههفتیان دا بۆ وی
 نهجمان نشته گهریا سیی گهلهکا سههرکهفتی بوو و من هزر دکر
 رهوشا وی دی گهلهک باشر بیت ئەو یی دیم ب گرنژین بوو سههرهرا ی
 وی دهرده سههریا ب سهری وی هاتی، ب شهقی ئەز د گهل هندهک
 ههفالین خۆ بووم، نیزیك دیواری هیفی و مه پیکفه کهنگهشه دکر

ل دەمهكى جيم هات و گوته من رهوشا عه بدوللاى يا خرابه و وى
 گه لهك خوين يا ژ ده ستداى و تايهكا دژوار يا هاتي! چهوا! بهلى
 سپيڊى رهوشا وى گه لهك يا باش بوو! رهوشا وى يا جيگر بوو و وى
 خوينبهر بوون نه بوو، ئەز نه شيم باوهر بكهه ئەو هه مان ئەو نه خوشه
 ئەوى سپيڊى من نه شته گهرى بو ئەنجا مداي، ژ نيشكه كيڤه دلى وى
 را بوو و پيژه يهكا مهزن يا خوينا رهش د نا فا گه ده يى وى دا بوو،
 كوئه ندامى وى يى ههر سكرنى ب بيدهنگى خوين ژ ده ستدا و مه
 سپيڊى ئەفه نه دزاني، ميشكى من يى دبيرييت ب دووماهيك هات و
 دلى من يى ريگريبي ل فى هزرى دكهت، ئەو پيڊفى پيژه يهكا زور يا
 خوينى بوو، جوړى خوينى وى O نيگه تيف بوو.

دهست ب گازيكرنى هاته كرن ل نه خوشخاني بو هه مى كارمه ندان،
 مسته فايي وهرگيري عيراقى ئەز مه ندههوش كرم و وى گوته: من ژ
 عومهرى زانى هوون پيڊفى ب خوينى نه،

(Your country is bleeding and your brothers
 and sisters from Iraq are dying daily).

ئەز سوپاسيا مسته فاي دكهه ئەوى هه ژ وهلات و ملاله تي خو
 دكر، ئەوى ژ خوينى خو دا مه، بهلى ئەفى تي را مه نه كر و پيچ پيچه
 مه دزاني ئەم يى عه بدوللاى ژ دهست دهين.

ههميان هه ستين مهزن بهرام بهر عه بدوللاي هه بوون، نهو
 كوركهكي پازده سالي بوو، ژ نه گهرئ گولمه يان گيانئ خو ژ ده ستدا،
 نهف ره وشه دهنگوبا سهكي ساده بوو د رو مالين دهنگوبا سان دا بهلي
 چيروكه كا مهزن و كارتيك رنه كا مهزن يا ل ناخي وان كه سان كرى
 نهوين د نافدا ژياين. وي نوشداري دهست ب گريئ كر و ناماده بوو يان
 ل بهر دلي وي نوشداري ددا و ل بهر دلي نيكدووو ددا بو ژ ده ستدانا
 عه بدوللاي و نهو نوشداري دي سوباهي ژ نه خو شخاني بار كهت و ب
 في شيوهي نهف روون شتنه ب دووماهيك هات، كارتيك رنا نهفي
 نوشداري نه بتني بو ده مهكي كورت بوو ل سهر كارمه ندان بهلكو
 پشتي سي هه يقان نهفي نوشداري پهيوهنديه كا ده نگ و ره نگ بو
 جي مي كر و هه مي كارمه ند ل دور وي كو مبوون و سلاف دكر نه وي
 نوشداري و هوسا ههر نيكي چيروكهك د گوت تا كو نهو شهفه ب
 دووماهيك هاتي وان د گهل نيكدووو د ناخفت، و تشتي سهرنجا من
 راكي شاي نهو بوو نهوي دوو باره باس ل چيروكا قاره ماني خو
 عه بدوللاي كر:

. گهلي هه قالا من شقيدي خه ونهك يا ديتي، من عه بدوللا دديت ب بوو
 كه نهجهكي جوان و ژيهاتي و هندهك جاكين جوان و ژ ههزي وي د
 بهردا بوون، شينهكي فه بووي و ل سهر سينگي وي گوله كا سپي يا
 جوان هه بوو، شهفا شه هيانا وي بوو د گهل كچه كا گهله كا جوان، نهو

بۆ من گرنژی، گرنژینا وی وه کی گرنژینا دووماهیك رۆژا وی بوو د ژیانى دا، گهلى ههفالان نقيژان بۆ وی بکهن دا خودی ببه ته دهف خو "نامین".

ئهز ژ وی چادری درکهفتم و بهرهف ژۆرا خف یا نفستنی فه چووم دا کو بیهنا خو فهدهم چونکی شهفهکا دریژ یا ل هیفیا من، دبیت شهفهک بیت یا تژی بیت ژ برینداران چونکی یا دهست ب رزگارکرنا لایی دی یی مووسلی هاتیه کرن، ئهز چوومه د ژۆر شه، ژۆر یا تاری بوو، من نهو کوپی ل سهر ئهردی نه دبیت، پی من فیکهفت، ریتشارد ب تر سقه هشیاربوو و دهنگی خو ل من باند کر و گوته من ئهز مروقهکی بیخه م و من بابتهی فهکولینی هه می یی هیلا یه ب هیفیا رۆژی و ههفالین دی فه و ئهز یی ب دووف بابته تین ئایینی کهفتم یین چ مفا تیدا نه، من داخوازا لیبۆرینی ژۆ کر و وی سهری خو کره د بن نقینین خو فه و نفست، من ژى خو دریژکره سهر جهین خو و من هزرا روودانین ئهفرۆ دکر، ل دهستپیکى ئهز چوومه د چادرهکی فه کو دهیته ههژمارتن که نیسه و ئهز یی ئاماده بووم ده می وان نقیژا خو دکر و پاشی نوشارهکی کو دی سوباهی ژ فی نهخوشخانی بارکهت، دهست ب گوتهارهکی کر و چیرۆکا خو ل ئهفی نهخوشخانی ب گریه شه فهگیرا و ل دوو ماهییی نوشار براو نی پهرتووکا پیروژ هه لگرت و لاپه رهک فهکر کو باس ل چاقدیرییا خودی بۆ وان یین ل

بن چافدیڙیا وی (مہرم ژئ مروفن) د کر و ده سټیپر و گوت
 مہرما وی ئەمین، ئەم زاروکیڼ خودیښه و ئەوی کورئ خو یئ
 ئیکانه بو مه کره قوربانی دا کو ئەم رزگاربین، ئەم هەمی ئەفرۆ
 کورپڼ خودیښه، ئەم یڼ ل بن چافدیڙیا وی و ئەو یئ مه د
 پاریزیت، بیرا من ل ژمارا وی نایهتی ناهیت یا وی باس لی دکر هەما
 هەر د هزرا من دا نه‌بوو ئەز ژبەر بکەم بەلی هندهک په‌یښڼ جوان و
 ب ساناهی و خوش بوون و ب راستی من بخو حەزژیکر، هەر وهکی ئەو
 ب فی ریکئ یئ ل بهر دلئ خو ددهن ب هەبوونا خودیښه‌کی باب وه‌کی
 مەروایی گوتی "کچکه‌کا مه‌ سیحیه‌ ل به‌ شی هەوارهاتنی کاردکه‌ت":
 زۆربه‌یا وان که‌سیڼ تو ل فیرئ دبینی باب نینه‌ یان ده‌یک و بابڼ وان
 یڼ ژ ئیک جودا بووین و د ناڤا گیلەشوکه‌کی دا دژین فیجا ئەو دلئ
 خو خوش دکهن ب هەبوونا با به‌کی دا کو وی فالاتییا د ناخی وان دا
 درو سټبووی ژ ئە گهرئ نه‌بوونا با به‌کی تژی بکهن، درو ست وه‌کی
 حەزژیکرنئ هەڤال ئەرئ مانه‌ تو ژ ب ریکا حەزژیکرنا کچکا بزافی
 دکه‌ی وی فالاتییا هەست و سۆزا یا دناخی خو دا تژی بکه‌ی ئەوا ته‌ ژ
 خیزانا خو نه‌دیتی؟ ئەڤ کچه‌ باوه‌ریی ب چ یا سا و هزړڼ سه‌ره‌کی
 یڼ وان نائیزیت، وه‌ کو ئەز دزانم هەمی کار ب ئنیه‌تا وی ده‌ی نه‌
 پیشان و ئنیه‌تا من نه‌ حەزژیکرن بوو و نه‌ به‌ شداریکرن د نقیژ و
 رپوره‌سمڼ وان دا به‌لی د سه‌ر هندئ را تشته‌کی د ناخی من دا د
 گوته‌ من: ته‌ چه‌وا ئەڤ کاره‌ کر؟! ئەڤه‌ بو من وه‌کی ئەوی هەستی بوو

دەمى ئەز د ھەفرکىيى دا د گەل نەفسا خۆ کو بزفرمە ڤە نەمسا يان
 ل ڤيىرئ بەردەوام بەم و من ب ديتنا وى كەڤالى بپيارا خۆ دا و نوکە
 ئەز يى بپيارا خۆ ل سەر چپروکا عە بدوللاى ددەم، دوو زارۆک يى
 کارتیکرنى ل من دکەن و من ئەو نەدیتنە ئەرى ئەڤە لاوازييە يان
 ھندەك ھەستن خودى يىن ل دەڤ مروڤى دروستکرىن وەكى سرۆشتى
 مروڤان، ئەرى ئەز شاشييا خۆ ب سرۆشتى خودى بۆ مروڤان دای
 بەردەپۆش دکەم؟ ئەرى ما ب راستى ئەو شاشييه؟ باشە ئەم يىن ل
 ڤى جەى بۆ ھاريکاريى و ب دووماھيکئینانا ڤەکۆلينا خۆ و پیدڤييه
 ئەز ئەڤ شەڤە کار ل سەر ڤەکۆليني بکەم چونكى دەم يى د بۆريت و
 ماسيۆ و جون و رۆز پتر ژ من و ريتشاردى يى کار ل سەر بابەتى
 دکەن، ئەز ل ريتشاردى زڤريم من ديت يى د خەوگا کوور دا من ب
 دەنگەكى بلند گۆت: ئەگەر ئەز يى ب گەنگەشان ڤە مژيل بەم و ئەز
 يى بىخەم بەم، و باشە دەر بارەى تە چ، بۆ چى تا نوکە تە چ تشت
 دەر بارەى ڤەکۆليني نە نڤيسايە؟ ئەوى بىخیرەتى بەرسقا من نە دا،
 خو ئەو نزانيت چەوا بنڤيت ژى.

ریتشارد

ئەرى تو دزانى رامانا وئ چەندى چىيە تە كە سەك نەبىت تو د
گەل ب ئاخقى دەمى تە دفىت ب ئاخقى.. ل دەمى ھەمى تشت ل سەر
ملین تە بن، و تە دفىت پىچەك بارى خۆ سقك بىكەى ب ئاخقتنا د
گەل ھەفالهكى، براىەكى يان خۆشتقىەكى يان ھەر چ نەبىت نەفسا
خۆ ب خۆ، پىچەك يا ب ۋەستىانە.. نە پىچەك بەلكو گەلەك ل دەمى
تە كەس نەبىت، گوھدارىيا تە بکەت..

ھەمى يا تە گوھ لى دبىت پەيڧىن بى مفانە، و ھەمى يا تو دبىنى
و بو تە دەيتە ئاراستەكرن تۆرەبوون و كىمكرن بىت ل دەمى دزانن
تە باۋەرى ب ئاخقتن و رەف تارىن وان نىنە.. ل دەمى دزانن تو
گرنگىيى نادەيە ھزر و بىرىن وان يىن د مىشكى وان دا بووينە ياسا،
بى ئەو ھەست پى بکەن، ئەو بتنى ھندەك ھزرن ل دەمى زارۋكىنىيا
وان د سەرى وان دا ھاتى نە چاندن.. يىن ژ باب و باپىرىن خۆ
ۋەرگرتىن، ئەو نزانن ئەف ھزر و بىرە كو دىيىن ژ ئە گەرى وان ھەمى
تشتان بکەن.. ب دروستى ھەمى تشتان تا كو كوشتنى ژى بکەن.. وان
چ رىگرى نىنن بو ئەنجا مدانا فى كارى.. بتنى ئەو ھندەك ھزرن و
ئەگەر جارەكى پىداچوونەكا سقك بو بکەن دى بو وان دياربىت ئەف
ھزرو بىرە ژ فالاتىيى يىن ھاتىن و چ بناغە بو نىنن.. پاشى ئەو دى

گوٽنا لورانس ڪراوسى شهر مزار ڪهن ده مئ دٻيڙيت گهر دوون يئ ژ
چنه يئ هاتي..

دئ سه لڪه ڪا تڙي "عيروريشيئن حيٽري" هافيزنه سهر سهرئ ته
دروست وهڪي چهوا د نيفرويه ڪا گهرم دا هنده ڪ كه سان رپڙتينه سهر
سهرئ پيغه مبهريءَ خو و وهڪي دينان د ڪر نه ڪهني چونڪي وان ڪه سان
زاني ئهف زهلامئ دٻيڙيت ئهز پيغه مبهرم باوهرى ب هزر و بيرين وان
و پهيكه رين وان يان ئه گهر ئه م بيڙين خوداوهندين وان نينه.. يان دئ
ته ب ڪرا سئ دارو يني ل خاجئ دهن ل داد گهها عيسايه ڪئ (مهرم
دادگهها ڪه نيسي)، و ههمي گوٽنا وان ئه وه ڪو ڙيئي ئهردى دريڙتره ژ
ئهوا داروين دٻيڙيت، فيجا ئهز چونڪي من باوهرى يا ب تيورا دارو يني
ههئ، راما نا هندئ نادهت ئهز دڙي بير و باوهرت وان نا مه، وه ڪو
مو سلمان دٻيڙن "نايينئ ههوه بو ههوه و نايينئ من بو من"
ههرچهنده ئهوا ئهز باوهر يئ پئ دنينم نه نايينه بهلئ ئه م دشين
بيڙين "هزرين ههوه بو ههوه و هزرين من بو من".

يا ب وه ستiane ڪو تو يئ بتنى بي.. من ڙدهف خو ئهف بر ياره
نه داينه ههمي تشتئ من فياي بتنى راستيه.. من هيشتا نه ديتيه.. و
ئهز ده سته ردار نه بوو يمه.. و ئهز هيشتا يئ بهرده وامم، ئهوان ب
رپكه ڪئ ژ رپكان راستى ديت.. ئيڪي ب رپكا په رستنا چيله ڪئ ديت و
ئيڪي ب رپكا بلند ڪرنا پهيكه رهڪي ديت، و ئيڪي دى فييا بو خو زيوس

و عه شتار و مروڤيښ ب پەر دروست بکهن، هەر ئيکي بؤ خو
 راستييهک ديت کو دلي وی نارام بکعت، نهز نزانم نهو نارامييهکا
 راستييه يان بتني نهو ل دووڤ وي چهندي دچن يا باب و باپيريڻ وان
 گوښيه وان..

ئيک ژ وان نهو نارامييه د دلي عيساي دا ديت، عيساي رزگارکهر و
 باب، و روحا پاقر، پهيف و رامن گهلهک تشتان دگههينيت.

و ئيکي دی نهو نارامييه د کرنو شهکي دا ديت بؤ خودا يهکي ب
 چافان نههيتته ديتن بهلي يي ل ههمي جهان.. الله.. يان ژي ۹۹ نافين
 دي..

نهز نهوي جياواز دبينم.. نهز گهلهک د گهل نينم بهلي پيشهريڻ
 پهريستنا وي د جياوازن ل دهډ وان کهسيڻ دووڤچوونا في ناييني دکهن
 نهوي فهريمانا پهريستنا وي دکعت..

جار وي دبينم يي دلوفان و دلوفانکاره، ل وي دهمي کهسهک ههر
 تشتهکي د بهريکا خو دا دده ته ژ نهکا خاز خازوک، نهو ژن دا خوازا
 پاريهکي ناني دکعت بؤ خو و زاروکی خو پшти بابي وي زاروکی نهو
 قوتاي و نهو هيلايڼ و گهلهک ئيش و نهخوشي گههانديني ژ نه گهري
 هويبوونا وي ل سهر قوماري، جاران ژي نهز دبينم يي د لين شکه ستي
 نارام دکعت.. ل دهمي دبينم بابهکي کوړي خو يي ژ دهستدای بهلي دي

ببینی یی د گرنژیت و د خوت و فهدخوت و د گهل ههمی که سان د
 ناخفیت و ب خیر هاتنا میهقانان دکهن کو یین هاتینه بههیا کورئ
 وی، هندهک جاران الله گونه ژبهره ل مهککه هی و هندهک جاران ژی
 د کرپنوشه کی دا د خانیه کی بیسه روبه رفه، جار دبینم یی تولفه که ره
 د چافین وان ک چان دا یین شهره فا خو ژ ده سترداین پ شتی کو
 ده ستریز ل سهر هاتینه کرن ژلای هندهک که سین بی شهرفه فیه.
 راسته نه ز یی بی باوهرم.. بهلی پا ههر چهوا بیت نه ز نه یی بی
 ره و شتم، نه ز دزانم دهمی کچ کچینییا خو ژ ده ستردهت بی به لگه یین
 فه رمی یان دابو نه ریتین کومه لگه هی یان یین نایینی.. دی هی ته
 هه ژمارتن نه و کچ یا توو شی ده ستریز یی بووی و دی ب ری کا
 دادگه هی یان ب ری کا شهریه تی هی ته دادگه هکرن، بهلی دهمی تاوانبار
 دهیته سزادان نه فیه راما نا هندی نادهت دی نه و کچه کچینییا خو
 زفرینیت.. ل وی ده می ههمی تشت ب دووماهیک هاتن.. ههروه کو
 دهیته گو تن هندهک دم یین د ژ یانی دا ههین پ شتی وی ده می ژ یان
 وهکی بهری نا زفریته فیه. نه ز (الله) ی دبینم ل دهمی هه بوونا رزقی و
 نیعمه تان دا چونکی نافی وی ره زاقه (نانکو نه وی رزقی ددهت).. و یا
 سهیر نه وه نه و که سین ل دوو فیه نایینی د چن هرز دکهن نه بتنی
 تشتین باش رزقه ژ ده فیه وی به لکو تشتین خراب ژی ههر رزقه.. نه و
 که سی توو شی شیرپه نجی دبیت بو خو وه سا د هژمیریت ههروه کی
 نه و رزقه که ژ ده فیه خودی.. ل فیری نافی خودی ههکیم (یی پر زانا)

ديار دبیت، فلان كەس تووشى شىرپەنجى بوو، ئەو زانىنە كە ژ دەف
خودى يان بەلايەكە يان تاقىكرنە يان تىشتەكى ھوسا.

۹۹ ناف .. موسلمانان باومرى يا ب وان ھەمى نافان ھەي و باومرى
ب سالوخەتین ئاشكەرا و فەشارتى يین وان نافان ھەنە.

ئەز ژ نىشكەكىفە نەبوويمە كەسەكى بى باومر، من باومرى يا ھەي
ھىزەكا مەزن يا ھەي كونترۆلى ل سەر سرۆشتى دكەت، ئەز نزانم ئەو
ھىزە چىيە، يان ئەو چىيە يان كىيە يى فان كاران دكەت.

دبیت ب راستى خوداوندەك بیت، بەلى پا بۆچى.. بۆچى وى ئەم
ئافراندى نە.. بۆچى ئەم ب ئەفى شىوۋى وب ئەفى رپ كى
درو ستركينە.. بۆچى ژ مارپن گەردوونى د نەگوھۆرن، بۆچى ب
درو ستى ئەو، بۆچى ئەفا رووددەت رووددەت و بۆچى ئەوا رووداى
روودا، بۆچى ئەو فان تىشتان دكەت؟ بۆچى وى ھەر ژ دەستپىكى
دەستپىكرىە؟

ئەز شانازىيى ب بى باومرى يا خو نابەم يان دروستىر بىژم ئەز
شانازىيى نابەم كو من باومرى ب چ خوداوندان نىنە، و ئەز ب
چاقەكى كىم تەماشەي چ ئايىنان ناكەم، تىشتەكى يى من پالددەت بىمە
كەسەك، دىنبلندى يان خۆمەزىكرن يان بلا ئەم بىژىن دووړوويى..
باشە ئەز يى دووړوومە..

د ناڅۍ من دا جهنگهکۍ هه ی کهس نزانیت بتنۍ خودۍ دزانیت
نهو ژۍ نهگهر هه بیت.

و نهز وهسان دیار دکهم کو گهلهکۍ ب هیژم بهلۍ د راستۍ دا نهز
وهکی کافلهکۍ هه پرتیمه.

نهز یۍ لاوازم د ناف خو دا نهغه نه بیهیزیه و نهغه نه دانپیدا نه
کو نهز یۍ ل سهر پیکا شاش.. بهلۍ پا نهغه راستیه..

نهز نه شیم خو ب ده ست چ نایینانده بهردهم.. نه ژ نه گهرۍ
خومه زنکرنۍ یان چونکی بو من یا گرنګ نینه، راستۍ من تشتهکۍ
هوسا دفتۍ، من نهفتۍ بمینمه د ناف بهرزه بوونۍ دا یان یۍ جیاواز بم
و ههمی کهس ب چافهکۍ کریت ته ماشه ی من بکهن و من کیم بکهن.

من دفتۍ نهز وهکی وان مروّف بم، ب راستۍ ژۍ نهز وهکی نهوانا
مه، نهز وهکی نهوان دخوم و وۍ نافی فهدخوم یا نهو فهدخون، نهز
ب ههمی هیژ و شیانین خو کار دکهم و نهز بزافی دکهم یۍ باشبم د
گهل هممیان، نه خو شان و کارمه ندان ژۍ، من نهفتۍ نهز د چاقین
وان دا یۍ جیاواز بم، نهز مروّفم.

نهز یۍ ل راستییۍ دگهرم .. دبیت نهز گرو بېم بهلۍ باشتره ژ کو
نهز نهگههم.

ئارمانچ ژ ژيانى.. ئەفە بابەتې ھەفېشكە د نافېھرا مەسېحىيەتې و
ئىسلامى دا، ئىبراھىم! فەكوشتن .. ئارمانچ ژ ژيانى.

ئەرى ئەفە ھا سىتيە؟ دەيتە گۆتن ئىبراھىم نە كە سايەتییەكا
ھا سىتيە د مېژوویى دا و چ ھەبوونا خو نیە.. بەلى بۆ چى ئەفە
بابەتە و نوکە، ئەگەر نە ئىبراھىم ژى بیت دى كە سەكى دى بیت، دا
ئىسماعیلەكى دى يان ئىسحاقەكى دى بیت ھاتبا تافىكرن وەكى ئەو
دبېژن و دا جارەكا دى چىرۆك ب شېوہیەكى ژ شېوہیان بۆ مە ھیتە
فەگىپران.

ژ ئەگەرى ھەبوونا دوو كابانىيان يان پتر دى خوارن يا سوير بیت
يان بى خوى، ئەو خودايەكى بتنى يە! ئەگەر من باوهرى ب ھەبوونا
خوداوەندا ئىنابا دا باوهریى ب خودايەكى بتنى ئىنەم، مە سعود یى
راستە، گۆتنيى وى د بەرئافلن و ئەز دانپیدانى دكەم، خوداوە ندین
كەفن د بى مفا نە، دى چەوا بیت ئەگەر خوداوە ندی بارانى بپ یاری
بدەت باران نەباریت و خوداوە ندی پرووھ كان بپ یاری بدەت باران
بباریت چونكى رووھ كین وى د پیدفینە؟ ل فیرى كى ب ھیز ترە؟
ئەگەر یى ئىكى ب ھیزتر بیت واتە یى دووی نە خودايە، و بەروفاژى
ژى دروستە، ژ سالوخەتین خودى ئەگەر ھەبیت ئەوھ كو ھەمى ھیز و
شیان ھەبن.

كەواتە بى گومان.. ئەو خودايەكى بتنى يە.

بهلى كيزكه؟

هەر ئىك دىيژىت ئەزىي راس ت و دروستم.

خوداوهندين كهفن.. پهيكهر.. عيسا.. الله.. ههتا كو چيل و مشك
ژى.

ئەرى پا گونەها من چييه.. ئەرى ما نه چيدبوو خودايي دروست
ب ريكهكي هەمی مروغان ل سەر فی بابەتی هەفرأ بکەت؟ خودایەکی
بتنی یی هەى، بابەت ب دووماهيك هات، ب ريكهكا سروشتی هەمی
كەس پيکفه باوهریي پی بینن.. بی گەنگەشین کوور، بۆ نموونه وهکو
هیزا راکیشانی وهکو ئوکسجینی، یی هەى و ئیکی بتنی یه، ب ريكهکی
ژ ريگان هیدی هیدی بۆ مه ئەف ت شته دیار دبیت ل ده ستپيکی
گریما نه و پاشی دبیت ته تیۆرهك ب بهلگهیی دیار یین زانستی و
بهرئاقل دهیته پشتراستکرن، و پاشی ب شیوهیهکی ژ شیوهیان ئەم دی
بینین، مەرج نی نه ئەم ب شیوی وی یی دروست ببینین، ئەم
ئەلکتریکي ژى نابین و ئەم هیزا راکیشانی ژى نابینین، بهلى ئەم
هەستپيدکەین..

ئەم هەستپيدکەین..

گەلهك خوداوهندن گەلهك..

ئەز بزاڤى دكەم يى ژ ھەمىيان باشتى بىينم يان دروستىر بىژم يى
ژ ھەمىيان دروستىر ..
يان يى پاستى ..

مرۆفەكى سەير

وى پۇژى مە سەود د گەل گرو پى شەفى بوو، ئەف گە نجه يى
تشتەكى گە لەك باش د نقي سیت پىدقى بوو ئەز ل جەئى وى بام
چونكى ئەز حەز ژ ئەفان با بەتان د كەم. ژ مارا برىنداران ل دووڤ
پىشبينىيا مە نەبوون، گە لەك كىم بوون چونكى پر و رىك ب تەمامى
ژ نافچوو بوون و گە لەك يا ب زەحمەت بوو دىك بشىت بگەهیتە مە
لەورا من گە لەك دەم هەبوو د گەل مە سەودى پىورىنم و ئەوا وى
نقىسای هىشتا بو من بخوينیت و ئەف جارە ریتشار د گەل مە نەبوو.

- چەوانى مە سەود؟

- باشم، و تو؟

- سوپاس بو خودى ئەز ژى يى باشم.

- ئى دەنگوباس چنە، چەوا د بۆریت ل نەخۆشخانى؟

- يا باشە، ئىم پىچەك ئەز يى دوودلم ژ سىستەمى وى، هەروەكى

ئەز بو نمونە يى ل نەخۆشخانەكا لاھوتى يا ئايىنى!

- ئاھا راستە، ئانكو هىشتا تو فىر نەبووئە.

- نه خيړ، ب راسټی نه ز یی فیږبوویم، بتنئ تشتئ بؤ من نه خوښ
د که ت نه وه هه ست و سؤزا نه خو شان دهی ته ب کارئ نان ژ لای
زه لامین ئایینی څه.

- نه م نه د نا فا شهرې داینه برا، تو د شی چاڅین خو ل فان
بابه تان بگری و هزرا خو بدانیه سهر وی کارئ تو بؤ هاتی، کار و
څه کولینی .. ته گوتبوو هوون بؤ څه کولینه کا زانکویی هاتبوون؟

- به لی راسته، نه ز و روژ و ماسیو نه وی بؤ مه نه څه کاره یی دیتی و
ریتشارد ژي ههر ژ بهر څه کولینی یین هاتین.. و بؤ نه وا وی شهقی ژ
لای ریتشاردی څه چیبووی، ببوره.

- چ نینه، نه گرنگه، و چ دی؟ څه کولینا وه چه وا دمر باز دبیت؟ وه
تشتهک نفیسیاه؟

- به لی، روژي و جونی که لهک تشت یین نفی سین و ماسیوی ژي
نه فرو هندهک تشت یین نفی سین و من ژي هندهک، و دمر باره ی رومان
ته چه وایه؟ ته تشتهکی دی نفیسیاه؟ من دځیت پتر گو ه لی بېم، من
که لهک حه ز ژ شیوازی نفی سینا ته کر.

- به لی من یا نفی سای و نه ز یی دلخو شم کو ب دلی ته بوو.. بهری
دوو روژا من هندهکا دی یا نفی سای و من هندهک تشت گو هارتن ل وی
پارچا باس ل شکه فتی دکه ت ل دهمی کوچکرنا پیغه مبهری. ته دځیت

بۆ تە ژ وی جهی ئەم لی ب دووماهیك هاتین بیژم یان ئەوا من ئەفرۆ
نقیسی؟

- ئاوو! چ پینەفیت من دفت ژ وی جهی ئەم ب دووماهیك هاتین
دەستپیکە بەلی من نەفیت هزری تە بەلافە بکەم، بۆ من وی بیژە
یا تە فەن رۆژا نقیسی دەربارە شکەفتی و روودانی کۆچکرنی ئەگەر
تە چ ئاریشە نەبن.

- چ پینەفیت من چ ئاریشە نین، ئەف پار چە ب فی نافونیشانی
دەستپیکەت "ب خەم نەکەفە خودی یی د گەل مە"
- واو.. جوانە! گوھی من یی ل تە و تیەنیی گۆتینی تە مە.

ب خەم نەكەفە خودی یی د گەل مە...

ل فێری بابەت نە بتنی هیزا ئیمانی بوو وەکو ها جەری بەلکو
بابەت هەروەکو کلیلەك بیت بو مە و وانەكا گرنگ و کوورە بو وان
كاودانی ن ئەم دكەفە نە تیدا، ب خەم نەكە فە نە بتنی ك لیل
نەخۆشییانە یان ك لیل خەما نە بەلکو ئەو ك لیل خۆرا دە سكرنا ب
تەمامی یە بو ناف دە ستین خودی ل دە می مروف توو شی ه نەك
كاودانان دبیت مە چ هیز و شیان نەبن و مە چ كەس نەبیت پشتا خۆ
پی گەرم بكەین بتنی یا ژ مە دهیت بیژین خودی یی د گەل مە..

كاودانەكی وەكو كاودانی لووت پیغەمبەری سلافا ل سەر بن ل دە می
هەندەك میههان هاتینە مالا وی و خەلكی گوندی ب سەر مالا وی دا
گرتی و داخووا را دە سكرنا وان میههانان دكر، ئەو كاودانەك بوو ب
راستی چ كەسان نەفیت بكەفەنە د نافدا ئە گەر دووماهيك ژی دبیت،
زەلام یی ل پشت دیواری مالا وی و ل بەر دەر گەهی و ئەو د گەل
میههانی خۆ و كچین خۆ یی د خانیقە، ئەری دی چەوا رزگار بیت..؟
چ پینەفیت د وان دەماندا ئەو ل کلیلەكی یان دەرگە هەكی فە شارتی
دگەرپا بەلی وی چ تشت نەدیتن فیجا وی گۆت ئە گەر ئەز شیابامە
هەوە یان من هەندەك پشتههان هەبان د گەل من بان، یان من
ئویجاخەك هەبا پشتههانییا من كرابا، ئەو یی ل هیزەكی د گەرپت

هاریکاری یا وی ب کەت و یی ل پ شتەفانییی د گەریت، بۆ نموو نه پشتهفانییا ئویجاخەکی بەلی هەندەك جاران هیزا مروۆفی بتنی تیڕا نا کەت بە لکو هەندەك جاران هیزا پشتهفانییی زی تیڕا نا کەت، و هەندەك جاران ئەم بتنی روویی سەر فە یی ئاریشان دبینین هەروەکو لووتی بتنی تەماشە ی ژ دەر فە دکر بەلی د راستیدا و زۆر بەیا جاران ئەف کارە ب فی شیووی ب پێ فە نا چن و بابەت نه بتنی ب سەر فە یە بەلی ل دووماهییی دی بینین بابەت پتر یی نافخووییە، د ناف مالاً لووت پیغم بەری دال دە می میه فانیین وی گۆتی: ئە ی لووت ئەم هەنارتییین خودی نه ئەو نه شیین بگە هی نه تە. فی جا چارە سەری و رزگار بوون و دووماهییا فی کاودانی د ناف کاودانی و ئاریشی بخۆ دا بوو، ئەم زۆر بەیا جاران بتنی روویی ژ دەر فە دبینین، و ئەم نزانین چارە سەرییا ئاریشی یا د ناف ئاریشی بخۆ دا.

دبیت کلیلا (ب خەم نه کە فە خودی یی د گەل مە) نه کلیلەکا بەر چاف بیت وەکی د کاودانی لووتی دا و وەکی کلیلا وی، ئەو دە مین پیغم بەری مە د نافدا بۆری گە لەك ب زە حمەت بوون و چ کەس خوزییان بۆ وان دەمان ناخوازن هەروەکی ئەو گە هشتە دووماهیکی، و ما بۆچی نه.. ئەو یی بی دەیک و باب بوو، یی بی خودان بوو، چ جە نه بوون، چ پێ نه فی ت ئە گەر ئەو ئیک ژ مە با دال دە ستییکی هزرا هەمبیزا دەیکا خۆ و دلوفانییا وی کەت یان هزرا بابی خۆ کەت وەك

پشتهفانهك كو پشتهفانييا وى بكهت، ههروهكى ئەم يى گازی دكهين
باب تول كیشهی وهره مه رزگار بكه.

د كاودا نهكى دا و بى باب و بى ده يك و زور بهيا وان كه سين
پشتهفانييا بانگهوازييا وى دكر يين كوچ كرينه مهدينى و ئاها ئەفه
ئەو يى ل بيايانا هشك و دوور تهماشهى وهلاتى خو دكهت، ئەو وهلاتى
تيدا ژ داىكبووى و يى دبىژيت: ئەى مهككه ئەز ب خودى سووند
د خوم ئەگەر ئەز ب زورى ژ ناف ته نه هاتبا مه دمرىخستن ئەز
دمرنهدكهفتم. هندەك جارەن ئەو روندكىن مروف ژ بو هيلانا وهلاتى د
ريژيت گەلەك گەرمترن ژ وان يين مروف ل دەمى هيلانا خوشتقيين
خو د ر يژيت! رو ندكىن ژ دە ستدانا وهلا تى ناهي نه بهرام بهر چ
روندكىن دى، هەر چهوا بيت ئەو ژى روندكن، ئەو گەلەك د گرانن، ب
تايبهت ئەوين ل دەمى داخوازييا وهلاتى دكهين! وهلاتەك يى هاتيه ژ
دەستدان ئيدى يى بهردهست نينه، نه بتنى ته وهلات هيلايه، بهلكو
هەما د بنهرمت دا تو يى بى وهلاتى، ئاها ئەفهيە برينا كوور، ئيشەكا
بى روندك، مروفهكى بى وهلات، د ناف شكهفتهكا تارى و تزی ژ مار و
دويپشكان و بتنى ههفالى وى ئەبو بهكر يى مايه د گەل وى د گەشتا
وى يا ب زه حمەت دا، دە ستپيك يا ب زه حمەت بوو و گەه شتە
قووناغەكا هوسا دا بو گەلەك ژ مه يا نه چافهپكرى بيت، ههروهكى
ئەم دا بىژين: هندی د شيانين مه دا بوو مه كر، ما ئەم د شين

زیدەتر چ بکهین...؟ ئەگەر مامی من دژی من بیت! برای من، بابی
 من ما ئەز دشیم زیدەتر چ بکهم، و ئەز یی گەهشتیمە رەوشەکی من
 یا خو د شکەفتەکا بچوو کفە قەشارتی و هەمی کەس یی ل من دگەرن
 ب ساخی یان مری! بەلێ پیغەمبەر ب ژیا نا خو یی کلێلەکا دی و
 هیما یەکی دی پیشکێشی مە د کەت. گە لەک یا ئا شکەرایە گەهشتنا
 قووناغاب زەحمەت پەشتی وان هەمی دەمین تە بۆران دین ئەزموونا
 راستیا هیژ و شیانی تە یە و بەرەهەفیا تە، یا دروست و یا بەرئاقڵ
 نینە تو دەستا داھیلی پەشتی فی زەحمەتی هەمی، پەشتی وان هەمی
 شەفین تو مایە هشیار هەتا بەری سپیدی و تە کار د کر.. و ل
 دووماھیی پەشتی فان هەمی سالان تو دی دەستان داھیلی؟ پیغەمبەری
 مە (سلاقی ل سەر بن) بۆچوونەکا دی یا هە، ئەف دوودلی و ترسا ل دەف
 ئەبوەکری پەشتی هەمی کونین شکەفتی گرتین دا کو مار و دیپشک
 ژێ دەرنەکەفن، پی خو دانا بەر کونا دووماھیی بەلێ تەشتەکی پیغەدا
 و ئەو زی دکەتە گری، پیغەمبەر ل وی دزفەیت و دبێژیتە وی و هەر
 کەسی گەهشتیە فی قووناغی: ب خەم نەکەفە خودی یی د گەل مە، و
 هەر ناخفتنەکا پیغەمبەر دبێژیت سڕۆشە.

دوژمنین پیغەمبەری بە لافە د بن و بپاریین توند بەرامبەر وی
 دەینە دان، هەر کەسی بۆ مە موحەممەدی و هەفالی وی بینیت ساخ
 یان مری دی سەد حیشرتێ پیشکێشی وی کەین، هەرودەکو خەلاتەک

پيک دهيت ژ هژمارهکا مهزن و هيماي دۆلاری دووفدا بهيت ژ بو وی که سی یی تاوانباره کئ هه می جیهان لید گهریت وه کو ئه بو بهکر بهغدادی دهسته سهر بکهت، بهلی جیاوازی ل فییری ئه وه ئه وه که سی دا خوازکری نه تاوان باره یان تیرۆر سته که سهک نهکو شتییه و دزی نهکرینه و وی دوژمنکاری و خوینداری د گهل کهسی نینه بهلی ئه و ل دهف مللهتی خو ب راستگویی و دهستپاکییی یی نافدار بوو، ئه وی چ گو نه نه نه بوون بتنی ئه و رزگار کهری وان بوو و وان گو هداریا وی نهکر، ئه بو جههل سه رکێ شی وان یی ل بهر دهر گههی شکهفتی راوهستیای د گهل لهشکهری خو ودهکی کاودانیی لووت پیغه مبهری یی دورپیچکریه و رزگار بوون نینه، ئه بو بهکر یی دبیزیته پیغه مبهری بتنی ئه گهر که سهک سهری خو پیچهک بچه مینیت دی مه بینیت بهلی کهسی هزر نهکر سهری خو بچه مینیت! یان دبیت چافیی وان هاتبنه گرتن پستی پیغه مبهری گوتهیه هه فالی خو "تو چ دبیزی بو دوو کهسان کهسی سیی خودی بیت د گهل وان"

- واو ... گه له کا جوانه!

دا بو من هیشتا دبیزیت بهلی که سهک ها ته دهف من و گوته نه خو شهکی من یی گاز ندا ژ ئی شانا له شی خو د کهت، پستی من دهر مانین ئازار شکین داینه نه خو شی و ژی ب دووماهیك هاتیم ئه ز زفریمه دهف مه سعودی، بهلی ئه و ژی چوو بوو سهر کارهکی، بهلی

برایی وی یی ناماده بوو گوته من: ئهړی تو ل مه سعودی د گهړی؟ من
گوته بهلی. ئه و ژ جهی خوړا بوو و بهره ف منقه هات و ده ستی خو
دانا سهر ملی من و گوته:

- ئه و یی ل (دار نه دوه!) وهره دا ئه م پیچهك ب ئاخقین.

من ب ئاخقتنن وی کره کهنی، برایی وی وه کی وی نه بوو، ئه و
حه ز ژ رومانانا کهت و پی دکه ته کهنی و یار یا ب رومانن جیهانی
یین وه کی کیمیا گهر و چل ری سایین عه شقی و دروستکهری فروکین
کا غهزی و رومانن دی یین ب ملیو نان دا نه ژئ هاتی نه فروتن،
دکهت...

- باشه و تو؟ برایی ته گوته تو فه کولینان د نفیسی، بو مه بیژه چ
د پارزینکی ته دا ههیه؟

- ئاه ئاه مه سعودی بی می شک نهینییین من هه می بو ته یین
گوتهین.

- نه خیر ئه فه نه نهینییینه، ئه گهر نهینی بن دی چه و به لاف کهی؟

- نه مهردما من نه ئه فه یه، ئمم باشه .. من هندك فه کولینن
به لافکری یین ههین و هندك من به لاف نه کرینه و نوکه ئه ز یی ل
سهر تشته کی د نفیسم د بیژمی کو دی گهر دوونی دهر باره ی گهر دوونی
و فیزیا و زینده وهرییه ئه و تیکه له که گه له ک گرنگیی نه دی.

- نه ههفال نهز حهز ژ فان تشتان دکه، هیفی دکه من بیژر
نهز ژ حهژیکهریټ فیزیایی مه.

- باشه، بهلی پا نهگهر نهف په یقین دئ چنه د سهری ته دا ژ ده فی
ته دهر بکهفن دئ ته کوژم.

ئهو یی پژد بوو.. د چافین ویدا باوهری بخو بوون دیار دکر و
که سایه تییا وی وه کی کاراکته رین فامین هولیو دئ بوو (بو نموو نه
جیم بارسنزل دهمی رولی شیلدون کوبر دگپرا ل زنجیرا the big bang theory)
جلکین وی د فرههن و کولافی خو بهروفاژی دکه ته
سهری خو، وی پر چهکا رهش یا هه ی و هندهک دافین سپی یین د
نا فدا، ب سفاکتی باس ل زور بهیا با بهتین نه خو شخانی و جیهانی
ههمیی دکهت، ئهو برایی خو ب بی می شک و خسیم نافد کهت. وی
دهستپکر و باس ل فهکولینا خو کر...

- ته ماشه ی ئهسمانی بکه ههفال، ده می ئهم ستیران دبیین ئه
هزر دکهین ئهو ستیر دگهشن بهلی د راستیدا د وده سا زینن و نه گهر
د وده سا بن زی دبیت نوکه ئهو نه مابن و نهف پړونا هییه بتی درهنگ یا
گه هشتیه مه، نه فه چهوا روودا؟ نه هند پر سیاره کا گرنگه وه کو
پرسیارا بوچی روودا! ته ماشه ی ئهفی گیراوه یی بکه هندهک مادده یین
د نافدا تیکه لکرینه ئهم دبیزینی نازار شکین، ئهم فی گیراوه ی ددهینه
نه خو شی و د چیته د له شی وی دا و کارلیکی د گهل وان خا نه یین

تووشى وه ستیانى بووین و ئا ماژهیئن ئازارى بۆ میّشكى دهنیریت
 دكهت، و پىشتى ئەف دەرمانه كارى خو دكهت فیجا ئازار نامینیت،
 پرسىار نهكه بۆچى ئەفه رووددهت بهلكو پرسىار بكه چهوا رووددهت!
 تهماشهى ده ستى من بكه، موى ل سهر شوین د بن ل ده مى ئەو
 زانیارییئن بو ماوهیى ژ کوډى بو ماوهیى یى تاپهت وهردگریت و ل
 دووماهیى ئەف زانیارییه دگههنه وان دا كو خانهیئن ده ستى بهرهم
 بینیت و کوډى بو ماوهیى بهردهوام زانیارییئن جیاواز دهنیریت دا كو
 ئەف مویه دروست بین و ل سهر دهستی شوون بین، پرسىار نهكه چهوا
 ئەف چهنده رووددهت بهلى پرسىار بكه بۆچى رووددهت! بۆچى تبل ل
 سهر دهستی من شوون دبن بۆچى بۆ نموونه چاف شوون نابن؟ یا ب
 سانههییه ههفال گه لهك چافین خو مەزن نه كه.. چونكى ئەو
 زانیارییئن کوډى بو ماوهیى یى د ناف دهستی من دا د جیاوازن ژ وان
 زانیارییئن د کوډى بو ماوهیى یئن د دیمى من یان د سهرى من دا،
 بهرسفهكا ساده و بى رامن بوو مانه؟ گرنگیى پى نهده.. دا تهماشه
 بکهین ئەم گههشتینه کیهه.. ئمم باشه تلهفونى من یا ل فیرى
 تهماشه بكه ده مى ئەز دوکمهیا کارکرنى لیددهم تلهفون کار دكهت
 پاشى تبلا خو ل ههلبزاتنان ددهم و بۆ نموونه ئەز دى فهگواستنا
 وینهیان ههلبزیرم، دى وی جهی ههلبزیرم یى من دفییت و دى بابەت
 ب دووماهیک هیّت ل ده مى ئەز تبلا خو ل دوکمهیا فهگواستنى
 ددهم، باشه و ده مى من بقیّت وینهیهك کوپى بکهم پیدفیه ئەز

ههلبژارتنهكا دى ب ههلبژيږم، ههلبژارتنا كوږپيكرنى و دى وى جهى
ههلبژيږم يى من دفتيت و دى دوكمهيا كوږپيكرنى ليډدم دى بابته ب
دووماهيك هيت، ئانكو نه يا گرنگه نهف جهنده چهوا روودا يا گرنگ
بوچى روودا! دبیت پرسياركرن دهر بارهى چهوانيا كاركرنا تلهفونى
دروست يا ههفشيوه بيت د گهل چهوانيا كاركرنا مه، چينه دى
نوكه بو ته روهن كهه بوچى من نهف نمونه گوت.

نه فه چيه! نه فه چيوو من خوكره د نافتا، برايهك يى
بههرمهنده د بواري نقيسيى دا و برايهك يى بههرمهنده د بواري
پرپزيى دا! نهوى بابته تهمام نهكر و نهز چ تستان تيئنهگههستم،
مهسعود گههشت و ناخفتنا مه برى و گوت ته من ب راستى براى وى
يى پرپزيه و ل سهر هندهك بابتهتان د ناخفتيت كهس تيئنهگههيت.
نهخوشى من دووباره داخوذا من كر وى گوت هيشتا برينيى وى يين
د ئيشن، من هندهك نازارشيئى دى دانه وى نهف جاره ههتا سپيى
ب نارامى نفت.

- گهردوون وهكى پروگرامى ئيكسلى يه (مايكروسوفت ئوفيس) كو
بيكده يى ژ هاوكي شين گه لهك دريژ و كودين د ناقتيكا جووى و
گهلهك ئالوز، يا گرنگه بيژين كو نهف كوده نه د بى دووماهيك بهلكو
بهروفازى، گهلهك د سنووردان ههرودى چهوا تيپين عهردى دشين
بليو نان پهيشان دروست بكهه بهلى نهو ب تنى ۲۸ تيپين ژبلى

ههمزهیی بهلی ئەف تپه دشین بلیۆنان ږستهیان دروست بکهن و ب ملیۆنان په‌رتووک هاتی نه نفی سین. ب ههمان شیوه DNA ژی ژ هندهک پیکهاتی سنووردار و بلیۆنان کۆدان پیک دځین، ئەفه ههمی بتنی ژ چوار تف تین نایترۆجینی (گوانین، ئەدینین، سایتو سین، سایمین) کۆدی گهردوونی زی ب ههمان شیوهیی تپان ژ هندهک کۆدین بی دووماهی پیک ناهیت. و ئەفا نوکه ئەز بو ته شروفه دکهم کۆدی من یی تایبه‌ته یی د ناف ده‌زیی کوارکا^(۲) دا و کوارک یی د ناف گهردیله‌یان دا و گهردیله یی د ناف ههر ماده‌یه‌کی چافین ته دبین و یی نه‌بینن زی دا ئەو چافین ته زی یی تینه ژ کۆدی من.

- ب ږاوه‌سته هیقی دکهم ئەفه تو چ دبیری؟ تو چه‌وا فان تستان دزانی و تیدگه‌هی؟ بو خاترا ئەسمانان.

- ئاها بو خاترا ئەسمانان؟ زیانا ل نه‌مسا تو گه له‌ک یی گو هارتی ههر چه‌نده برایی من گۆت تو یی ل وه‌لاته‌کی عهره‌بی ژ دایک‌بووی و هیشتا تو یی بچووک ته بارکر، و مه‌رما ته کیژ ئەسمانه؟ نه‌گهر مه‌رما ته ب ئەسمانی هفت ئەسمان بن و بانه‌ک یی ل هنداف سه‌ری مه‌وی ده‌می دی بیژم تو چه‌ند زه‌لامه‌کی که‌فنی، و ل فی‌ری دی بو ته نه‌ینیا خو یا کۆدی گهردوونی بیژم، ئەسمان ب راما‌نا ههمی بلندیی

۲ - بچووکترین پیکهاته‌یه ده‌بوونی دا و به‌شه‌که ژ گهردیلان

دهيت ههروهكى د پهرتووگيڼ زمانى و رامانيڼ پهيقان دا هاتى، و نهو قاتين ئهم هزر د كهين ههبوونا خو نينه، ل ده مې پهقينا مهزن رووداى چ ئهسمان نهبوون بهلكو نهو بهرمايكيڼ ژ ئه گهرى پهقينيڼ پهيدابووين ژ تۇزا گهردووونى و لقينا بهردهوام يا ستير و هه ساره و گالاكسيان و كونين رهش نهو سنوورين گهردووونى د يار د كهن، و چهند نهف ستير و هه ساره و گالاكسييه و كونين رهش دوور تر بچن گهردوون مهزنتر دبیت و سنوورين وى بهرفرهتر دبن، و تو چ دبیزى دهرباره وى بارانا د ناف ئهوران دا؟ زانستى دياركريه كو ئهرد يى شاريى بوو و نهو بارانيڼ بارين ئهرد يى دروستكرى "پشتى مرنا وى" نهز ميسكى ته مژوول نا كه م ب ئاريشين خو يين زانستى و ژيوارى و بهلگهيڼ خو يين بهرئافل فه بهلكو يا من دقيت بيژمه ته دى بو ته فى تشتى سهلمينيم ده مې زانست د سهلمينيت كو كودين گهردووونى دبنه نه گهر ئهم وان رهفتاران ئه نجام بدهين يين ئهم ئه نجام ددهين!

- ههقالى من، نهز د وان تستان دگههم يين براى من دبیزيت لهورا دى بو ته نموو نهكى ل سهر پرې يژيا وى ئينم دا كو تو تيښگهه، نهز دزانم هيشتا تو باش د وى نهگههشتيه و ب ئانههيا خودى پشتى فى نموونى دى تيښگهه.

- باشه...

- بۆ نموونە رېفەبەرى قوتابخانى تېنقىسەك داف ماموستا، د وى تېنقىسى دا ھندەك فەرمان بۆ قوتابىيان ھەبوون، ماموستا بەرھە قوتابىانفە چوو و گۆتە قوتابىيان فلان قوتابى و فلان دى ھۆلى پاقر كەن و فلان قوتابى و فلان د گەل ھەفالى وان يى ئامادەنەبووى دى گولان ل باخچى قوتابخانى چىنن، ل قىرى ھندەك فەرمانىن ئىكسەر يىن ھەين و ھەر د وى دەمى دا دى ھىنە ئەنجامدان و ھندەك فەرمان دى ھىنە پاشىنچىستن ژ ئەگەرى ئامادەنەبوونا قوتابىيەكى ئەرك پى ھاتىيە را سپاردن، ل دەمى ئەور ھەبن و باران دبارىت و ل دەمى ئەردەك ھەبىت پرووھك ل سەر ھەبن د بەر ھەفبن پى شوازييا فى بارانى بگەن و ب رھىن خۆ بمىژن پىشتى رۆناھىيا پىدقى وەرگرتى دى بەرھە مەكى دمت و پرووھك مەزن بىت، پرووھك مەزن نابىت و چ بەرھەمان نادەت بى ھەبوونا بارانى و باران بى ئەگەر "ئەوران" نابارىت و ئەف تىشتىن من باس لى كرین ھەمىيا كۆدىن خۆ يىن تايبەت ھەنە، ل دەمى كۆدى چىكىن بارانى د گەل كۆدى بەلگىن دارى يان رھىن وى دگەھنە ئىك كارلىكى دكەن، دروست وەكى ئىكسىلى.

- ئاھ ب راستى؟ ئەرى ئەف نموونە تە گۆت دا پتر تىبگەھم يان دا پتر ل بەر من بەرزە ببىت! ئەف ئالۇزىيە ھەمى چىيە ھەفال؟

- مەسعود نزانىت نموونا بىنىت ئەز دى بۆ تە نموونەكا دى بىژم،

گوھداربە.

نه خيړ نه خيړ... سوپاس، مەرهما من نه وه نه خوښی من یی
داخوازا من دکهت پیدفیه نه ز بچم دی سوباهی نیك و دوو بینین.

نه ز نفستم پستی فی شفا هنده یا دریژ و پستی میښکی من
راوهستیای و توووشی نه شکه نه که مهن بووی، فیزیا و نایین و رومان
و نه خوش ب راستی نه ز وهستیام، و جارکا دی خهون، نه ف خهونه ژ
من فنانین یان چ، جهنان و خویشکا من و پیرهژن یین ل بازاری و ژ
نیشکه کیڅه بازار بهرزه بوو و بیابانه کا مهن و گه لهک گهرم دیاربوو،
نه ز که فتمه سهر چووکیڅ خو ژ نه گهری وی ریزا مهن یا تیشکین
رؤژی ب من که فتمین نه ز یی بی جلك بووم، خو جلكهک ل بهر من
نه بوو و زاروکهک ل بهری من ب ریڅه د چوو و دکره کهنی هندهک
جلك ل بهر بوون دی بیژی یین بو جه مسهری باکووری دروست کرین،
من د گوته وی: وان جلكان ژ بهر خو بکه دی سوژی ژ گهرما فان جلكا
دا، ژ نی شکه کیڅه پیرهژن دیاربوو کرا سهکی جوان ل بهر بوو ژ
پیرهژنه کا وهکی وی نه دهات، بهلی پا یی پنی پنی بوو و گوپا لهکی
کهفن د ده ستی وی یی چهپی دا بوو و ده ستین خو بلند کر نه
نهمانان و گوته: شهیتان شهیتانی نه فرهتی! و دیسا د کره ههوار و
وی زاروکی دکره گری و د فان دهلیقان دا نه ز هشیار بووم و ب راستی
ژی من گوهر ل دهنگی گریا زاروکهکی د بوو ژ دهرقه، من گوته خو
نه فقه دهنگی د ناف خهونا من دا یه هیشتا یی مایه د گوهرین من دا.

هیشتا رۆژ یین د بۆرن و ئەفه سۆ ههیف و نیف دهر بازبوون و
 زۆر بهیا پیدقییین فەكۆلینا خۆ مه یین بهر ههفكرین، جونی ژ
 ماسیوی خواست ب زفړینه نه مسا و فەكۆلینا خۆ راده ست بكهین و
 بابەتی ب دووماهیك بینین، پهیوه ندییین ئیمانی ب ئیكجاری هاتنه
 برین و ئەز زی ژ ئەگه ری كاری خو یی بهردهوام و ماندیوونا خۆ
 دهمی پیدقی نابینم دا كو پر سیارا وی بكه م و د گهل ب ئاخقم، كۆ
 باوهر دكر ئەو دی هوسا بهرزه بیت.. گولا من!

ژ ئەگه ری خۆ نیزككرنا بهردهواما رۆژی بو من فیجا دلی من زی
 پیچهك بهرهف وی فە د چوو، ئەم ب شهفی نیز يك پهیفا هیقی د
 روونشتینه خوار و مه ب درێزاهی د ئاخفت، زۆربهیا وان بابەتیین مه
 لسه ر د ئاخفت ئەو بابەت بوون یین من چهز ژئ دكر، نه ئەو یین
 وی چهز ژئ دكر، ئەو شیا من زیندان بكهت د ناف زیندانا خۆ دا و ئەز
 ه شیار نه دبووم بتنی ب ئاخفت نا د گهل وی نهبا و رۆژا من
 دهستپینه دكر، ئەگه ر ب دیتنا دیم وی نهبا و ب دووماهیك نه دهات،
 ئەگه ر د گهل وی نهبا من ئیدی ئەو د خهونیّت خۆ دا ددیت د گهل
 پیرهژنی و جهنانی و وی زارۆکی.

باشه ئەز یی دانپیدانی دكه م ئەز چهز ژئ دكه م...

ئەو ماندیوون و خه مین من بو نه خو شین من یین بیگوه نه ه د
 فان شه رین ل سه ر بن یاتی بهرژوه ندییان دا په یدا د بن و ب

دووماهيك ناهيتن بتنى ب كهفتنا كهلهخين كهسيڻ بى گونهه نهبيتن
 ژ بيرا من د بهت، زاروك و نافرمت و زهلام و هندك بو نهوهرين دى
 ځى.. شهر! داگيركړن و جهنگ سهرهپاي وى ههمى پيشكهفتنا هزرى يا
 مروفه گههشتينى بهلى هيشتا نهو وى فان كاران نه انجام ددن نه
 كارين شار ستانيهتين كهفن و ملاهتين ده ستپيكي نه انجام ددان.
 بابيه تهكى دى و وى سهرنجراكيش و بهروفاژى با بهتى ده ستپيكي،
 با بهتى نايي نان و هزروبيرين ناييني نه، دى ب بينين ب در يژاهيا
 ميژوويى چ هوژ و نويجاخ نينن نهگهر وان هزروبيرهكا ناييني نهبيت
 و پيشه د گريډاي نهبن، دوور ژ وى چهندي خوداوهندى وان كى بيت،
 و دوور ژ ههمى جياوازي يا بهلى ههمى پيكشه ل سهر بابيه تهكى د
 ههفرانه نهوژى ناشتويه، چ نايين ل سهر نوردى زينن پشتهفانييا
 شهرى و كوشتنى ب كهن، ل فيري دب يژم نايين، نه ديشكهفتييين
 نايين نان، بهلى چ پنهفتي د ههمى نايين نان دا دى هندك كه سين
 توندره و بينين و ههروهكى مهسعودى پار چهك ژ رومانا بهرى چهند
 روظان گوتى و من كهلهك ههزويكر:

"نهگهر ههمى كهسان ناشتى بقيت بوچى شهر پهيدا دبن...؟!"

ئيمان

سى ھەيڧ بۆرىن و پەيوەندىيەكا بتنى ژى نەكرىيە ھەتا كو ئىك
ناما كورت ژى نەھنارتىيە، ئەز ل ھىڧىي مام بلا گولمەيا دلۇقانىيى
ژى بيت يان نامەكا بتنى، من نەڧىت ئەو دا خوازا لىبۆرىنى بگەت
بتنى من دڧىت ئەو بىژىتە من ھىشتا ئەز ھەز ژ تە دكەم و من تو
ژبىرنەكرىيە و تەژبىر ناكەم ژى، بەلى نە پەيوەندى و نە نامە و نە
دەنگوباس ھەبوون...

بۆچى مووسا بۆچى... ؟

من دزانى ئەو كچا دارگران دى ژ من وەرگريت، بەلى من چ جاران
باومر نەدكر ئەو تا فى رادەى يى لاوازه، نيچىرەكا ب ساناھى بوو و
كەڧتە بەر سىنگى وى پرچ زەرى...

ئەوى ب ساناھى خۇ رادەستى وى كر و ئەز ھوسا ھىلام...

بەلى پا ئەز وەكى وى زىنم، ئەز ئەڧىنا خۇ ھوسا ب ساناھى
ناھىلم بۆ وى دارگرانى.. بەلى پا ئەڧ جەھە يى تارىيە و گە لەك يى
گەرمە، ئەز نزانم ئەڧە چەند پۇژە ئەز ل ڧىرى..!

كە سەك ھىدى يى دەرگەھى د قوتىت يا ديارە ھەر ئەو كچكا
بچووكە يا بەرى چەند دەمژمىرا بۆ من خوارن ئىناى..

هاته د ژورفه و گوت: فهرمو خوارنا ته ئيمان.

ژ ناخفتنا وئ ههميئ نهز بتنى نافى خو تيدگههستم، وئ گه لهك
جوان نافى من دگوت، ب زمانى عهره بى بوو، وهكى وى زمانى بوو ي
داپيرا من پى د ناخفت.

من پرسيار ژى كر من بزاځ كر ب زارافى توونسى پرسيارى ژى
بكه م دبیت بشيم تيبگههينم: هوون كينه و بوچى نهز ل فيريمه؟

بهرسفا من دا: واو تو دزانى ب زمانى عهره بى ب ناخفى؟

من گوت: بهلى پيچهكى دزانم.

بهرسفا من دا: دئ دميك و بابين خو ئاگههدار كه م و نوكه زفرم.

نهز د ناخفتنا وئ يا دووماهيئ نهگههستم بهلى پشتى ده مكي
كورت زهلامهكى مهزن د گهل وئ هاته د ژورفه و گوته من: تو ژ كيژ
وهلاتى و بوچى ته دقيت بچيه د ناف ريزين ريخراوا تيرورستى دا؟

من چ تشت نهگوت چونكى نهز چ تشتان تينهگههستم، جاره كا دى
نهو دهركهفتن و نهز مامه د ناف تارييى دا بتنى .. من گه لهك كره
گرى.. نهز ههمى روژان دكه مه گرى و ههمى دهمزميران، نهز نوكه يا
ل جههكى دژيم و د گهل هندهكان دژيم و نهز چ تشتان ژ وان نزانم
بتنى يا نهز دزانم نهو خهلكى مووسلن...

دوووماهیک تشت ل بیرا من بیت دهنگی په قینه کا مه زن بوو هه می
تشت هه ژانندن من هه ست ب پړونا هییه کی کر د چافین خو دا و پاشی
من هه سته پیکر نه ز یا ل نه سمانا د فرم...

نه ز نزانم چه ند فه کیشا به لی ل دمه کی من چافین خو فه کرین و
من دی می کچه کا ب چووک ل بهر چافین خو دیت بو من خوارن
ئینابوو.

پشتی بیهنه کی دی سان نه و پیرمه پیر د گهل که سه کی دی هاتنه د
ژورفه.. نه و که سی د گهل که نه کی جوان بوو، ماسولکین له شی وی د
جوان بوون و هندک جلیکین ماقویل ل بهر بوون و فهره نه که کا زمانئ
ئینگلیزی د ده ستی وی دا بوو، تشته ک گوته وی زهلامی مه زن و ئاوازا
دهنگی وی بیرا من ل تشتین که فن د ئینا.. بیرا من ل وان پوژین د
گهل مووسای و داپیری د ئینا، نه ف زمانه و نه ف دهنکه..

نه ف زمانئ عهره بییه ..

- سلا ف نافئ ته چییه؟

نه ز شپام د ناخفت نا وی ب گه هم و وی ب ز مانئ ئینگلیزی د
ناخفت، یا د یاربوو که سه کی تیگه هشتی و خوانده فایه هه رو دکو نه و
قوتابیئی زانکویئیه..

- نه ز ئیمانم.

- ئەرئى تو ل فيرئى دا بچييه د گهل ريزين داعشه؟

پرسيارا وى ئەز مەندەھۆش كرم، ئەز مەندەھۆش بووم.. من گۆتە
وى: نەخپەر ئەز يا ل فيرئى ژبەر خوشتقيئ خۆ!

- ئەرئى ئەو د گهل ريزين داعشه؟

- نەخپەر.. ئەو پەرستارە.

- تو ب شانازيڤه يا وەدبىزئى؟

ئەوى ل من كره هەوار و پيچەك مابوو دا من قوتيت و ئەز نزانم
بۆچى! ئەوى زەلا مئ مەزن ئەو ئارام كر و دا خواز ژئ كر با بەتى
هەمىيئ بزانيت فيجا وى جارەكا دى پرسيار ژ من كرنەڤه.

- ئەو خوشتقيئ تە ل كيڤه يە.. ل كيش جەئ تيرۆرستان كار

دكەت؟

- ئەو يئ ل نەخۆشخانا مەيدانى، ئەو د گهل نەخۆشخانئ كار

دكەت ئەو د گهل چ ريكخراوين تيرۆرستى كار ناكەت.. ئەو يئ ل
رەتلا..

من نافئ وى جەئ خە لەت گۆت.. ئيكسەر زەلامى گۆت "بەرتلا"

ئەو د نافئ وى جەئ گەهشت و ئەوى گۆتە وى گەنجى ژ راستى زى

نهخوشخانهکا مهيدانی يا ل وی جهی هه‌ی و گه‌له‌ک که‌سین بیانی ل
کار دکهن. ئەو گه‌نجه ئارام بوو و گۆت باشه..

ئەوی زه‌لامی ده‌ست ب ئاخفتنی کر و وی گه‌نجی بو من ئاخفتنا
وی وه‌رگیرا:

- مه تو دیتی یا درێژگری بووی ل سهر جادی و پاشی مه زانی تو
یا برینداری پشتی روودانا په‌قینا بومبه‌یا ل جادا "موسه‌نا" روودای و
سێ که‌س بریندار ببوون، ژ نه‌ک و زارۆ که‌ک و گه‌نجه‌ک، ئەو گه‌نجه
شه‌هید بوو هه‌ر وی شه‌قی به‌لی ژن و زارۆک نوکه یین ل نه‌خوشخانا
ئهمریکی، و هه‌روه‌کو یا د یار خو شتقی ته‌ژی یی ل وی
نه‌خوشخانی.. به‌لی پا بۆچی تو ل قیری؟

- مام پشتی مووسا به‌رزه‌ بووی که‌سه‌کی نه‌مساوی قیا من بخوازیت
و من ئەو ره‌تکر به‌لی مامی من دقیا زۆریی ل من بکه‌ت و من ژ
نه‌دقیا خیا نه‌تی ل موو سای بکه‌م و ئەو ب زقپیت و ببیت من
هه‌فژینی یا پیکئینای.. چونکی یان ئەز بو وی مه‌یان بو ئاخ.

ئەو گه‌نجی جوان گر نژی، و ئەو زه‌لامی مه‌زن ژ کره‌ که‌نی
که‌نیه‌کا وه‌سان ئارامی بو مرو‌فی دروست دکر.. من گۆت: چ چیبوووه،
چ تشتی سه‌یر هه‌یه و یی ب که‌نی؟ گه‌نجی به‌ر سفدا: نافی من ژ
مووسایه.. له‌ورا باپیری من ب ئاخفتنا ته‌کره‌ که‌نی و ئاماژه‌ دانه‌ من

كو هه‌فژينا من وهسان هه‌ز ژ من ناكه‌ت هه‌ندى تو هه‌ز ژ مووساى
دكه‌ى.

زه‌لامى مه‌زن گو‌ت: سوپاس بۆ خودى تو نه‌ ل في‌ريى دا بچه‌ د
گه‌ل داعشى، يان بۆ كاره‌كى هو سا چونكى گه‌ له‌ك ژن هاتينه‌، وان
وهسان هه‌ز كرينه‌ دى چنه‌ به‌هه‌ شت.. به‌لى بۆ وان دياربوو ئه‌فه
دۆزه‌خ بخۆيه‌. نه‌ترسه‌، دى هاريكاريا ته‌ كه‌ين ب زفريه‌فه‌ وه‌لاتى خو
به‌لى پا ئه‌م نه‌شيين ته‌ ببه‌ينه‌ وى نه‌خوشخانى، چونكى هيشتا داعش
كونترۆلى ل سه‌ر گه‌ له‌ك ج هين باژيري د كه‌ن، دى خو ل هيڤ يا
ده‌رفه‌ته‌كى گرين و دى ته‌ راده‌ستى ري‌كخراوا يونسيف كه‌ين يان هه‌ر
چ ري‌كخراوه‌كا دى بيت بشيت ته‌ د گه‌ل خو ببه‌نه‌ فروكخانا هه‌ولي‌ري.

ئه‌وى گه‌نجى بۆ من هه‌مى تشت وه‌رگيران و ئه‌ز پيج پيجه‌ ئارام
بووم چونكى وان چ تشتين خراب د گه‌ل من نه‌كرن.. ئه‌وان ئه‌ز ژ وى
ژۆرا تارى ده‌ري‌خستم، وان وه‌سا رده‌فتار د گه‌ل من كر هه‌روه‌كى ئه‌ز
كچا وانا مه‌، گه‌له‌ك ب باشى سه‌ره‌ده‌رى د گه‌ل من دكر، و يا ب كه‌نى
ئه‌و بوو هه‌فژينا مووساى چاف ب من نه‌راده‌بوون چونكى وى چيروكا
من زانيبوو و زانيبوو نافى خوشتقيى من ژى مووسايه‌..

ئا‌ه مووسا..

مه‌سیحیه‌کی باومردار

ته‌باخ - ۲۰۱۷ پشته‌ی رۆژبونا عیسی - سلاف ل سهر بن-

ئهو دهنگ نه ژ خه‌یالا من بوو وه‌کی من هزر دکر، ئهو دهنگی وی
زارۆکی د ناف خه‌ونا من دا و مایه د گوهی من دا پاش بۆ من دیاربوو
ئهو پراستی بوو، ل ده می ئه‌ز چوویمه‌ ژۆرا چاڤدی‌ریا چر من
زارۆکه‌ک دیت یی‌ درێزکری بوو ل سهر ته‌خته‌کی، ئهو د خه‌وه‌کا
کوور دا بوو هه‌روه‌کو ئهو یی‌ مری، گه‌له‌کی بچووکه وه‌سان دیار دکه‌ت
ژی وی پینج سال بن ب ریکا سۆنده‌کی بچووک ب ده‌ستی وی یی‌
چه‌پیشه‌ خوین ژ کیه‌سه‌کی هندافی سهری وی د چوونا‌فا له‌شی وی،
ده‌ستی وی یی‌ دی ژ یی‌ گریدای بوو ب سۆنده‌کی دی کو ب ریکا وی
ده‌رمانین نۆشدار یی‌ بۆ نفیسین د چوونه‌ د ناف له‌شی وی دا، هه‌روه‌کو
ئهو تاوانبارکه‌ ب توه‌مه‌ته‌کی و یی‌ هاتیه‌ گریدان دا نه‌ره‌فیت! ل ب
ره‌خ وی فه‌ ده‌یکا وی ل سهر کورسیکا خو یا نفستی هندی یا وه‌ستیای
و دبیت هندی یا کریه‌گری...

یا نفستی و سهری وی یی‌ ل سهر ته‌ختی ل نی‌زیکی سهری زارۆکی،
ئه‌فه‌ چهنده‌ یا سرۆشتیه‌، ئه‌م هزر دکه‌ین یا سرۆشتیه‌ ده‌یک فان

رهفتاران ئه نجام بدهن و ئه فه سروشتى مروفا نه و دلوفانييا دهيكانه
 بهرامبهر زاروگين وى تا كو مهن دبن بهلكو تا كو د مريت، ب چادرا
 ويشه ناف و ژماره و ميژوويا هاتنا وى د ههلاويستى بوون كهواته بهرى
 روژهكى ئه ف زاروگه بوو ئه وى دكره ههوار، زاروگهك بوو ل وى لايى
 مووسل دژيا ئه وى هاتيه رزگاركرن، بهلى پا هيشتا بومبه يين شهري
 يين ل بن ئهردى و ئيك ژوان برپار دال بن پييين ئه فى زاروكى ب
 بهقيت، بومبهكا فيلباز خو ديار دكهت دا كو فى زاروكى ب هنيريتته
 سهرفى تهختى د گهل دهيكاهى.

نافى نهخوشى: مهحمود...

ژيى نهخوشى: پينج سال...

ژمارا نهخوشى: ۲۲۲۶

ميژوويا هاتنا نهخوشى: ؟؟؟

ئهو نه قههرمان بوو، ئهو نه دشييا ههدارى ل سه ر ئيش و ژانين
 خو بكى شيت و ب پييهكى بتنى، برينهك يال زكى وى چيىبووى
 ريفيكيت وى ژئيشانى يين پرت پرت بووين، د سه ر فى چهندى
 ههميى را روندكين دهيكاهى...

نه خير.. ئهو قههرمانهك نه بوو بشيت د ژيبهكې بچووك دا خو
ل بهر فان ههمى تستان بگريت...

ئهو هند يى بچووكه ئهو نزانيت رامانا برينداربوونى چييه، بتنئ
ئهو يى د ئيشيت.. ئهو هند يى بچووكه ئهو نزانيت بو چى دهيك وى
ل هنداف سهرى وى دكه ته گرى، بتنئ ئهو يى رو نديكن وى دبديت و
پتر د ئيشيت...

ئهو هند يى بچووكه ئهو نزانيت رامانا پهيقا ئيشان چييه...

وى گه لهك ئيشان ديت ههروكه وى ئيشانا ههمى بريندارا يا
ميژتى، ب در يژاهييا مانا وى ل نه خو شخانى من هه ست پي نه كر
نه خو شهك يان بريندارهكى دى يى هه، هه زده روژان .. ههر روژهك
ژيا دى خرابتر، ژ نسته گهريهكى بو ئيكا دى و ههمى هيقييىن مه
ئهنون ئيك سهر بكه فيت، نهه نسته گهري و ئيكا دى من و بهر ستارا
كورى و نوشارى ئيكسهر ل سهر تهختى وى بو ئه نجام دا. ئه گهر وان
تيرورستا بتنئ روژهكى ئيش و ژانيىن مه موودى ديتبان.. ب تنئ ئيك
روژ.. دا جهه نهما وان ل پيش چافين وان ب يت ل دون يايى،
مه موودى د روژهكى دا ب سهدان جارن مرن ب چافين خو د ديت ب
شيوهيىن جودا جودا.

ل سهر شيوى ئيشانى...

ل سەر شیوئ روندکین دهیکا خو...

ل سەر شیوئ یاریهکی کو ژ نهگهری ئیشان و بیهیزیا خو نه شیت
تبلا خو ل دوکما وی بدمت دا روناھیا وی ههلبیت...

ل سەر شیوئ خوارنهکی کو نهشیت بخوت ژ بهر ههفکا خو یا ژ
نافچووی...

ل سەر شیوئ شامیان یان ماستی یان چبسا، خهونا وی نهو بوو
بتنی ئیک پارچا چبسی بخوت بهلی نهو نه دشی...

نهوی ب زاری عیراقی د گوته من: مام مام من پیچهک ژ شامیا یان
ماستی یان ژ چبسا دقین. رۆژه کی ژ رۆژان وی نهز مه ندههوش کرم
دهمی داخوازا قهخوارنا غازی "سفن" کری بهلی پا نهو تشتی دلی من
پرت پرت کری و پییین من شکاندين نهو بوو ل ده می داخواز ژ من
کری و گوتی: مام من پی خو دقیت نهو ل کیفهیه؟! ما نوشار زئی ب
دووماهیک نههاتن؟ نهری ما هیشتا نهو بو من چیدکهن؟ دی کهنگی
ب دووماهیک هیئ؟

دهې و بزمار (الواح و دسر)

هېشتا مه سعود يې پهرتووكې دخوينيت ټه و نه بېزار دبېت و نه د
دهستيټن، خالدي په يوه ندي ب من كر و دا خواز ژ من كر بچمه ژورا
وان، دهمې چوويمه د ژورقه نيكسهر بيرا من ل ناخفتنا وي هات دهمې
گوتې مه سعود يې ل (دار نه دوه)! ټه و ژوره گه لهك جياوازتر بوو ژ
ههمې ژور ښ دي، قورئا نا پيرؤز ل ههمې جهان هه بوو (ههرودكي
چه وان د ههمې چادرين نه خو شخاني ټه پهرتووكا پيرؤز ل ههمې
جهان هه بوو) و هندك پهرتووكين دي ل وارا بوون و ل سهر ټه و
ميژال نيزيك ته ختي خالدي، من هزر دكر ټه و هز ژ خواندنې
نا كهت و ټه و ده كو مه سعودى ناخوينيت، تشتهكي جياواز و تامهكا
جياواز يا ل ټيرى هه ي.

- ب روونه خوار، ب روونه خوار... تو ب خيرها تي بو جيهانا مه.

- سواس، بهلى ټه ټه چييه ټه ز دبينم، هوون ل ټيرى چ دكه ن؟

- ټهرى ما تو نزانى ټه و چ دكهين؟ ما تو نابيني؟

خالدي ټه ټه چهنده گوت و پاشى ل سهر زيدهكر: يان ته ههمې

تشت هيلان و ته گوهى خو دا گوتنين مه سعودى خشم؟

- چه وا... تو با سا چ دکه ی؟! -

- دئ بیژمه ته... مادهم ئەف ریکخراوه بانگه وازیی دکهن هەر ل
دهستپیکا هاتنا مه، مه بریار دا ئەم ژى بانگه وازیی بکهن بهلئ ب
ریکا خو یا تایبەت، ئەم ل دهستپیکى پیکهاتنهکى دکهن و پاشى کۆم
دبین بۆ هندی بزاین ئەم چ بکهن بهلئ پا ئەو بهروفاژى مه نه، ئەو
بزافى ناکهن چ تستان بکهن ئەو بتنى وهدکهن ئەم هزر بکهن ئەو چ
تستان دهربارەى خودایى مه و نایینى مه نابیژن ئەو هزر دکهن ئەو
دئ شین بۆ مه باوهریى چیکهن کو بۆ نموونه ئەو "قههرمانین
باشیى" یان قههرمانین دلوغانیى نه.

- ئەز هیشتا تینهگههشتم... مهردما ته چیه؟ -

- برایى من، ل دهستپیکى ئەوان زهلامهکى نایینى یى عهرەب د
هنار ته دهف نهخو شا، پاشى ئەو وه سان ل خو دیارد کهن ئەو د
نیماندارن و ئەو د کارى خو دا د وهفادارن و ههز ژ نهخوشان دکهن،
پاشى بزافى دکهن لایى خو یى گهشبین د ههمی کاران دا دیار بکهن.

- باشه... بهلکو تشتهکى هه ی ته دفت بگههیى، بهلئ ب راستى
ژى ئەو د وه سانه وه کى تو دبیزى، من چ تشتین خراب ل دهف وان
نه دیتینه، من یا دیتی و پتر ژ جارەکى ژى من یا دیتی په رستارا کورى
بۆ مهحمودى زارۆک یا کریه گرى و چ که سهکى دى ژى ل وى ژۆرى

نه‌بوو ئه‌و بتنې، بوچې! ماچ تشتې سهير د وې چهندي دا هه‌يه
 نه‌گهر ئه‌و هه‌ز ژ نه‌خو شان ب‌كه‌ن و ب‌را ستې ژې "قاره‌مانين
 باشيې" بن!!

به‌رسقا ئاده‌مې يا سهير بوو، نه‌وژې هه‌روه‌كې خالدي بوو به‌لې
 زارې وې يې ئاخفتنې پيچه‌ك يې حياواز بوو، نه‌و ل سهر كورسيكا خو
 يا تايبه‌ت يې روونشتې بوو، په‌رتوو كه‌ك يا د ده‌ستين وې دا ل سهر
 به‌رگې وې وينه‌يې گه‌ميه‌كې ل سهر بوو، من په‌يڅا دار خواند و پاشي
 وې بخو ده‌ست ب خواندنې كر وه‌ك به‌رسقه‌ك بو من:

- نه‌و هيدي هيدي يې د چنه د ناف بابته‌دا، نه‌و نيك په‌يڅا بتنې ژې
 ل دژې خودې و نووحي نابيژن، نه بتنې نه‌فه به‌لكو نه‌و چ تستان
 ده‌رباره‌ي په‌يكه‌رين دي ژې نابيژن يين مله‌تې مه د په‌ريس، به‌لې پا
 نه‌و وه‌دكه‌ن تو هيدي هيدي ب په‌يكه‌رين وان فه به‌ييه گر ي‌دان، دي
 وه‌كه‌ن تو هه‌ز ژ وان ب‌كه‌ي، و پتر هه‌ز ژې ب‌كه‌ي، دي وه‌كه‌ن ب‌به
 سه‌ننه‌ري ژيانا ته، تو دي ل دوړ زفري هه‌روه‌كې چه‌وا نه‌و كه‌سين
 په‌يكه‌ران د په‌ريس ل دوړ په‌يكه‌ري دزفري، و هيدي هيدي په‌رستنا
 ته بو خوداوه‌ندي ته - و په‌رستنا مله‌تې مه بو په‌يكه‌رين وان- ب
 وې گه‌رماتيبيا به‌ري نابيت... دي ب هيژه‌كا سهير ب په‌يكه‌رين نوپه
 هييه گر ي‌دان، نه‌ويې ب فيل بازي كارد كه‌ن و بي تو ب يژې نه‌فه
 په‌يكه‌رن...

"دەپ و بزمار (الواح و دسر)- رۆمانا "د. احمد خیری العمری"

تا کو بهرئ سپیدئ مه د ئاخفت، ئەز د مەرما وان گەهشتم و من
هەستپێکر ئەز یین ل بن چافدیڕیا هەردوو لایا پێکەشە، لایئ باش و
لایئ خراب ئەوئ ماسکئ باشیی ل بەر خو کری! بەلئ پا ئەرئ د
چیرۆکا مه دا کی نووحه ل قئ نهخۆشخانی؟!

چیرۆک فەگیڕی باس ل مەتتایان دکر ئەو ئایینەکی نوێیه یان
پەیکەرەکی نوی، و پێکا هاتنا مەتتایان بۆ ئافا جیها نا مه دا دروست
وەکی وئ بوو ئەوا د رۆمانئ دا هاتیە نڤیسین! هەما وەسانە.

ب راستی ژێ پێکا ئان بانگخوازان پلانەکا رێکخستی و پوخت بوو،
خالدی ب هویری بۆ من شروڤەکر، ب راستی ژێ ئەو که سین دی
دکێشنە د ئاف ئایینئ خو دا بئی کو ئەو چ گفتوگۆ یا یان گۆتینئ
نەجوان دەربارە ی خودایئ مه ب کاربینن، من گە لەک گفاشتن ل سەر
ما سیۆی کرن کو بزفرینە فە نەم سا پ شتی مه فەکۆلینا خو ب
دوو ماھیک ئینای، زیدەتر مانا مه ل فیرئ نه یا پیدفییە، ئەوی
بەرسقا من ددا: هەیفەکە بتنئ یا مای و دئ هەمی کەس زفرنە فە دئ
باژیر هەمی هیته رزگارکرن، تیرۆرست ئیدی نەماینە ل قئ دەفەرئ،
کەواتە بریندار نابن و ئەم ژێ دئ د گەل وان زفرین، وی دەمئ وی
گۆتی ئیدی مووسل رزگاربوو و بریندار نەمان بیرا من ل مەحموودی

هات، چهوا ئىدى بريندارين وه كو مهحموودى زاروك نابن و هيشتا بهرمايكين شهري يين ماين.

ئەز ديسان زقريمە ژورا وى من ديت پەرستارا كورى وهكو هەرچار يا نقيژا بو دکەت، بابى من.. بابى من، ئەى عيسا، وى لافا ژ خوداوهندى خو دکرن كو مهحموود ب سلامت بىتەفە، ئەز ب بىدەنگى دەرکەفتم و من هزر د هەمى تستان دا دکر، ژيانا من ب ئىکجارى يا هاتيه گوھۆرپن، ئىدى من ئەو گەرماتيه بو خواندنا پەرتووکين ئيسلامى نەمايه و ئىدى من ئەو خەونە نەددیت يا هەر دەم بو دەمى من ددیت، ئيمان ب بىدەنگى بەرزە بوو و رۆژ ژ نیشکەکیفە دیار بوو، و د ئەقرو دا ئەز تەماشەى ئاسمانى باژیری دکەم ئەو یى تزی بووی ژ شەرپن گەرم و بهرمايكين لەشین مری و چەك ل هەمى جهان د بەلافەنە و ئىدى زاروك ياريان پى دکەن، هەروەكو من شیرەك یى هەلگرتى و چپکين خوينى یى ژى دکەفن و ل دەوروبەرين من لەشین مری يين ل هەمى جهان و ديمى من ژى یى ب خوينى سۆر بووی و لەشى من گەلەك یى گرانه هەروەكو ئەز یى د ناف شەپیدا ب دووماهيك هاتيم و هەندە دى کەفم، کەسین دەوروبەرين من يين برينداران رادکەن و مرييان فەدشیرن و چەکين وان رادکەن، شەپ ل ناف باژیری ب دووماهيك هات بەلى شەپەكى دى یى هەى من نەدیتبوو و هەند مابوو دا ب دووماهيك ب هیت و ب کەفمە سەر

ئەردى، دوژمنىڭ سەرگەڭلىتىش لىسى، ھەر تىشى د ھىزا مىن دا
د نوكە دا ئەڭەيە: نوو كىيە و دوژمنىڭ كىيە؟!

ھەروەكە ئەز نە ل سەردەمى تەكنولۇجىيە، ژ نىشكەكىڭە
ھەمى تىش بەرزەبوون، ئىكا نە تىشى مە ژ جىھا نا ژدەر ڧە يان
سەردەمى تەكنولۇجىيە ھەمى تىشى تە لەڧۇنن كو بىتى مە ماف يى
ھەمى ل ناف ژۆرپىن خۇ ب كارىيىن، يان ل دەڧ پەيڧا ھىڭى... ئەز تا
نوكە تىناگەھم بۇچى ئەو پەيڧ بخو! "ھىڭى" دەمى مىن ئىكەم جار
دىتى ھەستەكى جىاواز ل دەڧ مىن پەيدا بوو، مىن ل دەستپىكى ھىزىر
ئەو ژ بۇ نەخۇشان ھات يە نڧى سىن، ھەم نەخۇشەكى ڧى پەيڭى
بىيىت دى ھىڭى يەك ب چارە سەربوونى ل دەڧ درو ست بىت يان
ھەرتىشەكى ب ڧى شىۋە، بەلى پا دووڧدا بۇ مىن دىاربوو كو يا ئىكى
نەخۇش نەشپىن ڧى پەيڭى بىيىن چونكو جەئ وى يى دوورە ژ ژۆرپىن
نەخۇشان و نىزىكى ژۆرپىن مە يە، و يا دووئ ئەو كو نەخۇش ب
ئىكجارى ژ ژۆرپىن خۇ دەرنەكەڧن، كەواتە پەيڭ بۇ مە يە نەك بۇ
نەخۇشان! بەلى پا مەرمە ژ ڧى پەيڭى چىيە ئەگەر وە سان نەبىت
وەكى مىن بۇ ئىكەم جار ھىزىر دىكەر؟!

ئەز ل دۇر خۇ دىز ڧرىم بۇراست و جەپى تەما شەى ڧىرى و
وېراھە دكەم ھەروەكە ئەز يى ل ھىڭىا دەنگوبا سەكى يان ل ھىڭىا
كەسەكى بۇ مىن تىشەكى رۇھن بىكەت و ئەز نزانم ئەو چ تىشە، بىتى

يا د نوکه دا ئەز دزانم ئەوه هەمی تشت هاتنه گو هوڤین پشتی ئەز
 چوویمە د ژۆرا خا لدی فە و من د گەل وان ل سەر با بەتئ
 نه خوشخانئ ئاخفتی، هەروەکی ئەم یین ل گوندەکی دوور و بچووک
 بتئ ئافیا ل دەورو بەرا هەروەکو گزیر تەکا بچە هیلای هەتا بالەندە
 ژی ل سەر نافرن، دئ بیژێ ئەز یی ل هیقیا گەمیەکی بهیت و بیژ نه
 من تو ژی د گەل مه و مرە! ئیدی ئەز قورەیشیا ب چافین خو دبینم!
 چ پینەفیت... دیتنا من ل سەر نه خوشخانئ، کارمەندان، پەرستاران و
 نه خو شان ژی ب هەمی فە ها تە گو هوڤین من ئیدی ئومە یە و
 ئەبوجهل ددیتن، کەنيسه وەکی جهی قورەیشیا بوو و ژۆرا خا لدی
 مالا ئەرفەممی کورێ ئەبی ئەرفەم بوو! هەروەکی تشتەك د ناخی من
 دا هەبوو د گو تە من: ئە فە نه جهی تە یە، ل نیژیکترین دەر فەت
 دەر بکە فە! و جارەکا دی و دبیت جارا دوو ماهیی بیت، تشتی ئیکا نه
 یی پڭیریی ل من دکەت پتر فشاری ل سەر ماسیوی نه کەم بو زفرینی
 ئەو زارۆکە! مەحموود....

ماچەك د زۆرا رۆزى فە ...

سېپەرا خودى | ۱۳۸

ل سەر نەردى

- باشه... گەلەك ئايەت يېن ھەين كو ديار د كەن كو خوداوه ندەك
 يىل سەرى ھەى ل ئەسمانا "و ب شىۋەيەكى كر یت ئا ماژە دا
 ئەسمانى" بۆ نموونە عيسا دبىژىت ئەو دى چىتە دەف بابى و ب ئەفى
 رستى دبىژىت "ئەز دى چمە دەف خودايى خۆ و خودايى ھەوہ"
 كەواتە خودايەكى دى يىل ئەسمانان ھەى!

وى بەر سفا شروڤەكرنا وى ل سەر ئا يەتان نەدا، بەلى وى ب
 شىۋەيەكى دى بەرسفا وى دا دروست ھەروەكى نوڭدار ئىسحاق د گەل
 نەخوشان د ئاخىت، ئەوى بابەت ب شىۋازەكى دى پەردە دا دا كو
 سەرنجا وى بۆ تىشتەكى مەزنىر ژ پىرسارا وى رابكىڭشيت و بەر سفا
 پىرسارەكا دى بدەت كو ئەو يا پىشتراست بوو دى ئەو وى پىرسارى
 كەت، و ب راسى زى وە سا روودا، ل دە مەكى ئەز د گەل ھەفalan
 مژوول بووم و من گوھ ل پەرسىتارى ەھرب بوو دگۆتە وى (ئانكو سى
 خوداوەند يېن ھەين؟! ئەوى ب سادەيى فە بەر سفا وى دا - ب رىكا
 وەرگىرى- نەخىر، بابەت ھەمى ئەو ھەروەكى رۆژ ستىرەك بىت و
 رۆناھىيى بەلاف بىكەت و گەرمىيا پىدفى بۆ ژ يانى ددەت، خودى د
 ھەمان دەم دا باب و كور و روحا پىرۆزە، ئەوى ل سەر زىدەكر و گۆت:
 و بۆچى تە باوەرى ب الله ھەيە و تە باوەرى ب خوداوەندىن دى نىنە
 بۆ نموونە خوداوەندى سۆر يان ئودىوڭ؟ ھەرچەندە خودايى ھەوہ ب
 چاف ناھىتە دىتن ھەروەكو چەوا ئەو ب چاف ناھىنە دىتن، لەورا ئەم

د شیین بیزین خوداوه ندهکې هه ی و کونترولی ل سهر گهر دوونی و مروغان دکهت و نهف گهر دوونه هه می ل بن ده سته لاتا وی دا نه، و د بهرامبهر دا په رستنا وی دهیته کرن و کرنوش بو دهینه برن، هوون بو چی وان خوداوه ندان رمت د کهن یین ب چاف نه هی نه د یتن ههرچه نده خوداوه ندی وه زی ب چاف ناهیته دیتن؟ مهرما من نهو خوداوه ندن نهوین ب چاف نه هیته دیتن دا کو نه بیژی نهو په یکهرن و چ مفا و زیان نینه!

به رسقا وی نه دا، نهو ب توپه یقه ژ جهی خو رابوو فیه نهو یی مه ندهووش بوو، د فی یا جاره کا دی ب رووینی ته جهی خو فیه و دوو لی یا ل دهف وی د یاربوو، که لهک یا د یاربوو نهو نه ل ئاستی زیرهکی و تیگه هشتن و رهوشه نیرییا وییه د بابتهی ئایینان دا، دبیت نهو کچکه وهکی گروپی خالدی یا ب هیز نه بوو بهلی نهف په رستاری گهنج نه شییا ب سهر وی بکه فیت، نهو چوو و د نهفی گفتو گوئی دا شکهستن ئینا...

نهف رهوشه یا بهرده وامبوو د گهل وی په رستاری و په رستارین عهره ب تا کو دووماهیك روظین مه ل نه خو شخانی، نهو وی چ پر سیار نه دکرن و نهو وی چ جاران ل دهستیکی بابته نه فه دکرن، نهو بتنی روودنشته خوار، ب ئاماده بوو نا وی ههردهم بابتهی ئایینی دهاتنه ئازراندن، نهو دووهم یان سیهم کهس بوو ده ست ب گهنگه شی دکر،

ئەوئ بەرسقا ھەمى تىشتان ددا، ھەر رستەيەك يان بەرسقەكا وئ دا با
ل دە ستپىكى دا ئەقى پەيى بىژىت "دئىما نا من دا" ب وان
ھزروبىرئىن من باوھرى پى ھەى... و دوو قدا ئەوئ بەردەوامى ددا
ئاخفتنا خو، پىشتى رپقە بەرى سى رۆژ بەيئە قەدان داينە مە ئەز و
رۆز بەرەف ھەوليرئ قە چووین، ئەقە ژ ئەگەرئ وئ ماندىبوونا مە ل
كارى دىتى و وفادارىيا مە، روودانىن ب لەز و پيشقەچوونىن مەزن د
وان ھەر سى رۆژان دا روودان ل نەخوشخانى و ل ھەوليرئ ژى!

سى رۆژ... ژ بەيئەقەدانى و خوشيى و گەريانى ل جادين ھەوليرئ
و بازارپىن وئ، من و رۆژى گە لەك تىشت كرىن، جاكىن عەرەبى و
كوردى و ھندەك پەيگەر و سومبولين تايبەت ب كەلتورى عىراقى قە،
ئەو سى رۆژين خوش بوون من و ئىم رۆژى پىكقە بۆراندین!

خوزى ئەو د گەل من بال شوونا رۆژى، دا پىكقە سەرەدانا كەلا
ھەوليرئ كەين و دا دندكىن گەنمى ھافىژىنە بەر وان بالندەيىن ل
نيزىك نافۇرا كەلەى، ئەم دا گە لەك وئەنيان گرىن وەك بىر ھاتن بۆ
ئەقينا مە، و ئەم دا ئەوئ قەھوا ل سەر جادى دەيئە فرۆتن قەخوين،
و دا خوارنى ژ ئەوئ كىشكا بچووك يال رەخى كەلى خوين و ھەمى
كەسال وئىرى خوارن دخوار، ئەو جەھەك بوو كەسىن ل وئىرى گەلەك د
كەيفخوش و ب سادە بوون ب شىوہىەكى مروف نەشيت سالوخ ب دەت
ھەروەكى ھەمى كەسان ئىكودوو دنياسى، بىتنئ ئەم د بىيانى بووين،

ھەروەكى ل نەخۆ شخانئ، ھەروەكى بېھنقەدانئین کارمە ندان و دەم
 بۆراندنا وان ل قى جھى يا بوويه ئەگەر ئەف مروفە کارتیکرنئ ل وان
 بکەت، شەفا دووماھییئ ل قیئرئ بۆ ئەگەرئ گوھۆرپنا ھەمى تستان،
 بەلکو ھەروەکو وئ شەفئ ژيانا من يا بۆرى ھەمى ژيئر، ھەمى کارين
 من ئەنجامداين ل ژيانا خۆ يا بۆرى ژيئر! سەرەراى وئ قيانا من بۆ
 ئيمانئ ھەى بەلئ پا ھیدى ھیدى ئەو ژ دلى من دەردکەفت و رۆزئ
 جھئ وئ دگرت، ئەف شەفە يا جياواز بوو، ئەز ھاتم دا بچمە ژۆرا خۆ
 و بنقم، من ھیدى دەرگەھ ب نیقى قەکر و پاشى من تەماشەى
 دەرگەھئ ژۆرا رۆزئ کر، ئەز بۆ ماوئ چەند خۆ لەکان ما مە
 راوەستیای ھەروەكى ئەو بۆ ماوئ چەند ھەیف و سال بوون من ھزرا
 خۆ دکر من دەرگەھئ ژۆرا خۆ گرت بیئ ئەز بچمە د ژۆرفە ل شوونا
 وئ من دەرگەھئ ژۆرا رۆزئ قوتا، من ل پشت دەرگەھى گوھ لیبوو
 ھەروەکو تشتەك کەتە ئەردى يان زى ئەو کەسئ ل ژۆرفە یئ ب لەزە
 داکو دەرگەھى فە کەت، ھەروەکو وئ د زانى ئەز دئ د ئەف شەفە دا
 دەرگەھئ ژۆرا وئ قوتم، من ھزر د تشتەكئ بی رامن دا کر، من
 ھزرکر دبیت ئەوئ داخوازا قئ بیھنقەدانئ ژ پئفەبەرى کربیت دا کو
 ئەفان پۆژان د گەل ئیک ب بۆرینین بەرى ئەم بچینە نەمسا، ئەوئ
 دەرگەھ قەکر و گۆت: ئەز ل ھیقىا تە بووم خۆشتقیئ من.

من خو په يشفهك ژى نه گوت نه ز چوومه د ژورفه و من ته ماشه
 خو كړ د نهوئ خوديك د ژورفه دا و روژ ب پيند گافين هيدي و ل
 سرخو بهر هغه هات و نهوئ ب هندك لقينين ژنانه دافين پرچا
 خو دلفاندن و بزاډ دكر من د زيندانا جوانيا چافين خو دا زيندان
 بكهت، نهو دروست ل پشت من راووستيا و نه ز هه مبيز كرم و پووي
 خو دانا سهر پشته من و دافين پرچا وئ ب پشته منقه شوږ د بوون و
 گوت: نه ز عاشقا ته مه، عيسا يئ ل مه بوړى، هر تشتئ مه دقيت نه م
 دشين نه نجام بدهين... هر تشتئ مه بقيت چونكى روحا مه يا پاقره
 و نهو رو حا خودئ رزگار د كهت چ جاران ناهي ته گو هوږين و دئ
 هه ردهم ل بن فهرمانا وى بيت، من باوهرى يا ب ژيانا بئ دوو ماهى
 هه ي نهوا دهيت ه چافه پيكرن و نه ز يا ل هيقيئ كو نه م پيگه بين د
 وئ ژيانئ دا و دئ كهيفا وى ب مه و زاروكين مه هيئت... نه م دشين
 خوشتقيئ من، بتنئ چافين خو بگره هزا خو بكه كو عيسا دئ هيئت
 پيروزيا خو پيشكيشي شهفا مه كهت، نهو ل مه بوړى ژ نه گهرئ وئ
 وهفاداريا مه د كارئ خو دا دياركرى ل ده مئ مه هاريكاريا خه لكى
 دكر ل نه خوشخاني، و پوهنكرنا ژيانا وان يا تارى، نهو ل مه بوړى ب
 وئ زانينا وى يا بئ دوو ماهيك، نهو دزانيت دئ بهر دهوام مه باوهرى
 ب وى هه بيت و بتنئ نه م داخوازيا گونه هژيبرنى ژ وى دكهين و دئ
 بو خاترا وى كار كهين دا كو روحا وى بكهينه د نا فا هندك له شاندا
 كو چ ژ هه بوونا وى نزانن.

ئەز د نافر پەيقين وئ دا خەندقيم، ب راستى ئەو سىربەندە ئەز
 رەت ناکەم و ب راستى ژى گۆتنيڭ وئ ئەز ئارام كرم، بەلى پا بابەت
 يى جياوازه ژلايى خودايى منقە و ئەو رېكى نادەتە قى كارى ئەز
 نوکە ئەنجام ددەم، د وان دەمان دا بىرا من ل ئادەمى ھات ئەو دەمى ل
 ژۆرا خالدى باس ل رېكا كېشانا وان د كىر، چەوايە ئە گەر رۆز قى
 چەندى د كەت بىتنى دا كو باومرييى ب نايىنى وئ بىنم؟ بەلى پا
 نەخىر، رۆز نە وەك يىن دىترە، ئەو كچەكا باشە و ئەو ھەر ژ رۆژين
 دەستپىكى يىن زانكويى ھەز ژ من دكەت و بەرى ئەم بەيىنە عىراقى
 دانپ يىدان بۆ من كىر بوو، بەرى ئەو فان كە سىن ل نەخو شخانى
 بنيا سىت، و ھەر وە سا خودانى ھزرا كارى ل عىراقى ما سىو بوو،
 كەواتە... ئەوئ د ئاخشت ل وى دەمى ئەز د نافر ھزرا ندا چوویم و
 كەفتیمە د شەرىدا د گەل نەفسا خو كو بۆچى ئەز ل ژۆرا وئ مە!
 بۆچى من بىرپار دا بەيمە د ژۆرا وئ قە، كى ئەو دا خوازە كىر يان كى
 ھەرمان دا؟ چ كەسان نە، ئەقە ب ھەزا من بوو... ھەر تىشتى من دقېت
 ئەز ھزرا خو ب دائمە سەر د قى دەمىدا پەيقين وئ نە، وان پەيقان
 ھەفركى و قەرەبالغا د ناخى من دا ژ نافر و ھزرا من ھەمى كەفتە
 سەر چاڧىن وئ پىشتى بەرى من دايە خو، ئەوئ ھەردوو دەستين من
 گرتبوون ب دەستين خو يىن نازك و وئ تەماشەى من د كىر ھەروەكى
 رۆنھيا چاڧىن وئ يا دبېژىتە من بەيلە بلا روھا عىساي بەيت، بەيلە
 بلا خرابى و تارىيا ناخى تە تىپەرىنىت و ژ نافر بېتە دا كو روھا تە

باقر ببیت، نهو یا ل هیښیا هر په یښه کې کو ژ سهری نه زمانې من
 در بکه فیت، نهو ی هیډی ب دهستین خو کفاشتن ل سهر دهستی من کر
 وهکو ئاماژه که کو ژ ناف وان هرین خو در بکه فم و هرین سنووردار
 بهیلیم، په یښین و ی شهر د گهل په یښین نادمی و وان په یښین د ناف و ی
 رومانای و د خواند دا دکر، نهو هه فرکیا کیشانا وهریسی بوو ئیک ژ
 وان ل فیری و ژ فی لای دکی شیت و ئیک دی ژ لا ی دی و دوور
 دکی شیت، بهلی پا ب هیز و هیشتا یی خوراگرتی... بهلی پا خالا
 دووماهییی و سهرکه فتنی یا و ی بوو نهو ی کره گری من روندکین و ی
 دیتن د چافین و ی دا روناهییا نهو ی شه مالکا و ی ژ بو خاترا من ئینای
 د برسقی، نهو ژوره یا روهن بوو بهلی نه ز نازم نهو روناهی ژ کیفه
 دهات بهلی پا چ پینه فیت نهو نه روناهییا و ی شه مالکی بوو، ئیکه م
 روندک ژ کانیا چافین و ی هاته خوار و هیډی هیډی ریکا خو ل سهر
 روو یی و یی چه یی د بری هه تا گه هشتیه ئه رزینکا و ی و بو
 ده مه کی کورت ل بنی ئه رزینکا و ی ما هه تا بیه یی بووی و که تیه
 سهر نه ردی، فیجا هه می روندکین دی بریار دا هه مان کار نه نجام
 بدن و د ریکا هه فالو خو دا خو بده نه کوشتن، نهو روندک د راستی
 بوون، د گهرم و خه مبار بوون... هیډی هیډی دهستی من بهردا و
 ز فری، روندکین خو ب دهستی خو یی راستی ل سهر روو یی خو
 باقر کرن هه روهکی نهو بیه یی بوو ئیدی نهو بزاقی ناکهت من رازی
 بکهت، بهلی پا نهو ی دزانی پیدی ناکهت ز یده تر چ بیژیت، و ی

هه ستپيكر ئىدى پيڊفى نينه چ دى بىژيت ... ب رېكهكى وى زانى
 ئەز كەڤتمە خەڤكا سىر بەنديا وى و ئەو ل هيقيا دووماهيك لڤينا
 من بوو دا كو هەمى تشت ل وى دەمى ب دووماهيك بهيىن و جاره كا
 دى ژ دەستپيكي دەستپيكة نهڤه، ئەو ل هيقىي بوو ئەز دەستى وى
 يى چەپى بگرم و وى دەستى خو ئا مادەكربوو و لەشى خو ژى بو
 كارڤه دانا من ئامادە كربوو ئەو كارڤه دانه بى گومان دا روودەت، ئەو وى
 دزانى ئەز دى وى كيشمە بەر سينگى خو و دى تەماشەى چاڤين وى
 كەم و دى روندكا وى يا دووماهيى ژ سەر روويى وى پاڤژ كەم دا كو
 ل دووماهيى ئاشتىيى راپگەهينين، و ئەو وى دزانى ئەو تبلا من يا
 روندكا وى پاڤژ دكەت دى ھندەك تۆزا نەھيىتە ديتن ژى پاڤژ كەت دا
 رېكا ديتنا وى ڤەكەت و بشيى ئەو زەلامى ل پشت وى تۆزى ببينيت
 ئەو زەلامەكى دىيە نە ھەر ئەو ھەر گەھ قوتاي، ئەڤ زەلامە
 باوهرىيى ب ھزروبىرڤ وى د ئينيت، دبىت بتنى ل وى دەمى، لى ھەر
 چەوا بيت روودا... ئەو تەماشە كرنە پيشكەڤت ژ تەماشە كرنە چاڤين
 وى يىن سىر بەندانه بو ماچەكى كو ژيانا من يا بۆرى ب دووماهيك
 ئينا ئەو ژيانا ئيمان و پىرەژن و ئەو زەلامى سپى يى شەڤەكى ھاتىە
 خەونا من، د نافدا د ژيان. ئەو دريژترين ماچ بوو بەلكو ئەو ماچا
 ئيكانە بوو د ژيانا من دا، من چ جارەن ئەڤ كارە د گەل ئيمانى ئەنجام
 نەدايە، چونكى ئەو نەڤيا پىرەژنەكا ئيماندار بوو، من چ جارەن بزاڤا
 ڤى چەندى نەكريە، من چاڤين خو ب تەمامى گرتن ئىدى من ھزرا چ

تشتان نەدكر، ئەو شەفب دووماھىك ھات ب سەر كەفتنا سىربەندىيا
 رۆزى ب سەر پەيىقن ئادەمى و نقيسەرى وى رۆمانى "دەپ و بزمار -
 الواح و دسر" ئەو شەفب دووماھىك ھات و سىپىدى كە سەكى ل
 دەر گەھى ژۆرى دا دا كو خو بەر ھەفب كەم و جارە كا دى فەگەر مە
 نەخۇشخانى، شەفەك بوو ب چافدىريا خوداوندندين مە سىحىيان بوو
 و ب پىرۆزىيا عىساي.

ریتشارد

من دیت ئەو د گەل مەسعودی چوونە د ژۆرا ویقە، ئادەم و خا لد
ژی ل ویژی بوون... ئەز گە لەك ل هیقیی مام تا کو دەرکەفتین، ل
سپیدی ئەو دەرکەفت هەروەکی ئەو شەپکەرەك بیت و د شەپیدا
شکەستن ئینابیت، ئەو یی مانی بوو هەروەکو ئەو یی ژ مەیدانا
شەری دەرکەفتی، ئەری چ د ژۆرقە روودا و ئەوان ل سەر چ ئاخشتیە
و پیلان بو چ تشتی دانان؟

چەند خولە کەکان پ شتی ئەو دەرکەفتی مەسعود و خا لد ژ
دەرکەفتن و پستەپستەك ل بەر گوھین ئیکودوو دکرن هەروەکی ئەو
یی دووماهیك تیبینیی خۆ ل سەر بابەتی دبیژن و ئەو یی بەرهف
کارین خۆ قە دچن.

د وی رۆژیدا ئارامی ل دەف من پەیدا نەبوو هەتا ئەز چوومە جە
مەسعودی و من د گەل ئاخش و من بزاف کر ئاخشتنان ژ وی چیکەم
بەلکو بزاتم ئەو چبوو ل ژۆرا وان روودای، جارەکا دی وی د نفیسا و
نفیسا... راستی ئەقە زەلامەکی دینە.

- سلاف ل سەر تە بن

به‌رسفان بزانه بټنۍ نه‌ز پرسيار دكه‌م دا بو باوهرداران ديار بكه‌م
هندهك فالاتييين مه‌زن يين د ئيما نا وان دا هه‌ين و ئه‌و نه‌شين وان
فالاتييان ب به‌رسفين ساده و بي رامن تزي بكه‌ن، به‌لي پا ئه‌و راست
دبيژن پرسيارين بي رامن دي به‌رسفين بي رامن هه‌ين، به‌لي پا
باوهرداره‌كي خودان مي‌شكه‌كي وه‌كو مي‌شكي مه‌سعودي بيت ئه‌و نه
وه‌كو چ باوهردارين ديتره.

چاره‌كا دي به‌رسف بو من بخو يا رازيكه‌ر بوو.. ئه‌وي ده‌ستپيكر و
چوو د ناف ميژوويا شه‌ر و جه‌نگان دا و ئه‌وي باس ل ئيكه‌م سه‌رپيچي
كر وه‌كو وي ناف دكر، باس ل كړنو‌شه‌كي كر كو نه‌هاتيه نه‌نجام دان. و
باس ل ئيكه‌م تاوانا كوشتنۍ كر د ميژوويي دا، براي‌ه‌كي براي خو
كوشت.

ئه‌گه‌ري هه‌ردوو تاوانان نيزيكي ديك بوو و هه‌ردوو تاوان ژ
ئه‌گه‌ري خو‌مه‌زنكرنۍ بوون، ئبليس رازي نه‌بوو كړنو‌شي بو ئاده‌مي
ببه‌ت چونكي ئه‌و ژ ناگري هاتبوو دروستكرن و ئادم ژ ناخي له‌وما
ئه‌وي بټنۍ ئه‌ف‌فه‌رما نه‌ بجه نه‌ئينا، هه‌ر چه‌نده ئه‌م نه‌شين
به‌راوردیی د ناف به‌را ناگري و ناخي دا بكه‌ين هه‌ر ديك ژ وان
تايه‌تمه‌نديين خو يين هه‌ين. به‌لي پا قابيلي ئه‌وي براي خو هابيل
كو شتي ل ده‌ستپيكي ژ ئه‌گه‌ري چاقيپ‌نه‌رابووني و رازي نه‌بوون ب

فەرمانا خودى بوو پىشتى خودى ئەو تاقى كرىن، ئەوى ژى خۇ
مەزىنكر و نەرازیبوونا خۇ دياركر و قابىلى براىى خۇ ھابىل كوشت.

پالدىرىن وان تا نوكة ژى يىن ھەين، چاڭپىنەرابوون و بەخىلى و
خۇمەزىنكرن... "ئەز ژ ئەوى باشتىرم" و ئەفە بوو يا مەسعودى بۇ من
رۆھنكرى.

ئەو ب قى بىتنى رازى نەبوو، ئەوى بەردەوامى دا ئاخقتنا خۇ و
باس ل وان ئايەتتىن قورئاننى كرىن دىرباردى شەران ھاتىن و ھەمى
بۇ من رۆھنكرن و دياركر ئەگەرئ ھاتنا وان چىيە و چەوا ئەف ئايەتە
ھاتنە خوار و پىدقىيە ب چ شىوہ رەفتار د گەل فان ئايەتا بەيتە كرىن
و وى دا دياركرن ھىندەك كەس ھەنە ئايەتان سەرڧەسەرڧە وەردىگرن و
ئەو ناچنە د كووراتىيا ئايەتان دا، پىدقىيە دەم و مىژوويا ھاتنا خوار
يا فان ئايەتان بەر چاڭ بەيتە وەردىگرن و دىسان شىوئ ئايەتى و
ئايەتتىن بەرى و پىشتى وئ بەيتە بەر چاڭ وەردىگرن چونكى ھەر
ئايەتەك ئايەتەكا دى تەمام د كەت و نابىت مروڧ بىتنى پار چەكا
ئايەتتى وەربىگرىت... و پىشتى فان ھوردەكارىيا گە لەك كەس دى بىنە
نىچىرا نەزانىنى، و دى ھىنە گو ھۆرىن و بىنە كە سىن تو ندرەو يان
تىرۆرستەكى ب نافى خودى و ئايىنى كوشتنى بىكەت وەكو دا عىش د
نوكة دا ھەمان تىشت ئەنجام ددەن.

سەقا ما راوەستیای و بێدەنگ د نایبەرا من و مەسعودی دا پەشتی
 مەگەنگەشەیا خۆ ل دۆر شەپۆ بەدرۆ و گەنگەشەیا ئاریشا شەپۆ و
 خرابیی د جیھانی دا ب دووماهیەکی ئینای.

بێدەنگی و راوەستیایەکا وەسابوو ئەگەر کەسەک هاتبا د ژۆرفە و
 ئەم وەسا نەلف دیتبایە دا هزر کەت ئەم یی یۆگایی ئەنجام ددەین،
 بەلێ پا د ناخی من دا شەپۆک هەبوو و هەر ئێکی هێرش دکرە سەر
 یی دی... د نایبەرا من و من دا بوو...

شەپۆن من یین ب دووماهیەکی نەهین، من هزر د هەندەک پرسیاران
 دا دکر د نایبەرا دلێ من و میشتکی من دا هاتن و چوون دکر، میشتکی
 من یی پرسیار دکەت و دلێ من یی بەر سەف ددەت بێ مایتیکر نا
 مەسعودی، من گەلەک لیگەرپان بێ وی یا کری هەر ژ وان پۆژین من د
 گەل هەفالی خۆ یی نەسرۆشتی یی پیس ئەوی ئەز ژ خانیی خۆ
 دەریخستیم فەکوڵین دکر و تا نوکە ئەز یی بەردەوامم بەلێ پا مە
 بتنێ ل سەر ئایینی مەسیحیەتی فەکوڵین دکر من چ جاران هزر د
 ئیسلامی دا نەدکر من هزر دکر ئەو ئایینەکی شەپۆخا و خرابە.

بەلێ پا... پەشتی ل دووماهییی بۆ من باوەری دروستبووی کو بێ
 باوەری راستییا ئیکانەیه ل سەر پوو یی ئەردی و چ خوداوەند نینن،
 بۆ من دیاربوو ژ ئەنجامی فەکوڵینین من دەر بارە ئیسلامی و پەشتی
 من تەما شەپۆ پروگرا مەکی تە لەفریونی کری بیرا من ناھیت چ

پروگرام بوو بهلئ دگوت: بئ باوهرى نىفا ئيماننیه، بئ باوهر نىفا وئ
 شه هادهتئ دبئژیت یا مو سلمان دبئژن، دبئژن " لا اله - چ خودئ
 نین " بهلئ كه سئ ئيماندار تهمام دكهت و دبئژیت: "الا اله - بتنئ
 الله نه بیت" من ههستپكر نهز نه پیدفئ پترئ مه... ئهرئ راسته
 هندهك پرسىارن دى یئن د پارزینكئ من دا ماین بهلئ پا بهرسف دئ
 بو ههبن نه گهر ل دهف مه سعودى نهبن دئ ل دهف كه سهكئ دى ههبن،
 دئ بهردهوام لی گهرم، پر سیارهك ها ته د می شكئ من دا و من و
 مه سعودى بابته ب وئ پرسىارئ ب دووماهيك ئینا و پاشى ئادهم زى
 د گهل مه به شدارى روونشتنا مه بوو پشتى كو ژ نیشهكه كیفه هاتیه د
 ژورفه...

- بؤچى ئیمان؟

- چه وا...؟

- نهز یئ دبئژم بؤچى مروفان پیدفئ ب ئیمانئ ههیه؟

ئهوى سهرى خو بو خوارئ چه ماند و گر نزی ههروهكو نهو یئ
 هزرا خو ل ههمى وان دهمین خوش دئینیت یئن نهو ب ئیمانئ زىای!
 من ههست ب فئ چه ندئ كر بهلئ پا نهز یئ پشتر است بووم نهو یئ
 هزرا خو د بهر سقهكا زانستى و بهر ئاقل دا دكهت، بهلئ پا وى چ
 بهر سف نه دیتن بتنئ نهو گر نزی، بىرا وى ل ههمى هه ستین وى

بهرامبهر ئيماننا وى و فيانا وى بۆ ئەففى ئيمانى ھات، لى وى بهرسفەكا
بتنى ژى نەدیت بهرسفا من بدەت.

- بۆچى ئيمان؟ من پرسيارا خۆ دووبارە گر، ئەوى سەرى خۆ بلاند
گر ھەروەكى ئەو ژ جیھانەكا دى ھاتە فە و وى ژ بیرکربوو ئەز یى ل
ھىفيا بهرسفا پرسيارەكى.

- ھەممەم.

ئەفە بوو بهرسفا وى.

پشتى ئادەمى زانى مە سعودى چ بهرسف زینن گۆت: ئەم پیدفى
ئیمانینە چونكى ئەو پەنا گەھا مە یە ل دە مى ژ یان مە د ناف
فولکانین خۆ دا د خەندقینیت.. ئەم پیدفینە چونكى ئەم پشتا خۆ
پى گریددەین ل کاودانین خۆ یین ب زە حمەت یین ئەم تیدا دژین..
ئەم پیدفینە چونكى ئەم ھەردەم پیدفى ئازار شکیناینە ل دە مى
جەھەكى مە ب ئیشیت.

- ئانکو بابەت بەرژەوہندیەنە نە زیدەتر.

بلا ئەم بیژین وەسایە، ھەما راستى ژى وەسایە و تە پرسيارا خۆ
ھوسا گر بۆچى ئەم " پیدفینە"، ل دەمى ئەز دبیزمە تە ئەز پیدفى
ھەفالى خۆ مە دا ھاریکاریا من بکەت د کارەكى دا ئانکو ل فییرى ئەز

یّ ههفالیّ خو ب کاردئینم بو کارهکی، بهلیّ ئە فه راما نا وئ چهندي
نادهت کو ئەز ههز ژ وی دکهم بتنی چونکی من کار یّ پی ههی.

- ئەفجا بۆچی؟ بۆچی تو ههز دکهی یّ ئیماندار بی بی وان
پیدفییّن ته ههین؟

ئەز ب دروستی پیدفی ئاها فی خالی بووم، چ نهما یه دی من گوھ
ل هندەك پهیشان بیت کو ئە فه ب سالانه ئەز ل هیقا گوھلیبوونا
وان، بهری بی باوهریا من و پشتی ئەز بوویمه بی باوهر.. من
بهرسفهك دقیت نه بو میشکی من بهلکو بو دلی من، بهلی پا.. ئەوی
چ بهرسفین وهسا نه دان من ئارام بکەت بتنی وی گۆت: باشه ههفال،
هندهك تشت یّن ههین مروّف نهشیّت دهربریت.. مروّف نهشیّت ئەوان
سالۆخ بدهت، هندەك مروّف و جه و تشت هه نه كه سهك نه شیّت وان
سالۆخ بدهت..

پر سیارا من دکهی بۆچی ئەز ئیما ندارم؟ چونکی ئەز پیدفی
ئیمانیمه، بهلی پا نه ههزژیکر نه که ل سهر بناغهیی بهرژوهنديیا نه
بهلکو ئەو تشته بتنی یا ئەز دشین بیژم "راستییه".. و دی بو ته
دوو باره کهم هندەك تشت یّن ههین مروّف نهشیّت سالۆخ بدهت.

ئیمان ئیک ژ فان تشتایه.

ئەز زفريمە ژۇرا خۆ يا نفستنى، ئەز ماندى بووم.. گە لەك ماندى
 بووم، من نەزانى د ژۆرفە چ روودا بوو، ئەز چوو بووم دا ھندەك
 ئاخفتان ژ مە سعودى چيگەم پاشى من خۆ ديت ئەز نيچيرەكا ب
 ساناھيمە بۆ دوو ئەزمانان.. مەسعود و ئادەم.

ئەف ئادەمە.. ئەو كىيە؟ بۆجى و چەوا ئەو ھوسا يى ژ پەيقىن خۆ
 پشتر سته دەر بارەى ئىمانى، ھندەك ت شت ھە نە مروف نە شيت
 سالۆخت بىدەت، ئەفە چ بى راماڤىيە، چ پيڤنەفيت ئەفە رەفینە ژ
 بەرسقى... و مەرەما وى چيپە كو ئيمان راستيە... سەرى من يى
 دئيشيت، من ھند خۆ ديت ئەز يى د ناف خەوەكا كوور دا، ئەز ل
 ھشيار بووم و پشتي من گوھ ل دەنگوبا سەكى بووى كو ھەمى كەس
 مەندەھۆش كرن.

هه‌یفا دووماهییی...

هه‌یفا دووماهیێ

دووماهییا هه‌یفا ئەیلوولی/٢٠١٧ پشتی پۆڤوونا عیسی -سلاف لسه‌ر بن -

ئێكسه‌ر ل دهمی ئەز و رۆژ گه‌هشتینه نه‌خۆشخانی ده‌نگوبا سه‌كی
دلّه‌ژین مه‌ گوه‌لیبوو، په‌رستارا كوری گۆت مه‌ نه‌خۆش ژده‌ست دا...
مه‌ مه‌حموود ژده‌ست دا! ئەوی ب‌پیار دا ئیدی ئەو نه‌مینیته‌ ل سه‌ر
رووی ئه‌ردی و ل دووف ر‌ی‌بازا هه‌ردوو زارۆك‌ین دی ب‌جیت، عه‌بدوللای
و ئەو زارۆك‌ی د كه‌ف‌الیدا، ئیدی ئەو نه‌ دشییا خۆ ل به‌ر وان ئازاران
ب‌گریت، ب‌پیار دا دووماهیكه‌کی بۆ ر‌وندك‌ین ده‌یكا خۆ ب‌ دانیت، ب‌پیار
دا دووماهیكه‌ك‌ی بۆ ما ن‌دی‌بوونا مه‌ و خه‌مگینیا مه‌ د گه‌ل وی ب‌
دانیت، ب‌پیار دا نامه‌یه‌ك‌ی ل دووف خۆ به‌ئ‌لیت نافه‌رۆكا وی ب‌جه‌ هی‌لانا
عیراق‌ی و خه‌لك‌ی وی یی ژێك‌جودا بیت، نامه‌یه‌ك‌ بوو ل ر‌ۆژا مر‌نا وی
ئەو نامه‌ گه‌هشت، ل دهمی هه‌می كارمه‌ندی‌ن نه‌خۆشخانی كۆم‌بووین
و هه‌مییا پ‌یك‌فه‌ بۆ وی ك‌رینه‌ گری، ئەو زارۆكه‌ك‌ی ب‌چووك‌ بوو ئیدی
ئەو نه‌مایه‌ د ژیا‌نیدا به‌لی پا ئەو شییا هه‌می ئایینان و چ‌ین و
ده‌سته‌یی‌ن عیراق‌ی ب‌كه‌ته‌ ئێك‌، به‌لكو ئەو شییا وه‌ب‌كه‌ت هه‌می پ‌یك‌فه‌
"هه‌تا كه‌سی‌ن بیانی ژێ" بۆ وی ب‌كه‌نه‌ گری و پ‌یك‌فه‌ ل بن چادره‌ك‌ی
ب‌ راوه‌ستن و ئایه‌تان بۆ وی بخوینن و لافایان بۆ ب‌كه‌ن و سترانان بۆ
ب‌ژن وه‌كو مه‌سیحیان، كۆم‌بوونه‌ك‌ بوو بۆ هه‌می چ‌ینان د ك‌یم‌تر ژ

نیف ده مژمیږی دا، نامه یهك بوو د گوت ئهم د شیین پیکشه بژین بهلکو نه خوځښخانه بخوژی تیږا هندئ هه بوو کو خه لکئ عیراقئ و جیهان هه می پیکشه بزائن کو هه می کهس دشیین د ئیکودوو بگه هن و همر کهسهك دشیټ بگه هیته دلئ که سئ دی و یا پیدفییه روزه کئ ژ روظان ئهف چهنده رووبدهت، پیدفییه پتر ژ نیف ده مژمیږئ هه بیت کو هه می کهس د ئیکودوو بگه هن، یا دروست نینه درویشمئ مه ناشتی بیت و شهر روودهن، ئهفه نه وینه یهکئ بهرناقله بو ئهفا رووددهت، مادهم هه می کهسان ناشتی دفیټ و بانگه وازیئ بو دکهن ب رپکا دهسټپیشخه ریا و کونگرهیا و ریځخراوان و شهر مزارکړنا شهران و تاوانین وئ.. ئهفجا بو چی شهر په یدا د بن! هه می کهس دشیین پیکشه بژین وه کو مه، ئهز و سئ ژ عیراقیئ عهره ب و کورد ب هرزوبیرین جیاواز و ئایینین جیاواز مه ئهف چهنده ئه نجام دا، ئهو پینچ هه یف بوون نه بتنئ نیف ده مژمیږ بوو یان روزه کا بتنئ... بهلکو ب دروستی پینچ هه یف بوون، مه پیکشه کار دکر و مه پیکشه دخوار و کهیفخوځش د بووین و ئهم پیکشه خه مبار د بووین، مه یار یا ئونو و مافیا و ته پایئ دکر و مه باس ل شارستانیه تین جیاواز دکر و گهنگه شیئ ئایینی و هه می تشت، وهکو ئه نجلینایئ گوتی ئهم وه کو خیزانه کا مه زن بووین، بوچی تا نوکه هندهك ملهت و گوند و باژیر و وهلات هه نه شهران دکهن؟! بوچی شهر په یدا د بن ئه گهر هه می کهسان ناشتی بقیټ!! راستی ئهفه پار چه یه کا کارتیکهر و بهرناقله د

وی پۆمانا مهسعودی دا. ئەفرۆ که سهکی دی ئەم بجه هیلاين و بوو
 قوربانییی وی شهڕی ل سهر له شین وان په یدا بووی، زارۆکهکی دی
 بهرهف ئەسمانانقه چوو ئەو هند یی بچووک بوو وی راما نا نه تهوهیان
 و ریڤازان و ئایینان و توندروویی نهدزانی، پهر ستارا کوری بو وی
 ستران و موزیکین ئنگلیزی د دانانه سهر، ئەو سترانا وی ژ ههمیا پتر
 حهز ژۆ دکر و ئازارین وی کیم دکرن و ل دووماهییا سترانی ئەو د
 بهرپا ب ئارامی د نشست.

Good Good Father - سترانا بابی باش بوو-

You're a good good father

It's who you are, it's who you are, it's who you
 are

And I'm loved by you

It's who I am, it's who I am, it's who I am

You're a good good father

ههچهنده ئەو د وان په یقان نه دگههشت، بهلی پا دبیت ئەو ژ
 بابی خو خهریب ببیت، ئەوی بتنی جارهکی سهره دانا وی کر بوو،
 دبیت وی ههستپیکربیت بابهکی ژ وی مهزنتر و باشت یی ل جبههکی
 دی هه، بهلی پا ئەو پتر ژ هه ده مهکی دی پیدفی بابی خو بوو،
 بهلی ما چ دهم بۆرییه و ئەو زارۆکهکی بچووک بوو گهلهگ گهلهگ یی

بچووک بوو، بهلې پا وی ههست بو بابې خو ههبوون و نهوی سترانې
 خه م و نازارېن وی ل سهر دلې وی رادکرن و پشتی ب دووماهیك دهات
 نهو د نفست، بهلې پا نهقجاره نفست و جاره کا دی هشیار نهبوو فه،
 من ل فیړی و ویرا هه گوها یدبوو نهوان ب رازیبوو نا دهیکا وی نهو
 ئامیره راکرن یین نهو د هیلا ساخ، که سهکی ژ وان گوتهبوو هندهک
 نهخو شین دی یین ههین هیقییهکا پتر یا هه ی ژ یا فی زاروکی و
 نه گهر نهو ما ساخ زی دی ژیا نهکا تزی نازار بوړینیت ژ نه گهری
 ژدهستدانا پییهکی خو، دی ژيانا وی گهلهک یا خه مگین بیت... دبیت
 د پاشه رۆژیدا نهو ببا نوشار!

ناقې نهخو شې: مهحموود...

ژی نهخو شې: پینج سال...

ژمارا نهخو شې: ۲۲۲۶...

میژوویا هاتنا نهخو شې:؟؟؟

چ جاران نههاته سهر هزرا من نهز میژوویا هاتنا وی ژ بهر بکه م،
 من نهذرانی نهو دی زاروکی سیی بیت و من نهذرانی دی زاروکی من
 یی تایبهت بیت، نهز ب دروستی میژوو و ده می وی نهف جیهانه بجه
 هیلای دزانم، نهز دزانم نهز ل کیفه بووم و ل وی دهمی و من چ دکر
 و د گهل کی! نهو کو مبونو و دهک تازی ب دووماهیك هات ئیکسهر نهز

بهره‌ف ژۆرا خو ڤه چووم و وه‌کی ههرجار من هزرا خو د نه‌وا ڤان
 رۆژا دا روودای دکر، ئیمان یا ژ ژيانا من دا دهرکه‌فتی و مه‌حمودی نه‌ز
 بجه هیلام و من باوهری ب ئایینه‌کی نوی ئینا و ئایینی خو هیلا،
 به‌رامبهر ماچه‌کی! هوسا ب ساناھی ههمی تشت ب جاره‌کی روودان!

جاره‌کا دی خه‌ون... ئه‌ری ئه‌ڤه ئه‌و ئاماژه یه نه‌وا من ژ خودی
 دا خواز کری؟ زارۆک و پیره‌ژن، ئه‌ری شه‌یتان رۆز بوو! ئه‌ری ئه‌و
 دهمی من هه‌ست ب ئارامییی کری به‌رامبهر په‌یفین رۆژی ئه‌و دهم یی
 ژ ڤه‌ستا بوو و ژ خه‌یالا من بوو؟ ئه‌ری وی نه‌ز د سه‌ردا برم؟ ئه‌ری
 ئه‌ف دوودلییا نوکه نه‌ز د نافدا دی ب نامه‌یه‌کا مه‌زتر ئیکلا یی بیت؟
 دی ئه‌وی خه‌یالا نه‌ز د نافدا د ژيام ژناف به‌ت؟ یان دی بو من دوو پات
 که‌ت؟ عیسا یان الله؟

دره‌نگی شه‌ف بوو دهمی نه‌ز هشیار بوویم و هیشتا ده‌می کارکرنی
 نه‌هاتبوو، ده‌مژمیر چواری سپیدی بوو ب ده‌می عیراقی، نه‌ز ژ ژۆرا
 خو دهرکه‌فتم دا ته‌ماشه‌ی ئاسمانی بکه‌م و هه‌وا یه‌کی هین و پا‌ق‌ژ ب
 هه‌لکیشم، ل ڤان ده‌مان چ کارمه‌ند دیار نابن ههمی د نقش‌تینه هه‌تا
 گروپی شه‌فی ژی د نقن! سه‌ڤا گه‌له‌ک یی ئارامه‌ل وی ده‌می، نه‌ز ل
 ده‌ف په‌یڤا "هی‌شی" روون شتمه‌ خوار و من ته‌ما شه‌ی ستیری‌ن ل
 ئه‌سمانان دکر.

ژ نیشکه کیځه نهوئ ده ستی خو ژ پشټیځه دانا سهر ملی من و
 رووی خو ب رووی من ځه کر، نهز ترسیام و بهری نهز په یځه کی
 بیژم نهو زځړی، کچکه بوو یا سهر بوو، ههروډکی نهو یا نوو په ل
 نه خوځځانی، نهوئ چافین خو یین رهس نیځستنه چافین من، پر چا
 وئ یا رهس هندهک ژ دیم وئ یی بهرزه کری ژ ههردوو لایانځه، نهوئ
 کورسیکا من ب ههردوو دهستان گرت. کاودانه کی سهر بوو ههروډکی
 نهو یا ههفرکییا من دکهت ل سهر بابو ته کی، چافین خو گرتن و ب
 دهنگه کی هیمن گوئی: نهز جه نانم...

پیله کا بای قی وهرزی هات وده کو یی نه مسا بوو، پر چا وئ ژ سهر
 دیم وئ راکر من بیهنا نیمانی ژ وئ وهر گرت، هه می تشت د نارام
 بوون، ههروډکو نه می د نافلامه کی دا و تاوانباره کی یی هه یی
 دانپیدانی ب تاوا نا خو دکهت بهرام بهر که سی دی و ژ نیشکه کیځه
 دیمه ن د راوهستیتن. نهو ل سهر نه ردی روونشته خوار و ب گرنزینه کا
 ترا نه پیځری و خراب گرنزی، نهوئ ترا نه ب وئ رهو شا من د کرن،
 ههروډکو نهو یا ناماژئ دده ته من نهز ځائینم.

- نهز ل فیږی هاتمه دامه زرانندن وده کو وهرگیږ و نهز حهز ژ قی کاری
 ناکه م و نهغه پشی من هزار هیڅی کرین تا کو نهز وهر گرتیم، بهلی
 پا من نه دقیا هه فالو من بمینی ته د چافه ریوونئ دا و نازاران
 بکیشیت، لهوما من بریار دا بهیمه فیږی و دا دهنګوباسین ته بزانه و

بۇ ئيمانى ب ھنىرم، ئەرى تو دزانى ئيمان يا ل عىراقى و ئە گەر ژ
دلۇفانيا خودى ئەبا نوکە ئەو دا ل بن ئافاھىيەكى ھەرفتيقە بيت ل
دەقەرا موسەنا؟

ئەز مەندەھۆش بووم و ئەز نەشيام خو پەيقەكى ژى بىژم...

- شەرمزارى بۇ ترسنۆکان... شەرمزارى بۇ خائىنان. بىژە من نوکە
ئەز چ بۇ ئيمانى ب ھنىرم؟ ھا؟

سلاڧ ئيمان ئەفە ئەزم، جەنان. سەرى تە يى ساخ بيت خوشتقىي
تە خيانەت ل تە کر و نوکە کچەکا دى يا د ھەمبىزا وى دا؟
ئەز فى چەندى بىژمى دا دىن ببیت؟

يان بىژمى: سلاڧ ئيمان، ھە قزىنى تە يى پاشەرۆژى يى ما چان
پيشكىشى خوشتقىيا خۇ يا نوى رۆژى دکەت... ھا؟

ئەز نوکە د شىم چ بىژ مە با شترىن ھەڧالا خۇ؟ دى بىژە من
بى مىشک. تو مەندەھۆش بووى من با بەتى ما چى زانىە؟ بى مىشک
ھەمى کەس دزانن... خوشتقىيا تە يا نوى يا پىرۆزباھىيا وەردگريت
پشتى وى بەلاڧکرى تە ئەو يا ماچىکرى و تو ھەز ژى دکەى..

بەرى ئەو بچىت ھەناسەکا کوور ھەلکىشا و گۆت: ئيمان نوکە يا
باشە.. د گەل رىکخراوہ کى بەرمڧ ھەوليرى ڧە چوو و دى زڧرپتە

نهمسا پشتی مه په یوهندی ب مامی وی کړی و رازیووی نه وی نه دته
شوی...

بهلی پا.. عه رب در استن، هوون زه لام ب راستی خائینن... هه می
گرنگیا هه وه ناف نغینن... بی می شک.

نهفه گوټ و چوو و بیهنا ئیمانی زی د گهل چوو...

بیلال... حه بهشی! کورئ حه مامهیی

رۆژەکا ئیکلاکەر بوو، ل دەمی ئەو چووێه سەر بانئ کەعبی، دەمی
ب چاڤین زەلا مەکی ئازاد تەما شەه هەمی کە سان کری، جادده و
کۆلانین مەکههیی، خانین وئ و بازارین وئ، بیلالی دە ستپیکر بانگدا
و ئەو یئ سەرکەفتنئ راد گەهینیتن، هەر وەکی ئەوی بۆ قەک یان
دەنگبەندکەرەکا مەزن یا هەر لگرتی و یئ گازی کە سین ئا مادەبوی ژ
موسلمانان و کافران دکەت، و گازی وان دکەت یین نەفسا خۆ کرینە
قوربانی د رپکا خودئ دا و گەهشتنا رۆژەکا وەکی ئەفرۆ، گازی وان
دکەت یین دزایهتیا وان دکر، ئەرئ ل وی دە می بیرا وی ل ئومە یه
هات؟ یان ئەبوجهلی ئەوی پتری هەر کەسهکی دزایهتیا پیغه مبهری
کری، فەکرنا دیار، فەکرنا مە کههئ ژ مەزنتین فەکرینئ ئیسلامئ
بوو و ژ مەزنتین و بهاترین رۆژین ئیسلامئ بوو، ئەز دشیم هزرا خۆ
د گرنژینا وئ دەشتئ ل پشت روندکان دا بکەم د ئەوی رۆژئ دا! بەلئ
هەر ئەو نەاله یا چ جاران هزر نە دکر دئ ەندەک مروؤف ل سەر پشـتا
وئ ژین، د ئەفرۆکە دا نیژیکی پازده هزار کە سان یین ل وئ نەهالی،
ئەو پەیکەرین د هاتنه پەرستن و د هاتنه فروتن بۆ پەیدا کرنا رزقی،
بۆ جوانیی، بۆ حەزژی کرئ! پەیکەرین چ مفا تیدا نە، دئیک ل دووف
ئیکی هاتنه شکندن، دبیت بەرماپکین پەیکەرەکی ل سەر بانئ کەعبی
مابن، ئەو دئ خەما بیلالی دبیت، ئە فە دووماهی یا سەردەمەکیه،

سەردەمى نەزانىنى، د قى سەردەمى دا بەندەيىن بى ھىز د رەزىلترىن رەوش دا بوون، د نو كە دا ب بەتريىن، ھەروەكى عو مەرى كورى خەتابى گۆتى: ئەم مللە تەكىن خودى ئەم ب ئىسلامى ب بەھكرىن و ئە گەر مە ئايىنەكى دى بۆ خۆ ھەلبىزارت خودى دى مە رەزىل و سەرشۆر كەت! ھەمى تىشت ھاتنە گوھۆرىن، ئەو بىابا نا تۆزى كەرب و كىن و خۆمەنكرنا مەزنى ل سەر بە ندىيى وى و مەزنىن قورەيشىيا كەسەك ژ ڤان نەما دفنا خۆ ل سەر چ تىشتان بلند بكتە، ھەمى كەس د نو كە دا د يەك سانن، ھاوگى شەيا كەفن ئەوا مەزنان فەرمان ل بە ندىيان دكرن ب تەمامى ھا تە گوھۆرىن و د نو كە دا بە ندى ژى ل ئاستى خودانىن خۆ نە و ھاولاتىنە د جفاكى دا، و بەندە باشترە ژى ژ لايى تەقوايى و ئىمانى ڤە. و ھندەك مەزنىن دە مى خۆ بەرزەبوون، بۆ نموونە ئومەيە.. ئەبوجەھل، د نو كە دا سەرەپراى وى چەندى ئەبو سوفيانى ئىسلامبوونا خۆ راگەھاند بەلى پا ھەر د چاڤىن مللەتى خۆ دا وەكى قورەيشى د ھا تە دىتن ئەويىن باوەرى ئەئىناى، يى رەزىل و بى بەا بوو و ب تايبەت ھزرا خۆ د بەر سفا كە سەكى دا بكتە ل دە مى گۆتى: ھەركە سەكى چوو د خانىي ئەبو سوفيانىڤە ئەو يى پاراستىيە، وى كەسى بەر سفا وى ب ترانەپىكرنڤە دا و گۆت: ما مە چ كار ب خانىي تە ھە يە، ئە گەر ئەم چووينا د خانىيىن خۆ ڤە. ئەو ھىشتا يى بزافى دكەت خودان دەستەھلات بىت. دوور ژ وى چەندى، ئەرى د قى روودانى دا وى كەسى ئەف بەر سڤە دا يە يان نە، بەلى پا

گۆتئا ئەبو سوفياني يا ھاتىيە گۆتن، ب فەرمانىن پىغەمبەرى، بەلى
 بەرسقدانا وى دى سرۆشتەكى سرۆشتى بىت د دلى ھەر زەلامەكى ل
 مەك كەھى دا ب چاقەكى كىم تەما شەى وى د كەت، يان وە كى
 ترسنۆكەكى پەرستنا پەيكەران و ئايىنى باب و باپىرىن خۆ ھىلاى، و
 ھاتنا وى بۇ ناف ئىسلامى گەلەك كەس د ھەژمىرن ترسنۆكى و خۆ ب
 دەستفەبەردان و ڤەڤىن ژ سزاىان، ئەفە دىتئا وان كە سانه يىن ھىشتا
 د ناف قولاجىن تارىيى دا دژىن، ئەو دىتئا راستىي رەت دكەن، بەلكو
 ئەو دبىنن ژى بەلى پا ھىشتا وان ھندەك جىناتىن ئەبو جەھلى يىن
 ھەلگرتىن، وى ھەژارى... بۇ قوربانى خۆمەزنكرنى!

چوونا بىلالى بۇ سەر بانى كەعبى تىرا ھندى ھەبوو ھزروبيرىن
 جاھلىيەتى ژ ناف ببەت، بتنى بلندبوونا وى و ڤاوەستيانا وى يا ب ھىز،
 بەندە نوکە بۇ مەزن و مەزن ژى يى بۇ يە ئاخ، ئەفە يە سرۆشتى
 ژ يانى، جاران دى ل بنى ذھالى بى و جاران ژى ل گوپىتكى بى، ب
 ھەلگرتئا ئىمانى دى ھەر مىنيەتە ل و ىرى ڤاوە ستاى... سرۆشتى
 مەككەھى ھاتە گوھۆڤىن و ھەروەسان يى گزىرتا عەرەبى ژى، نە ب
 ڤىكىن سەربازى يان سەپاندنا دەستھەلاتى بتنى، بەلكو ھزرىن مللەتى
 وان ژى ھاتنە ژ ناڤىرن ئەو ھزرىن ئەو دېرنە نزمترىن ئاست، ديسان
 ھزرىن وان يىن د ناف مىشكى بەندەى دا كو دى ھەر مىنيت بەندە و د
 ناف مىشكى مەزنى دا دى ھەر مىنيت مەزن و چ ياسا و ھزر نەشىن
 فى چەندى ژ ناف ببەن بەلى پا ل وى ڤۆژى ئەف ھزرە ژى ژ نافچوو.

ئادەمى ئاخفتنا مەسعودى ل سەر بابەتئ فەكرنا مەككەھى بېرى،
ئەوى ھەندەك ژ رۇمانا خۇ بو من د خواند ئەو گەھشتبوو دووماھىكا
وئ، فەكرنا مەككەھى دووماھىك تىشتە وى د رۇمانا خۇ دا دەر بارەى
پيئغەمبەرى سلاق لسەر بن نقيسى.

- من فلمەكى نوى يى ئىناى، دا ئەم تەماشە بکەين!

- كىژ فلم؟ ئادەم ئەو چ فلمە؟

- بىلال...

ئەو دووماھىك فلم بوو مە دانايە سەر ل نەخۇشخانئ د چادرەكا
تايبەت فە، ئەو ھەمان ئەو چادرە يا ئەم لى كۆم دىين و ھەر ئەوہ يا
مەسىحى ئىئىژىن خۇ لى دكەن، مە پيئكفە تەماشەى فلمى كر گە لەكى
خۇش بوو، ئەنیمەيشن بوو ل سەر چىرۇكا بىلالئ كورئ رەباحى بوو،
بەلى بىلالئ حەبە شى، چىرۇك دەر بارەى زارۇ كەكى بوو ھاتبوو
رەفا نەنن و پاشى بوو بە نەدە ل دەف زەلامەكى ناڤئ وى ئومە يە بوو،
مەزەنەك ژ مەزىنن مەككەھى بوو، بىلال ل بن دەستئ وى و كورئ وى
سەفوانى توو شى رەزىلكرن و ئىشان و ئەشكەنچەدانئ دىيت، تا كو
ئىسلام دياردېيت و ئەبو بەكر وى ژ ئومە يەى د كرپىت، و د شەپرى
بەدرئ دا ئەو شەپرى ئىكلاكەر بوو د ناڤبەرا موسلمان و كافران دا، ئەو
شەپر ھىشتا يى بەردەوامە د ناڤ ژىوارئ مە دا، تا نوکە زى شەر دەيئە
ئەنجام دان دناڤبەرا راستى و خەلەتییى دا، دناڤبەرا كوفرى و ئىمانئ

دا، دنافبه‌را رمزیلی و به‌ندایه‌تییی و ئازادبوون ژ زنجیران دا، ل هەر
 جبهه‌کی ببینی هنده‌ک ل دووڤ لایه‌کی د چن دی بینی هنده‌ک ل دووڤ
 لایی دی ژی دچن، ل ویری ل به‌رامبه‌ر، نه بتنی شه‌ری کوشتن و شیر
 و چه‌کین پیشکه‌فتینه، به‌لکو هنده شه‌رین نافخویی و هزرینه، شه‌ری
 دژی هزرا ئازاد، ل ویری به‌نده‌یه‌کی که‌فن شیا مه‌زنی خو بکوژیت، و
 د فه‌کرنا مه‌که‌ه‌ی دا وه‌کی مه‌سعودی گوئی، بیلال دچیته سهر بانئ
 که‌عبی دا بانگی بو خه‌لکی بده‌ت، ل ویری بیرا وی ل ده‌یکا وی ده‌یت
 ده‌می گوئیته وی: شیر و هه‌سپ چ که‌سا ناکه‌نه زه‌لامه‌کی مه‌زن، نه‌گه‌ر
 ته‌ فیا ب بیه زه‌لامه‌کی مه‌زن ل سهر ته‌ پیدفیه‌یه تو خو ژ زنجیران
 رزگار بکه‌ی، نه‌و زنجیرین نه‌هینه دیتن، نه‌وین د ناخی ته‌ دا، دا تو
 یی مه‌زن بی پیدفیه‌یه ژیان یا تایبه‌ت بیت ب ته‌ فه‌ بیی زنجیر.

مه‌ هه‌رده‌م نه‌ف چه‌نده دکر ل ده‌می ده‌نگبلند که‌رین نه‌خو شخانی
 نه‌م ب‌یزار دکرین، هه‌می که‌س ژده‌ر فه‌ بوون و گو ه‌دارییا گو تارا
 نه‌نجلینایی دکر، نه‌و هات دا نه‌خو شخانی راده‌ستی خودانین وی یین
 نوی بکه‌ت، عیراقیان، و پاشی نه‌م هه‌می پیکفه ژ مووسلی به‌ره‌ف
 هه‌ولیری ب‌چین و پاش بو ده‌ر فه‌ی عیراقی، رولی مه‌ ل فی‌یری ب
 دووماهیک هات...

نه‌فه‌ رۆژا چوونی یه...

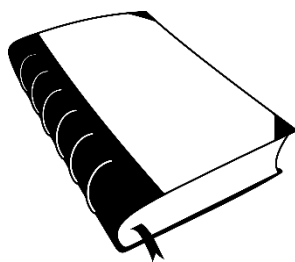
د گو‌تارا خو دا گو‌ت:

- د ئەفرۆكە دا بەرپزان، ئەفرۆرپۆژە كا پیرۆزه بۆ مه هەمیان،
 ئەفرۆكە رۆژا سەرکەفتنا مەز نه، ئەف سەرکەفتنا ئەزدب یژم
 سەرکەفتنا عیسا، سەرکەفتنا دەریخستنا خەلکی ژ تاریی بەرهف
 رۆ ناهییی یه برپکا د لی عیسا، ئەفرۆ گەلی بەرپزان، رۆژا
 دوماهییی یه ل فی نهخۆشخانئ ئەو نهخۆشخانا هەوه برپۆدی کار
 دکر بۆ رزگارکرنا فان هاولاتیان ژ مرنئ، جار رزگارکرنا وان ژ تاریی
 و جار ژێ ژ شەپری، ئەم کارئ کارمەندی هەوارهاتی ژ بیر ناکهین ل
 دەمی زفستانی و هافینی ل بەر سەرمایی و گەرمی ئەو د بەزین دا کو
 بگەهه نهخۆشەکی و بیننه نهخۆشخانئ ژ بۆ چارەسەریی، ئەف کارە
 یی پیرۆزکریه ژلای عیسا فە، و ئەم چ جارن کارین نۆشداران ژ
 بیر ناکهین ئەوین هەمی هیژ و شیانی خۆب کاردنیان ل بن ئەوی
 چادرا بچووک و تژی رۆناهییا هیفییان، و چ پێنهفییت پەرستاران ژ
 ژ بیر ناکهین ل هەمی ژۆر و بەشان، و ئەم کارئ پیرۆژی گروپی
 پارا ستنی (بەرزا) و بەرپز گارگرنی و کارمە ندین پا قزگرنی و
 ئە ندازیاران و تیشتلینەرا ژ بیر ناکهین، هەون هەمی یین هاتی نه
 پیرۆزکرن ب نافئ عیسا، نامین...

دایپرا من...

۱۷۳ | سبیه را خودی

ل سهر نوردی

داپیرا من..

ل دووماهییی ئەز شیام هەمی خالان پیکشە گریڤدم، من ژیدەری
شەریڤن خۆ ییڤ نەفخویڤ دیارکرن، و من زنجیریڤن خۆ فەکرن، ئەفرۆ
رۆژا فەکرن مەککەهێ یە د پۆمانا مە سعودی دا، و هەروەسا د فلمی
ژی دا، و فەکرن مە د ژیواری من دا، شەیتان و .زنجیریڤن د ناخی من
دا و ئەو روودانیڤن د گەل من رووداین هەمیان سەرۆکانیەک یا هەمی،
و یا ل سەر من پیدفیه ئەز رێکا دوو ماهییی ب بێنم دا کو خۆ ژ
شەیتانی رزگار بکەم و روخا وی بکوژم، یان ب فەکرنەکا بێ گو مان
یان ژێ سیاری گەمیا خالیدی بێم، چیرۆکا فەکرن مە کەهێ و چیرۆکا
نووحی بۆ من ئیلهام دروستکر کو نەهیلیم پیلین دەر یای من ب
خە ندقینن و چ هزر من گریڤ نەدەن... ئەو دا پیر ئەو زنجیریڤن
دووماهییا وان نەهیتە دیتن، ئەو هەمان ئەو زنجیرن ییڤ دەیکا بیلالی
باس ل دکر، ئەز ئەفرۆ رزگار بووم هەروەکی نووحی ئەز رزگار کریم و
ئەز سیاری دەپ و بزمارین خۆ کریم، من زانی دبیت ئەو زەلامی سپی
پیغەمبەر بیت، بەلێ پا نە موخە مەد (سلاقیڤن خودی ل سەر بن)،
بەلێ پا ئەو نووح بوو داپیر، دبیت ئەو نە پیغەمبەر ژێ بیت، بەلکو
ئیک ژ هەقالین وی بیت.. بۆ نموونە بیلال. و بەلکو ژێ گە لەک یی

دوور بېت کو ئهوی پیغهم بهرک یان هنارتیهک ژدهف خودی
دیتبیت، بو نمونه ئادم...

دا پیر... ئهفرۆ بو من دیار بوو پیدفیه د فی زیانیدا مروفی
په یوهندییه کا روحی هه بیت، دبیت تا نوکه زی من هندهک گومان
هه بن دهر باره ی خهون و سیر بهندیان و ئه فان تشتین هوسا، بهلی پا
ب شیوهیهکی ژ شیوهیان ئیدی من یا دهستیگری و ئه ز نقیژا خو یا
پینجی ژ دکه! مه سعودی بو من پار چهیه کا دی خواند بهلی نه ژ
دوو ماهی نقی سینین وی بوو، وه سان دیار بوو ده ستپیکا نقی سینا وی
بوو، وه سان دیاره فه کرنا مه ککه هی دوو ماهیک روودان نابیت بو یا
ئهو د نقی سینیت، ئهف پار چه دهر باره ی عه ماری کوری یاسری بوو! ل
ده می مه زنی وی ئه و ئه شکه نجه دای تا کو ئه و نه چارگری هندهک
په یقین نه ژ هه زی پیغه مبهری و ئیسلامی بیژیت، بهلی پا... "ئهو
یی نه چار بوو، ئه و د کاودانهکی دا بوو که سهک نه د شیا هه دار ی ل
سه ر بکی شیت، ئه فه بو مه دیار د که ت ئه و زی مروف بوون، ئه گه ر
هه فالین پیغه مبهران و پیغه مبهران چه ند هه دار هه بیت و بیه نا وان
چه ند یا فره بیت بهلی ل دوو ماهیی ئه و زی هه ر مروفن، ئهف جاره
مه زنی به ندهیی خو ل ئه ردی دا".

ئه ز هه ستپیدکه م دهنگی عه ماری تا نوکه زی یی مایه د گو هین
که سین ئا ماده بووی دا ل ده می وی دا خوازا لی بۆرین ژ پیغه مبهری

کری دەر باره‌ی ئەو کارى وى ئەنجا مدای، په‌یځین لی‌بۆرینا وى، ئەز
هزر دکەم دەنگی گریا وى یی گەهشتیه هەمی قولا چکین مە‌ککە‌ه‌ی،
یان گە‌هشتیه بیابانا دوور ئە‌وا دکە‌قیتە د نافه‌را وى و مە‌دینى دا ل
دە‌مى کۆ چکرنى، هە‌وارین خۆ دگە‌هینی‌تە خودایى خۆ و دا‌خوازا
لی‌بۆرینى ژى دکە‌تن، ئە‌ز هە‌ستیدکە‌م په‌یځین وى یین د گو‌ه‌ی من
دا دە‌نگه‌دە‌ن داپیر، هە‌فاله‌کى وى یی دى یی گازی دکە‌ت ... " هە‌می
تشتى ل وى دە‌مى پ‌ی‌غە‌مبە‌رى گۆ‌تیى ئە‌فە بوو: ئە‌گەر د‌لى ته یی
ت‌رى بیت ژ ئیمانى، ئە‌گەر ئە‌و ز‌فرین و جاره‌کا دى دا‌خواز ژ‌تە کر تو
ژى هە‌مان کار ئە‌نجام بدە‌فە! " ئانکو عە‌مارى د‌له‌کى ت‌رى ئیمان
هە‌بوو، و د‌لى من؟ د‌لى من یی چە‌وا بوو و ب چ ش‌ی‌وه بوو ل وى دە‌مى
من با‌وه‌رى ب ه‌زروب‌یرین روژى ئیناى، د‌بیت من با‌وه‌ر ژ په‌یځین
س‌یربە‌ندانە یین رو‌حى ک‌ربیت! لە‌شى عە‌مارى د‌هاته ئە‌شکە‌نجه‌دان و
ژ ئە‌نجامى وى چە‌ندى وى ب ک‌ری‌تى باس ل پ‌ی‌غە‌مبە‌رى کر و نافى
خودا‌وه‌ندین قورە‌یشیان ب باشى ئینا، و د‌لى وى یی ئارام بوو و یی
ت‌رى بوو ژ ئیمانى، بە‌لى پا ئە‌ز ب چ ش‌ی‌وه‌یان نە‌ده‌ا تە‌مه
ئە‌شکە‌نجه‌دان... و د‌سەر‌قى چە‌ندى را د‌لى من ب په‌یځین وى ئارام و
ت‌رى بوو!

چارە چیه داپیر!...

ئەفرۆ ئەز يى چانتەيى خۆ ل دووف خۆ دكيشم و بەرهف پەيسكىن
 فروكهىي د چم ئەوا دى مه زفرينيت، ب سەرەكى چەماندى ڤه، و
 شەرم، وەكو شەرما ئافرەتەكى ل شەفا شەهيانا وى، هەرودەكو تشتەك
 د ناخى من دا گازى دكەت و دبیژیت: راستى ئەز يى پەشیمان بوویم!
 بەلى ب چ چاف دى زفرى!! هەرودەكى يى دبیژیتە من زفرينا تە چ مفا
 تیدا نینە! ئەز گە لەك يى شەرم دكەم، ئەز يى شەرم دكەم ب
 راوەستمە بەرامبەر وى خودى يى من پەرستنا وى دكر، ئەز يى شەرم
 دكەم دانپیدانى ب گونەهەكى بكەم و من ب هەمى هیزا میشكى خۆ
 ئەو گونەه ئەنجامدایت، ب میشكى خۆ و دلى خۆ، بەلى نوکە ئەز
 موسلمانەكى باوەردارم و هەر پینچ نفیژان دكەم، و قورئانى د خوینم،
 ئەو بتنى شەفەك بوو، بەلكو بتنى دەمەكى كورت بوو، بەلى پا روودا،
 ئەز دزانم خودى دى ل گونەها من بۆریت، ئەز ڤى چەندى دزانم، دا
 ئەم هزرا خۆ د خودایەكى دا بکەین ئەو ل گو نەهان نەبۆریت، نە
 گونەه ژبەر بیت، ئەو يى چافدیريا تە دكەت و يى ل هیڤی تو
 بتنى خەلەتییەكى ئەنجام بەدى یان فەرمانەكا وى بجه نەئینی دا كو
 خالەكا رەش ل سەر تە بنفیسیت، و ئەو خالە بمینیتە د گەل تە تا رۆژا
 دووماهیى، نە تەوبە کرن و نە پەشیمانى و نە زفرین نینن، تیر هاتە
 هافیتن و زفرین بو نینە، بەلى پا... خودایى من نە ب ڤى شیوہیە ئەز
 دزانم، بەلى پا تشتەك د ناخى من دا هە یە ریگریی ل من دكەت
 تەوبە بكەم! ب راستى ئەز يى پەشیمانم بو ئەوا من ئەنجامداى، بەلى

پا تەوبەكەرن و ڤاوەستیيان بەرامبەر خودی و داخوازا لیبۆرینی، ئە فە
بۆ من یا ب زەحمەت بوو، چ پێنەفیت نە خۆمەزنکەرن بوو، نزانم چ
ناف بدانمە سەر، بتنی شەرم بوو!

ئەز چوومە د ژۆرا خو فە ئەوا ئەفە بۆ ماوی پینچ هەیشا نە من
هیلای، چ تشت ژێ نەهاتینە گوهورین، هەمی تشت هیشتا ل جهی خو
بوون، هەتا ب دەستکی دەرگەهی ژۆرا من فە هیشتا ئەو هەرچا بچووک
یا پێفە هەلاویستی بوو، ئەو وینەیین ب دیواری ژۆرا من فە، وینەیین
من، میژە، هەمی تشت د پاقر بوون سەرمەرای وی چەندی هەمی تشت
ل جهی خو بوون، من دەرگەهی قومسۆرا خو فەکر دا تەماشە بکەم
هیشتا ئەو ژێ ل جهی خویە، گوستیرکا نیشانیی! من هەلگرت و بیرا
من هات من چەند راھینان یین کرین دا کو داخوازا هە فژینییی ژ وی
بکەم، گە لەک کیم مابوو دا هە فژینییی د گەل پیک ئینم بەلی پا
هەمی تشت هاتنە گوهورین، ل فیری هەمی تشت وەکی خو نە،
نەهاتینە گوهورین، بەلی پا د راستیدا ناخی مە یی هاتییە گوهورین،
جە و دەم چ تشتان نا گوهوریت، ئەم وی بریاری ددەین.

- وی رۆژانە چاقدیرییا فی ژۆری دکر و ب کیماتی رۆژی دوو جارەن
پاقر دکر، ئەوی هزر دکر رۆژەکی ژ رۆژان دی ئەو بیتە خودا نا ئەفی
ژۆری.

ئەفە دەنگى مامى مانده، مە دەست ب ئاخفتنى كر دەر بارهى وان
 پىنچ هەيقين ئەز ژ وان دوور، ئەوى دەر بارهى نەمسا د ئاخفت و من
 ژى دەر بارى عىراقى، مامى مانده مامى من يى دروست نينه (براى
 بابى من نينه) بەلى ئەو هەفالى نيزىكى بابى منه و هەفسويى مە يە،
 ئەو هەردەم پىكفە د چوونە مزگەفتى، من بابەتى شاشيا خو بو
 گۆت، ئەو وه كو بابى منه، و ئەو يى ئىما ندارە و گە لەك حەز ژ
 مزگەفتى دكەت و وى هەفالىن شارەزا هەنە، دبىت ئىك هارىكارىيا وى
 بکەت دەر بارهى قى بابەتى.

- "بىژه چ تشت ب سەرى مە ناهين ئەو نەبىت يا خودى بو مە
 نقيساي..."

بتنى ئايە تەك، پىشتى وى رۆھنكرى هەمى تشت قەدەرە، ئەوى
 ئايەتى ديار دكر ئەو كارى من ئەنجا مدای بو من هاتبوو نقيسين،
 ئانكو هەستى من يى ل وى دەمى خودى دزانى، پاشى ئەوى ب دەنگى
 خو يى خوش و كارتىكەر ئەف ئايە تە خواندن "وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ
 خَلَفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ
 وَظَنُّوا أَنَّهُ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ
 الرَّحِيمُ" "چىرۆكا سى كە سانه، نە چوونە د گەل ريزين سەربازى ل
 شەرى تەبوكى، هەر چەوا بىت شاشيەك يا هەى، نە ئارامىەك يا ل
 دەف پە يداوووى ژ ئە گەرى وى كارى وان ئەنجا مدای، فەرما نەكا
 راستەوخو بجه نەئينا يە، دبىت د چىرۆكا هەر سى كە سان دا ئەم

ببینین وان ب مهرم ئەف کاره نهکریه، دبیت ده مهکی کورت بوو
 ریگری ل وان کری، بهلی بتنی دهمهکی کورت، بهلی پا ههر چهوا بیت
 وان ئەو کاره ئەنجامدا، ئەرد ل بهر وان تهنگ بوو، ئەری ئەز ژى ئیک
 ژ وانم! سی کهس و ئەز، ئەم دزانین چ پهنا گهه زینن مه ژ وی ب
 پاریزن ئەو بخۆ نه بیت.

- مووسا، ههمی تشتی من دفتی بیژمه ته دهر باره ی ئەو گوناهه ته
 ئەنجام دای و تو ههر زوی گه لهک په شیمان بووی، ئەوه تو ژ خودی
 ب رهی و بهرهف خودی فه بجی، ئانکو ته چ چاره یین دی زینن، بیرا
 ته دهیت دهمی تو یی بچووک بهری بیست سالن، تو گه لهک یی شیم
 بووی و ههر جارهکا ته کارهکی شاش ئەنجام دابا بابی ته تو سزا ددای
 و تو ئیکسهر بهرهف ههمبیزا وی فه دچووی، ههر چهنده وی تو سزا د
 دای، هندهک جاران ل ده می زارۆک شاشیهکی دکهت دزانیت ب ریکا
 سرۆشتی خو کو چ ره فین ژ سزای نینه بتنی داخواز کرنا لیبۆرین
 نه بیت، زارۆک بهرهف ههمبیزا دهیکا خو یان بابی خو فه دچیت، ئەو
 فیان و دلۆفانییا وان بو خو ب دهرهف دزانیت، دبیت ئەم بشیین ب
 مه هدر ناف بکهین، ئەری ته ئەو دلۆفانی دیتیه ئەوا دهیک پیشکیشی
 زارۆکی خو دکهت ل دهمی ئەو زارۆکی خو ههمبیز دکهت و مه هدری
 بو دکهت، بیرا ته ل چیرۆکا وی دهیکی دهیت ئەوا ل کوری خو دگه ریا
 د ناف شه ریدا؟ وه کی پیغه مبهری سلا فین خودی ل سهر بن گوئی

"خودى گە لەك ژ فى دەيىكى دلو فانترە بۆ بە ندهيىن خو" با بەتئ
 گونەھا تە ژى ب ئەفى شيوەيه، خودى دەرگەهيىن تەوبى يىن هيلاينه
 فەكرى، دا تول خو ب زقپرى، نوكة هەمى تشت ل سەر مليىن تە نه و
 نامۆژگارييا من بۆ تە ئەووە كورپى من توژ خودى برەفى بەرهف
 خودى فە بچى.

ژ وى بەرهف وى ب رەفى...

من وى شەفى دەرگەهيى ژۆرا خو گرت و من هزرا خو د گۆتنيىن
 مام ماندى و ئايەتان دا كر، و من هند خو ديت ئەز يى د ناف دەستين
 خودى دا.

هيىدى هيىدى من دەنگوباسيىن خو ش وەردگرتن، ئيمان ل من بۆرى
 پشتى مامى ماند د گەل ئاخفتى، من ژى تەوبە كر ل سەر ئەو كارى
 من ئەنجامداى، بەلى پا هيشتا وى چافپيىنەرايون يا هەى، ب تايەبەت
 ژ وى ماچى، و ل دووماهيى دەمى ئەنجاميىن مە دەرگەفتين...

تو يا رازى ئەز ببمە زەلامى تە بۆ هەتا هەتايى، و پاريزگارى تە و
 هەفزيى تە يى وەفادار؟ پەيقيىن پرت پرت بوون، ئەز گە لەك يى
 شەپرزە بووم، دوو جاران گوستيرك ژ دەستى من كەفت، هەتا ئەوى
 هەلگرتى و وى بخو كرە تبلا خو و ب دەنگەكى بلەند گۆت: بەلى

خۆشتىقېى من بەلى، ماسىۋ و جون و ريتشارد ئا مادەببون د ئا ھەنگا
 ھەفژىنىيا مە يا سادە دا، جونى ب يارىقە گۆتە ئىمانى: ئاھەنگا وى يا
 دەستپېكى گەلەك خۆشتر بوو، و پاشى ب ترانەپېكرن فە كرە كەنى،
 ئاھەنگەكا بچووك بوو، يا تژى بوو ژ بەختەودريپى، و گەلەك يا سادە
 بوو، و ھەورە سا گەلەك يا ب لەز ژى بوو. رېۋرەوسم ب دووماھىك
 ھاتن و مەلای ئەم وەك ھە فژىن ب ئافكرىن، و پىشتى مە ھەندەك
 لاپەرپىن فەرمى ئىمزا كرىن، و پىشتى خواندنا چەند ئايەتپىن قورئا نا
 پىرۆز، ھەمى تىشت ژ دوورقە باش ديار دكرن، بەلى پا دياربوو نا رۆزى
 ژ نىشكەكىفە ئەم مە نەدەھۆش كرىن، چافىن وى رەش بېبون، پرچا
 وى يا قزوڤژ بوو، و جاكپىن وى د بېسەرۋبەر بوون، ھەروەكى ئېكى
 ئەو قوتا بوو، يان دبىت ئەوئ ب خۆ ئەفە ب سەرئ خۆ ئىنابىت،
 ھەروەكى وى گەلەك يا كرىە گرى.

وئ دكرە ھەوار و د ھافىتە بەختى خۆ...

جار دگۆت: جون... جونى من.. خۆشتىقېى من تە بۆچى ئەز ھىلام
 ئەز ھەز ژ تە دكەم...

جار دگۆت: مووسا... ئەى دارگرانى بى مىشك...

پاشى دگۆت: ھەوە پىرۆز بىت ئىمان، پىرۆز بىت...

ژ نیشکه کیڼه گوټ: نه خیر نه خیر گه لهک که ربین من ژ هه وه
 هه میان فه دبن... هوون خائین و نه چ مروځن..

ئهو گيژ بوو و دلی وی گرت، ماسیوی ئهو بره نه خوشخانی، پستی
 شهش هه یقان چاره سه رییا وی هاته کرن ب ریکا درمان و روونشتنین
 دهر وونی، رۆژهکی من ژ نیشکه کیڼه دیت گوته من: ئهو ما چا من د
 گهل ته گه لهک یا خوش بوو بهلی پا شاشی بوو. من هزر دکر نه ز دی
 ب ئه فی ریکی تولین خو ژ جونی فه که م بهلی پا من شاشی کر، ئه ف
 ژیا نه هه لبرارت نه... دبیت هندهک جاران هه لبرارتین مه راست
 دهر بکهفن، و هندهک جاران زی د شاشن. زفری بو لای ئیمانی و گوټ:
 - پیروژ دبیت.. نه ز یا دبینم تو یا ب دوو گیانی، چ پی نه فیټ دی
 زارۆکهکی جوان بیت وهکی بابی خو.

ئیمانی بهرسف دا: ئهو نه کوږه، بهلکو کچه.

نامەيەك بۇ مەحموودى..

نامه‌یه‌ك بۆ مه‌حموودی

٢٧ / رمه‌زانی! یا وەرگیرایه

ئهری تو دزانی بۆچی ئه‌ز ب زمانی ئینگلیزی د گهل ته د ئاخقم؟
ئهو زمانه‌كه، تو د زانی دبیت زمان ل ده‌قه‌ره‌کی بۆ ئیكا دی به‌یته
گوهرپین، ئهو ل دووڤ زۆرینه‌یا وان کهسان دمینیت یی ب وی زمانی
د ئاخخن، و رپژا ئاکنجیوونی، و دبیت زمان ل سهر هنده‌کان هاتبیته
سه‌پاندن! دبیت ژ لا یی داگیرکه‌ران شه ل سهر ملله ته‌کی به‌یته
سه‌پاندن، تو دزانی ئه‌ه چهنده ل عیراقی روونه‌دایه، سهره‌رای وان
همه‌ی شه‌رپن عیراق د نافدا بۆری و داگیرکرنین کو سهر و سیمایی وی
ژنافیری و بوویه ده‌وله ته‌کا بی شیان، هه‌روه‌کو پیره‌می‌ره‌کی ل سهر
لیقا گۆری، ملله‌تی عیراقی ب زمانی ئینگلیزی نا ئاخخن نه ب زاری
بری‌تانی و نه ب زاری ئه‌مریکی، فارسی نه‌گه له‌ک یا ژۆ دووره،
سهره‌رای همه‌ی ئه‌وا روودای، تا نوکه ژۆ عه‌ره‌بی زمانی ب هیزه،
بۆچی؟ دبیت ئهو چ جاران نه‌که‌فیت.

ئه‌ز یی پشتراستم ته‌ نه‌دزانی زمانی من یی ده‌یکۆ نه‌ عه‌ره‌بییه،
به‌لکو بتنی ئه‌ز دزانم ب عه‌ره‌بی ب ئاخقم، ئهری تو تیدگه‌هی ئه‌ز چ
دبیژم؟ یان هیشتا تو یی بجووی؟! زمان داهینانه‌کا که‌فن یا مروفا یه

وان زمان یی داهینای بو هندی په یوه نندیی د گهل ئیک بکهن، هیشتا
 نهو ب شیوهیه کی دیارگری یی سنووردار ب کاردئینن، نهو تا نوکه زی
 نه سین ب شیوهیه کی پوهن د گهل بونه وهرین دی ب ناخفن! هر چ
 نه بیت نوکه نهو د ئیکودوو دگه هن، مهره ما من نهو نینه نهو د ناخی
 ئیکودوو دگه هن، هر چه نده نهز گه لهک حه ز دکهم پوژدهک بهیت نهو د
 ئیکودوو بگه هن، بهلی پا تیگه هشتن بتن تیگه هشتا زمانیه، زمانه
 ناماژه یان زی ب پوژدهک بهر چاف ده یته ب کارئی نان و ههر دوو
 ئیکودوو ته مام دکهن، نه ری تو دزانی مهره ما من چییه ب ناماژه یان؟
 بهلی، هیشتا تو یی بچو وکی، پشی وده را ته و تا نوکه نهو یی بزافی
 دکه یان د ناخی خو بگه هین، و نهو تشتی نهو گه هشتینی ژ به خیلی و
 چافیننه رابوونی، فیان بو دهسته هلاتی و پله یین بلند، نهو هه می تشتا
 دکه یان بو هندی هه ست ب هه ستی بهر هه مداریی بکه یان، و رازیبو و نا
 خه لکی، و خو دیار کرن بو خه لکی، هه روه کی مه یا ژیر کری نهو
 هه می ژ ئیک جه هاتینه! به لکول نهو جهی تو لی نه گهر یا سایین
 زینده زانی و فیزیایی یین تایبهت ب له شی مرو فان فه هه بن وه کی کو
 ل فی ری مه هه یان، نوکه تو یی مه زنی، نه گه لهک، بهلی هر چ نه بیت
 دا د من گه هی نهز چ دبیزم، هر چه نده نهز هه ستی دکهم نوکه تو د
 من د گه هی! نهز هه ردهم هه ستی دکهم، تو تید گه هی، و نهز یی
 پشتر استم ب شیوهیه کی ژ شیوه یان په یفین من یی دگه هنه ته.

ئىنكو تە زانى بۇچى ئىنگىلىزى؟ زۆربەيا پەيغۇن مەن يىن عەربى ژ
 لايى قەرەنگە گۆگلى قە نە، ئەو پروگراممەكە د نەف ئامىرە كى دا نەف
 وى ئامىرە "موبايەلە" يان موبايلىن زىرەك، ئەز نزانمە رېژا زىرەكيا
 وى چەندە ب پە قەرى IQ ب بۆرە، ئەف پروگراممە ب كاردەيت بۆ
 قەگۈھ سەن پەيخان ژ ز مانى عەربى بۆ ز مانى ئىنگىلىزى يان
 بەروفاژى، ئەرى نو كە تە زانى ئەم چەوا د ئىكودو د گەھىن؟
 نەيىنەكە ب چووك يا ھەى - ھەمى مەف دزانن - دەر بارەى وان
 موبايلىن زىرەك و پروگراممە دى بۆ تە بېژم (مەفان ئاگەھ ژى نىنە
 كو ئەف موبايەلە شىيەنە ئامازە يان ژ وان وەر بگىرىت) دىت بىى وى
 قەرەنگە ئىدى چ كەس نە شىن د ئىكودو بگەھن! نە زمان و نە
 ئامازە و نە ھە قەيتىن د ب نەرت دا، بۇچى؟ دە ست خۇش تو يى
 زىرە كى، جارە كا دى موبايلىن خۇ شتقىى مەن، ھەمى تەشت يىن
 ژ نەفرىن ب دروستى ھەمى تەشت.

ئەز يى بۆ تە دىنقىسم و ئەز ھەز دكەم تو قى زمانى باشت
 تەدگەھى ژ زمانى خۇ يى دەپكى، زمانى عەربى! و ئەف ھەزە ژ
 قالاھىيى نەھاتىە، بەلى ئەف ھەزە يا ھاتى ل دەمى مەن بزاڤكەرى تە
 تەبىگەھىنەم كا بۇچى يا گەنگە و تو بۇچى نەشى چىسەكى بخوى، تە
 ھەردەم د گۆتە مەن تە پىچەك دقۇن و مەن بزاڤ دكە مەترىسىيا خوارنا
 وى ل سەر نەخۇشسىيا تە رۆھن بگەم، تو يى نەخۇش بووى مەحمود،

ئەو بتى ھىندەك سالىن كورت بوون خودى پېشكىشى تە كىر بوون دا
 رۇناھىيى بىنى، دىت ھىشتا ئەو تارىيا تو د ناڧدا ل دەمى تو د زكى
 دەيكا خۇ دا رىك ل رۇناھىيا رۇژى گرتىت و ئە ڧە پىشتى كو تە
 رېژەپەكا مەزن يا رۇناھىيى وەرگرتى ژ ئەوى پەقىنا بوو يە ئە گەرى
 برىنداربوونا تە و بوو يە ئە گەر نو كە تو د ئەڧى رەو شى دا، من
 ھىقىيىن مەزن ب ساخبوونا تە ھەبوون ئەگەر "ئەو كە سىن تو باش
 دىياسى" نەبان من چ جاران ھزر نەدكر و نەدھاتە د مىشكى من دا
 كو ئەم دى تە ژ دە ستەدىن، تو د ئەوى سترانى دگەھشتى ئەوا
 پەرستارا كورى بۇ تە ددانا سەر و موبايلا خۇ يا بچووك ددانا پىشت
 سەرى تە ل بن بالىڧكا تە، ئەرى نو كە تە پىرسىار دەر بارەى دەرئنا سايا
 مو بايلان ھە نە؟ ئەو زما نا وەردگىرپىت و سترانا زى د دانىتە سەر!
 ئەرى تو شىاي ب ئەوى ژىي خۇ يى بچووك بزانى ستران چىيە؟!

ستران دەر بارەى "بابى باش" بوو و ئە ڧە ناڧى سترانى بوو، تو د
 من نەدگەھشتى ل دەمى من دگوتە تە بۇ چى چىناىت تو چىسەكى
 بخوى بەلى پا تو باش د سترانى د گەھشتى، ئەز نزانم چەوا و تو
 چەوا تىدگەھشتى، بەلى پا ئەگەر گریمانەك ھەبىت بتى ئەڧەپە ئەو
 زى تە بزاف دكر دلۇڧانى و ڧيانا بابى خۇ د ناڧ دلى خۇ دا پەيدا
 بگەى، تو ژى وە كو ھەمىيان باش دزانى بابى تە بتى جارەكى
 سەردانا تە يا كرى، گە لك يا ب ئىش بوو ل دە مى من گوھل

گهنگه شا وی بووی د گهل دهیکا ته دهمی وی بو دهیکا ته دیار د کری
 ئەو حەز ناکەت بمینیتە ل فیری ههروهکی تو ئەگهری کو تو یی ل
 فیری نه ئەو! ئەز چەندی پەشیمانم مەحموود بو وی دەمی، ئەز یی
 پەشیمانم من مایی خو تینەگری و نهگوتیی: ئەی زهلام ئەو کوړی
 ته یه، تو بابی وی، بهلی دەم بوړی بو فی تشتی.

دبیت ته ب وی سترانی ل بهر دلی خو ددا، دبیت ئەو ستران
 تیرا هندی هەبیت هەر چ نهبیت ئیشانا ناخی ته کیم بکەت، ئەری
 ئەو پوژا گهنگه شه روودای تو یی هشیار بووی؟ ئەری ته دزانی چ
 روودەت؟

ئەو دلرەقی هەمی بو چبوو، چەوا دلی بابی ته جهی فی
 دلرەقیی هەمیی دکر؟ ئەو د گهل ته بوو، ئەوی تو بربوو یه جهی
 پەقینی، ئەو ئەگەرە، یان هەر چ نهبیت ئەو دیک ژ ئەگەرایه، ئەری
 راسته ئەفه قەدەرە ته بوو بهلی پا پیدفی بوو هەر چ نهبیت پیچهکا
 دلوفانیی دلی وی دا هەبا، چەوا دلی وی شییا ته بهیلیته بتنی د
 نهخوشیا ته دا و تو بتنی شهپی د گهل ئیشین خو بکە؟! چەوا!

ئەری ئەو ژوان که سان بوو یین خودی باس لی کری
 (قاسیة قلوبهم - د لین وان د پره قن)؟ هەتا د گهل زارو کهکی ژی؟
 چەوا یه ئەگەر ئەو زارۆک کوړی وی بیت و د گهل وی بیت؟

نهری نهوی دزانی نهفه دووماهیک شهرې ژيانا ته يه؟

نهر دزانم تو بهرسفا من نادهی بهلی پا دی پرسیارهکې ژ ته
که م و نهز یی پشتراستم دی پرسیارا من گههیته ته، نهری ب راستی
تو د نهوی سترانی د گههشتی؟ نهری گریمانا من یا دروست بوو؟ یان
تو نیدی د زمانی ټینگلیزی همیئی دگههشتی؟ یان هردوو؟

هر چهوا بیت تو یی ل بهه شتی، و چ پی نهفیټ تو گه لهک
چېسان ل ویری دخوی.

نهری تو دزانی شفیدی شهفا پیروژ (لیله القدر) بوو؟ تو نزانی نهو
چییه، شهفهکا پیروژ و گرنگه بو مو سلمانان و دوو فچووین نایینی
موحه ممدی سلاقیڼ خودی ل سهر بن، ټیبراهیمی باب ټیکه م که سی
موسلمان بوو بهلی پا وهک نایین ل سهر فی شیودی هاته خواری بو
دووماهیک پیغه مبهه، نهر دزانم بو ته یا ب زحمه ته تو د بابهتی
بگههی و بزانی پیغه مبهه کینه، هر چهوا بیت، نهو مروفن خودی
بو وان سرؤشی د هنیریت و د گهل وان د ناخفیت، خودی وان بو مه
مروfan د هنیریت دا نه م بزانی کو خودی ټیکه و مه د پهیفا (لا اله
الا الله) بگههین.

موحه ممهد پیغه مبه ر سلافین خودی ل سهر بن دووماه يك
پیغه مبه ره، و ئه ری تو دزانی ئه وی سالوخته کی دی ژ ی هه بوو ئه و
ژی مه حمووده، جوانه مانه؟

موحه ممهد پیغه مبه ری بانگه وازییا خه لکی گر دا کو باوهریی ب
خودی بینن ئه وی خودایی نوکه تو ل نک، ئه ری تو باوهر دکه ی
که له ک کهس نوکه یین هه یین باوهر ناکه ن خودی یی هه ی؟

شه فه کا پیروژ بو دوو فچوو یین ئایینی موحه ممهدی ئه ز و ده یك و
بابین ته ل دوو و ف وی ئایینی دچین، ئه فه ئه و شه ف بوو یا سروش ب
ریکا فریشته یه کی بو موحه ممهدی هاتی، با به تی باوهری ئینان ب
خودی دهستیپر و ئه وه خودی و چ خودا ژ بلی وی زینن، ئه گه ره کی
دی ژ یی هه ی کو ئه و یا پیروژ بیت چونکی ئه و ب خیر تره ژ هزار
شه فان، ئه م هنده ک سالین کیم دژین و ئه م پتر دهمی د خوازین دا پتر
په رستنا خودی بکه یین، هه روه کی ل دهمی نووخی، ئه و پیغه مبه ره کی
دیتره ل سه رده مه کی دی، ژیی وان پتر بوو و ئه و پتری مه د مانه د
ژیانییدا، به لی تو دزانی کا موبایلان چ کرا! ئه و د زیره کن.

به ری چه ند سالان د ئه فقی شه فی دا تو د ژیانیدا بووی و هیشتا تو
بریندار نه ببووی، خوزی ئه م بزانی دئ چ روودت دا ئه م ریگرییی
لی بکه یین، به لی پا فه دهره، ئه گه ر نه ل وی جه ی با دا ل جه ه کی دی
بیت و ئه گه ر نه ب وی مینی با دا ب ئیکا دی بیت، ب لی بۆرین فه

ره‌فین نینه! مه تو ژ بیر نه‌کریه مه‌حموود مه بۆ ته لا‌فا کرن و
 به‌رستارا کوری ژی بۆ ته لا‌فا کرن هه‌رچه‌نده ئه‌وی باوهری ب ئه‌فی
 شه‌فی نینه. وه‌کو ئه‌فی شه‌فی به‌ری چه‌ند سالان ئیکه‌م رۆژین من
 بوون ل نه‌خۆ سخانی، ما کی دزانی دی ئه‌فه هه‌می روودت، هه‌می
 تشت ژ ناف دچن مه‌حموود، ئه‌فرۆ ئه‌ز بزافی دکه‌م هه‌می دلۆفانی و
 فیانا خۆ پێشکشی کچا خۆ بکه‌م، و گه‌ له‌ک چبسان، دبیت ئه‌ز یی
 بزافی دکه‌م ده‌ینه‌کی بده‌م کو دشیانیت من دا نینه بده‌م، ئه‌ز سۆزی
 دده‌مه ته ئه‌ز دی باش چافی خۆ دده‌مه وی!

ئوه پێچه‌ک مابوو دا ژبیرکه‌م، بیرا ته ل یاریا ته یا سپایدرمانی
 ده‌یت ئه‌و هیشتا یا دگه‌ل من، رۆژه‌کی کچا من مه‌ریه‌می دیت، گوته
 من: ئه‌فه چیه باب ب ده‌ف من دا ته‌ماشه بکه‌م، گه‌ له‌ک که‌یفا وی
 هات ل ده‌می تبلا خۆ ل دوگما سۆر دای، و گوته: ئه‌فه یا کییه؟ من
 گوته: یا مه‌حموودییه، کورێ من. گوته: ئه‌ری ما من برایه‌ک هه‌یه؟ و
 وی هیشتا یاریین جوان هه‌نه وه‌کو ئه‌فی؟

بیرهاتنا ته هیشتا یا ساخه، تو ناھییه ژ بیرکرن خۆشتفی من و
 ئه‌م ته هه‌رده‌م بۆ ده‌می نائینینه بیرا خۆ تو ئاها یی ل فییری د
 می‌شکی مه و هزرا مه، له‌شی مه و روحا مه دا، تو بیرهاتنه‌کا
 هه‌رمایی، تو ئه‌وی یی چووی لی هیشتا د ناف مه دا دزی، تو یی د ناف
 دلین مه دا، کلیلا دلین مه یین د ده‌ستی ته دا، تو شیای کارتیکرنی ل

ناخين مه بکهی، هندهکين دی چوون مهحموود وهکی تو چووی، بهلی
 پا هندهک هیشتا یين ماین و یی بزاقی دکهن وی ئهردی ب زفرینه
 فه یی تول سهر ژیا، دبیت نهخوشتین روودان پشتی چوونا ته
 روودای کهفتنا مئارا هدهبایی بوو، ئهوی د لین ههمی که سان
 پارچهپارچه کرن، من چ بهلگه نینن بو ته دووپات بکهه بهلی پا ئهز
 یی بی گومانم بابی ته یا بو کریه گری! ههرچهوا بیت ئهو یا ههمیان
 بوو.

مروفت د باشن د ئهفرۆ دا مهحموود، راستی دیار بوو و ئهو خرابییا
 توندپهوا بانگهوازی بو دکر شهرمزار بوو، لاپههکی دی ژ میژوویی
 هاته لادان لاپههکی تژی شههید و د لین بریندار، تژی کافلکاری و
 خوین، لاپههکی نوو هاته فهکرن و د نوکه دا ههمی ب شیوهیهکی
 خو بهخش کار دکهن دا کو ئهردی ب زفرینهفه وه کو بهری، ئهردهکی
 کهفن ل سهر کافلکاری یا وی ئهردی جادهیین رهو شهنبیری هاتی نه
 فهرش کرن، ئهردهکی دی مزگهفت و کهنیه ل سهر هاتنه ئافا کرن
 دا بیر هاتنا خووشک و برایین خو نوی بکهن، چ پی نهقیته هندهک
 ستوینیت نوی ل نیژیک دی هیته ئافاکرن بو منارین نوی دا بمیزنه
 زیندی بو میژوویا باژیرهکی زیندی وهکی مووسلی.

ئەم نوکە یېن ل سەر گۆرۈ داپىر، ئەم یى ئەو تىشتىن رووداين بۆ
 وى قەدگىرپىن، ئەز و ئىمان و كچا مە مەريەم، و ل دوو ماهیى ئەز ل
 زانکویى دەرچووم و قەكۆلینا مە رېزا ئىكى ب دەستخۇفە ئینا ل سەر
 ھەمى قەكۆلینىن دى بەلى ما چەوا رېزا ئىكى ب دەستخۇفە نەئینیت
 و ژلايى چوار ئاين و رېبازىن جودا ھاتیە نقي سین و یى پىنجى ژى
 یى بى باومر بوو، و دەر بارەى بیرئینا نا وی بى باومری، ئەو پىشتى
 شەھیانا مە یى بەرزە بووی و تا نوکە من چ دەنگوباس ژى نەزانینە!

داپىر.. نوکە ئەز بابى كچەكى مە نافی وى مەريەمە، ل سەر نافی
 تە.

- ئىمان.

- بەلى خوشتقىي من مووسا.

- دى نافی زارۆكى خۆ یى بهیت كەینە "مەحمود".

- نە خرابە! بەلى پا بۆچی ئەف نافی؟

- ئەو چىرۆكەكا درىژە... باش گوھى خۆ بدى...

ریتشارد

- من چ جاران باوهر نه دکر دی رۆژهک هیئت نه ز دی پییښ خو دانمه
سهر وی نهالی یا مه سعودی باس دکر...

مه سعود گر نژی و گوټ: ههر که سی ل را ستيی بگه پیت، دی
بینیت هه فال.. ئی نوکه بوچوونا ته چیه دهر باره ی مه ککه هی؟

- چ پینه فیت نه و گه لهک یا جوانه! یان بلا نه م پیژین هندهک
تشت یین هه یین مروف نه شیت سالوخ بدهت.. و مه ککه ه زی ئیک ژ وان
تشتایه، ما نه وه سایه ئاده م؟

- بهلی راسته ریتشارد.

ژیدەر

ژیدهرین پیزانینن تایهت ب رۆما نا مه سعودی شه - ژياننا ما
پیغمبهری - و ژیدهرین پیزانینن گشتی دهرباردی نایینن مهسیحی:

السيرة النبوية لابن هشام

السيرة مستمرة لأحمد خيرى العمري

الرحيق المختوم لصفى الرحمن المباركفوري

فقه السيرة لمحمد سعيد رمضان البوطي

الكتاب المقدس - العهد القديم

الكتاب المقدس - العهد الجديد

Spiritual Truths — James Miller

Islamic Jesus — Mustafa Akyol

No God but One / Allah or Jesus? — Nabeel Qureshi

